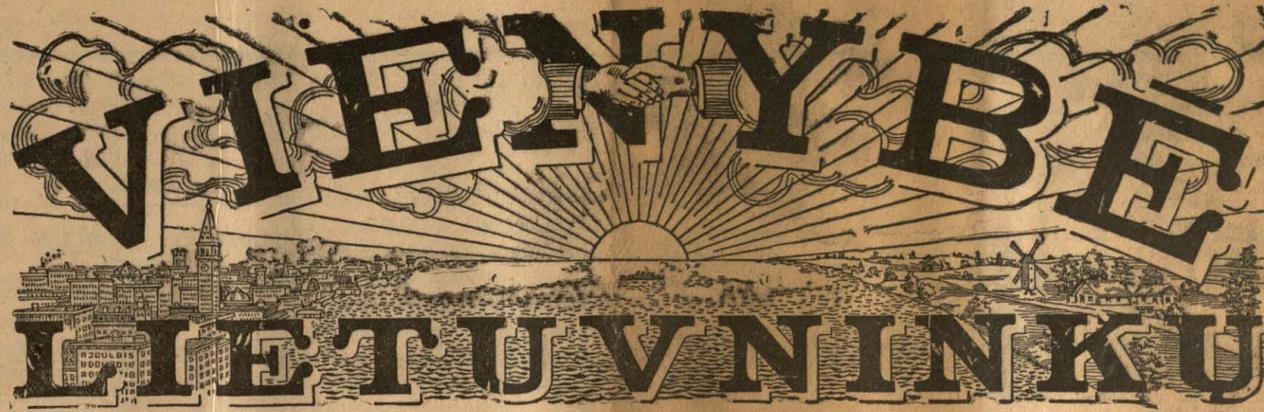

Instigtas 1886.
„VIENYBĖ LIETUVNINKŲ“
 SAVAITINIS LAIKRAŠTIS
 Eina Seredomis, Brooklyn, N. Y.
 Metinė prenumerata:
 Suvienytose Valstijose ... \$2.00
 Kanadoje 2.50
 Visose kitose viešpatystėse 3.00
 Prenumerata apmokama iš kalno.
 Prenumeratos metams skaitosi nuo dienos užsirašymo, ne nuo Naujų Metų.
 Apgarsinimų kainų klauskito laišku:
J.J. PAUKSZTIS & CO., INC.
 120-124 Grand St.
 Brooklyn, N. Y.
 Telephone, 2427 Greenpoint.

Established 1886.
„VIENYBĖ LIETUVNINKŲ“
 THE LITHUANIAN WEEKLY
 Published Wednesdays
 at Brooklyn, New York.
 Yearly Subscription Rates:
 United States \$2.00
 Canada 2.50
 All other countries 3.00
 Advertising rates on application.
 Address:
J. J. PAUKSZTIS & CO., INC.
 120-124 Grand St.
 Brooklyn, N. Y.
 Telephone 2427 Greenpoint.

Visuomenės, literatūros ir politikos savaitinis laikraštis.

NO. 45. BROOKLYN, N. Y. LAPKRIČIO (November) 7, 4., 1917 M. METAI XXXI
 (Telefonas 2427 Greenpoint) Entered As Second Class Matter Oct. 23, 1907, At The Post Office At Brooklyn, N. Y. Under Act Of March 3rd 1879. (Telephone 2427 Greenpoint.)

True translation filed with the Postmaster of Brooklyn on November 7, 1917, as required by the Act of October 6, 1917 („Trading with the enemy act.”)

Nuskendo 11 vokišku laivu.

True translation filed with the Post-master of Brooklyn on November 7, 1917, as required by the Act of October 6, 1917 („Trading with the enemy act.”).

ANGLAI MUSYJE ANT JURIŲ PASKANDINO 11 VOKIEČIŲ LAIVŲ.

ITALAI JA USULAIKĖ VOKIEČIŲ ĖJIMĄ ITALIJON.

ANGLAI PALESTINOJ PAĖMĖ MIESTĄ GAZĄ NETOLI JERUZOLIMO.

ANT RUSŲ FRONTO VOKIEČIAI VĖL NORI „BROLAUTIS.” TAS REIŠKIA, KAD JIE VĖL KILPAS RENGIA.

AMERIKA VĖL SKOLINA RUSIJAI PINIGUS.

VOKIEČIAI GIRIASI PAĖMĖ BELAISVĖN KELIS AMERIKOS KAREIVIUS.

LIETUVIAI TURĖJO SAVO SEIMĄ VILNIUJE. JIE SU TVĖRĖ SAV OTARYBĄ. LENKAI TAIPPAT KAIP IR LIETUVIAI TURI TARYBĄ SU TARNOVSKIŲ PRIESAKYJE.

Iš karės lauko

ITALAI PASIEKĖ TAGLIAMENTO UPE.

True translation filed with the Post-master of Brooklyn on November 7, 1917, as required by the Act of October 6, 1917 („Trading with the enemy act.”).

Berlinas. — Oficialiai pranešama, kad vokiečių-austrų kariškos spēkos pasiekė Tagliamento upę, kurios kitoj pusėj randasi italai. Laikė mušijų buvo paimta 60 tukstančių italų ir keletas šimtų kanuolių. Išviso vokiečių rankose kliuvo per šį užpuolimą 180 tukstančių italų ir pusantro tukstančio kanuolių.

Roma praneša, kad trečioji italų armija sveika ir su visom kanuolėm pasiekus Tagliamento upę nežiurint kad transportacija ir strategišką padėjimas buvo sunkūs. Taip pat išgelbėta veik visos anglų didžiosios kanuolės buvusios Isonzo fronte.

Italams pagalbon pribuvo anglų bei francuzų kareiviai, kuriuos italai džiaugsmingai pasitiko. Dabar laukiama didelio mušio, kuris turės didelę svarbą.

Lig-šiol italai pasitraukė 70 mylių fronte ir prastojo 10 tukstančių kv. mylių žemės.

S. V. KARIUMENĖ REZERVIUS.

True translation filed with the Post-master of Brooklyn on November 7, 1917, as required by the Act of October 6, 1917 („Trading with the enemy act.”).

S. V. kariumenė Francuzijoj. — Pirmieji batalijonai buvusie apkausoje tapo pamainyti kitais. Pamainymas atsibuvo be jokių nu-

stolių, kas ne visados atsintinka. Matomai vokiečiai nieko apie jį nežinojo.

Pargrižo tie batalijonai purvini, šlapai, nuo galvos lig koju ir turėjo pirmiausia nusiprausti gasolinu, o paskui vandeniu. Dabar jie vėl švarūs ir pasirengę eiti apkasuose. Jie dabar ingitjo svarbias žinias, kurios bus naudingos kuomet jie ims mokinti atsiktus iš S. V. kareivius.

18 LAIVŲ NUSKANDINTA.

True translation filed with the Post-master of Brooklyn on November 7, 1917, as required by the Act of October 6, 1917 („Trading with the enemy act.”).

Londonas. — Pereitą savaitę nuo narlaivių ar minų žuvo 14 anglų laivų su intalpa daugiau ne gu 1,600 tonų ir 4 su mažesne intalpa. Tas parodo, kad narlaivių veikimas buvo mažesnis, ne gu užpereitos savaitės, kuomet žuvo 25 laivai.

Italams žuvo nuo narlaivių 2 laivai su intalpom daugiau 10 su puse tukstančių tonų ir vienas garlaivis mažesne intalpa. Francuzai gi neteko 3 laivų.

LAKUNŲ DARBAI.

True translation filed with the Post-master of Brooklyn on November 7, 1917, as required by the Act of October 6, 1917 („Trading with the enemy act.”).

Londonas. — 12 anglų lakunų užpuolė Pirmasens, kame numetė keletą bombų ant dirbtuvių ir gazo išdirbysčių. Vėliaus anglų orlaiviai bombardavo Saarbruckeną miestą.

Francuzai tuom tarpu sklandė aplink stipriausią Vokietijos tvirtovę Metzą ir numetė netoli 7 tukstančių kilogramų sprogtančios medžiagos. Buvo užtėmyta di delis gaisras vienoj gelžkelio stotyje.

Ant rytojaus kiti 12 anglų lakunų užskrido ant Kaiserlauterno amunicijos dirbtuvių ir numetė keletą bombų.

VOKIEČIAI VĖL TRAUKIASI RYGOS FRONTE.

True translation filed with the Post-master of Brooklyn on November 7, 1917, as required by the Act of October 6, 1917 („Trading with the enemy act.”).

Petrogradas. — Oficialiai pranešama: Šiauriniame fronte priešas keliose vietose traukiasi į Rygos pusę, kur turi prirengtas pozicijas. Atsitraukiant, jų pakaliniai žvalgai visados susiduria su musų žvalgais.

Nėra jokio pamato manyti, kad šis pasitraukimas daleis jam permesi kareivių ant kitų frontų.

S. V. TRANSPORTAS FINLAND BUVO TORPEDUOTAS.

True translation filed with the Post-master of Brooklyn on November 7, 1917, as required by the Act of October 6, 1917 („Trading with the enemy act.”).

Washingtonas. — Transportas Finland begriždamas S. V. tapo torpeduotas. Pagadinimai nežymūs. Žuvo devyni žmonės. Laivas pats savom spēkom pasiekė uostą. Finlandą lydėjo kariški laivai, bet nieks nematė nei torpedos nei narlaivio.

RUSAI PASKANDINO TURKŲ TORPEDININKĄ.

True translation filed with the Post-master of Brooklyn on November 7, 1917, as required by the Act of October 6, 1917 („Trading with the enemy act.”).

Petrogradas. — Juodose jurėse du rusų torpedininkai pasiūsti su naikinti turkų garlaivį pirmiaus pagadintą, vienos musų narlaivės atrado Inada užlajoj prieš torpedininką ir du garlaivius. Tas torpedininkas tapo paskandintu, garlaiviai sudeginti ir laivyniška kanuolių baterėja sunaikinta.

VOKIEČIAI MANĖ SUNAIKINTI LONDONĄ Į PLENIS.

True translation filed with the Post-master of Brooklyn on November 7, 1917, as required by the Act of October 6, 1917 („Trading with the enemy act.”).

Londonas. — 30 vokiškų orlaivių užpuolė Londoną, kurį spėjama, jie norėję paversti į plenis. Bet pasidėkavojant naujiems apsaugos budams, vos tris iš jų pasiekė miesto širdį. Kiti visi tapo nuvaryti šrapnelių ugne. Bombo-

mis užmušta aštuoni gyventojai, sužeista 21. Jokių nuostolių nepadaryta karinėm laivyno ar amunicijos įstaigom.

VOKIETIJA PRASTOJO NETOLI SESIŲ MILIJONŲ VYRŲ.

True translation filed with the Post-master of Brooklyn on November 7, 1917, as required by the Act of October 6, 1917 („Trading with the enemy act.”).

Washingtonas. — Neprigulminų socialistų atstovas Ledebour reichstage užreiškė šiaip; kalbėdamas apie ketvirtą žiemavojimą su ginklu rankose: — „Jūs, gerbiamieji, matomai neturit jokios sąvokos, ką karė reiškia. Mes turim pusantro milijono negyvų, 3 ar 4 milijonus sužeistų, iš kurių pusė milijono amžini ubagai, gi 2 milijonai pažeisti visam gyvenimui. Tokiu budu mes prastojom 6 milijonus vyrų laikė 3 metų karės.”

ANGLAI PALESTINOJ PAĖMĖ BEERSHEBĄ.

True translation filed with the Post-master of Brooklyn on November 7, 1917, as required by the Act of October 6, 1917 („Trading with the enemy act.”).

Londonas. — Anglų kariumenė po stipraus mušio paėmė Beersheba ir 1,800 intinių bei devynias kanuoles. Beersheba randasi Palestinoj 40 mylių į pietus nuo Jeruzolimos. Tai svarbus punktas, nes pro ją eina gelžkelis.

Iš Visur

VOKIETIJOJ NAUJAS KANCERIS.

True translation filed with the Post-master of Brooklyn on November 7, 1917, as required by the Act of October 6, 1917 („Trading with the enemy act.”).

Amsterdamas. — Po ilgų pasitarimų von Hertlingas (Bavarijos ministerių pirmininkas) tapo kaizerio paskirtas Vokietijos kancleriu. Vice-kancleriu bus von Payer, progresivis Reichstago atstovas. Dr. Helferichas dabartinis vice-kancleris ir von Waldow, maisto diktatorius atsakė iš savo vietų. Laivyno ministerio von Capelle rezignacija nepriimta.

Hertlingu nevisos partijos patenkintos kadangi jis priešingas parlamentarei valdžiai ir išskyrimui Elzas-Lotaringijos kaip valstijelės panašios į Bavariją.

BOLŠEVIKAI ATIDĖJO „MAIŠTĄ.”

Petrogradas. — Kaip žinoma, bolševikai buvo paskelbę 2 d. lapkričio, kaip ginkluotų demon-

stracijų ir sukilimo dieną. Bet noma gauti 400 milijonų rublių slaptame susirinkime, kuriame dalyvavo ir žinomas agitatorius Leninus buvo nutarta nekelti jokių demonstracijų tą dieną. Tam bus nuskirta kita diena, kuri laikoma paslapyje.

Spėjama, kad demonstracija atmainyta todėl, kad bolševikai netenka intekmės tarpe žmonių. Todėl dabar slaptai paskyrė dieną, jie mano — drebėkit prieš mus.

4 BILIJONAI RUSIJOJ LAISVĖS PASKOLOJ.

Petrogradas. — Laisvės Paskolos sąjunga išleis netoli 4 milijonai rublių (2 bilijonai dolarių) ir vis plaukia daugiau.

Finansų ministeris nutarė paimti savo rankose arbatos pardavinėjimo monopolį. Tuo budu ma-

kasmet ineigų valstybės išdan.

SUOMIAI NEJUOKAIS STEIGIA RESPUBLIKĄ.

Helsingforsas. — Komisija, kuri buvo paskirta sustatyti pamatinę Suomijos konstituciją arba tiesas patarė, kad Senatas po priėmimui tų tiesų tuojaus išrinktų prezidentą Suomijos respublikai.

Tuom gi tarpu, kolei prezidento nėra, jo priedermės, manoma, gali pildyti vice-pirmininkas Senato.

Apelidžia Helsingforsą, todėl suomiai įvairiais budais stengiasi, kad jie neišvežtų dokumentų.

O kur lietuviai!

SVARBUS PRANEŠIMAS

„Vienybės Lietuvninku“ KALEDINIS NUMERIS.

Jis jau rengiamas spaudon. Kalėdiniame numeryje tilps visų musų geresniųjų rašytojų, kaip Amerikos, taip ir Europos raštai. Tilps labai gražūs paveikslai. Kalėdinis „Vienybės Lietuvninku“ numeris būtina turėtų rasties pas kiekvieną lietuvį ir kiekvienoje lietuvio grintelėje.

Šiuomi pranešimu atsikreipiame į visus musų skaitytojus, agentus ir šiaip geros valios prietelius, kad pasiskubintumėte iškalno su užsakymais kiek Kalėdinio N prisiūsti del praplatinimo. Šį metą Kalėdinį N išleisime dikčiai didesnį. Mes pranešame iškalno užtai, kad pereinuosius kelis metus Kalėdinio numerio buvo dideli reikalavimai ir mes negalėjome jų išpildyti.

Taipgi atsikreipiame į lietuvius vertelgas biznieriūs, kad Kalėdiniame numeryje yra geriausia proga plačiai išsigarsinti. Kalėdinį numerį nutarėme padaryti kuoprieinausia kaina. Norintį pasigarsinti Kalėdinin „V. L.“ Nr. greitai, nieko nelaukiant, kreipkitės laišku apie kainas.

Prekė KALĖDINIO „Vien. Liet.“ numerio bus 5c. Pasiskubinkite su užsakymais.

SU PAGARBA,

„VIENYBĖS LIETUVNINKŲ“ ADM.
 120 GRAND STR., BROOKLYN, N. Y.

S. V. KONGRESMANAI FRANCUZUJE.

Paryžius. — Kongreso atstovai, kurie neseniai viešėjo Anglijoje dabar atvyko Francuzijon. Čia jie pirmiausia aplankys S. V. kariumenės vyriausią stovyklą ir lavinimo vietas. Paskui jie apvažiuos francuzų bei anglų frontus.

RINKIMAI KANADOJE.

Ottawa. — 19 d. lapkričio Kanadoje paskirti visuotiniai rinkimai. Svarbiausias punktas nubesivimui bus priverstinis kareivias. Kaip spėjama, visi jaunuoliai, kurie dar liuosnoriai nepasidavė kariumenėn, bei jų giminės balsuos priešais įstatymą. Bet už tai kareiviai ir jų giminės, tikimasi, palaikys jį. Laukiama aršios politikinės kovos.

AFRIKOJ POTVINIAI.

Londonas. — Šis metas turtingas potviniais. Japonijoj bei Chinijoj jie milijonus žmonių paliko be pastogės. Dabar pranešama, kad Pietinėj Afrikoj, Natalio apskrityje iškilę potviniai suardė tukstančius ramiai tunojančių namų ir nuskandino suvirš tukstančių vietinių gyventojų. Per keturis mėnesius šiame krašte viešpatavo nesvietiški lytai. Labiausia paskutinis buvo baidus, nes tęsėsi visą parą ir prilijo 8 colius storumo vandens.

Šis vanduo, žinoma, sugarmėjo upėse, kurios nuo to baisiausiai iškupo ir išsilieję iš krantų plačiai nusiaubė šalį.

ŽYDAI PALESTINŲJ BADAUJA.

Londonas. — Neturtingųjų žydų kančios Palestinoj, o ypač Jeruzolimoj apipūšios. Išskuose žydų mokytojų juodžiausiom spalvom. Badas ir angštis maisto kainos vyriausios nelaimių priežastis. Duona kaštuoja 11 syk tiek, kiek prieš karę kaštavo; kerosinas 30 sykų, pienas penkis syk ir tt. Nelaimingi žydai parduoda viską, ką tik gali turkų kareiviams, kad tik gaus saujaletį maisto. Ligos jau truputį nustojo siauti, bet sirgę del pastiprinančio maisto stokos miršta kaip musės.

— Pasirodžius Rusijoj nesvietiška pieno stoka Amerikos Raud. Kryžius nupirko ir nutarė pasiųsti keletą milijonų svarų sukremkinto (condensed) pieno, kuris tu-tuoju bus išvežtas. Kitą mėnesį taip pat bus išsiųsta keleri milijonai svarų. Ant blekinių bus toks parašas: Nuo Laisvos Amerikos Laisvajai Rusijai.

Iš Amerikos**KARĖS MOKESČIAI S. V.**

Washingtonas. — Nuo 1 d. lapkričio S. V. ineina galėn ir bus imami sekantįs karės mokesčiai: — Centas nuo kiekvieno dešimtuko užmokėto teatrų tikietais.

— Trečias nušimtis ant prekių pervežiojimo gelžkeliu.

— Aštuntas nušimtis už pasażierių tikietus.

— Centas nuo kiekvieno 20 centų ar mažiau sumokėjimo už persuntimą ekspresu.

— Penki centai už kiekvieną siunčiamą telefonu, telegrafu ar bevielinė žinią, kaštuojančią daugiau 15 centų.

— Įvairūs mokesčiai ant tabakos, cigarų ir tt.

— 10 nušimtis nuo klubo narių mokesčių.

— Centas už kiekvieno laiško ar atvirutės persuntimą.

Taigi šie mokesčiai labiausiai apsupkins: mylėtojus teatrų, tabakos ir laiškų rašinėjimo.

DIDELIS GAISRAS BALTIMO RĖJ.

Baltimore. — Čionai vėlyboj naktį užsidegė vietoj vadinamoj Locust Point priplaukos 8 ir 9. 9 visai sudegė, 8 tik pusė. Beto vienas anglų garlaivis su prekėmis už daugiau kaip pusantro milijono dolarių taipgi žuvo liepsnose. Gaisro priežastis, kaip sakoma, yra sužinūs padegė. Dėl žmonės jau areštuoti ir tyrinėjimai eina visais keliais. Vienas iš areštuotų vokiečių.

Laikė gaisro žuvo du žmonės ir keletas sužeista. Iš viso nuostolių priskaitliuojama į suvirš pusšesto milijono dolarių.

S. V. SIŪS RUSIJON PIENĄ.

Washingtonas. — Pasirodžius Rusijoj nesvietiška pieno stoka Amerikos Raud. Kryžius nupirko ir nutarė pasiųsti keletą milijonų svarų sukremkinto (condensed) pieno, kuris tu-tuoju bus išvežtas. Kitą mėnesį taip pat bus išsiųsta keleri milijonai svarų. Ant blekinių bus toks parašas: Nuo Laisvos Amerikos Laisvajai Rusijai.

40 TUKSTANČIŲ MAISTO PARDAVĖJŲ JIEŠKO LAISNIŲ.

Washingtonas. — 40 tukstančių įvairių maisto gamintojų ir pardavėjų ligšiol padavė prašymus del laisnių, kurie bus neužlo dalinami. Lig 1 d. gruodžio visi maisto pardavėjai turės surašyti ir priduoti Hooveriui kiek kuris ant rankų turi valgomųjų produktų pardavimui.

Ligšiol suvirš 4 milijonai šeimyninių prisizadėjo visais būdais taupyti maistą.

CHICAGAI GRĖSIA PIENO BADAŠ.

Chicago. — Vos 20 nušimtis reikalaujamo pieno tapo pristatytas Chicagon. Kalti tam ukininkai imti \$3 už šimtą svarų pieno. Jie reikalauja \$3.71, kadangi kitaip negalėsį joku būdu išlaikyti karves pasidėkavojant pašaro brangumui. Nekurios kompanijos jau siulo \$3.21. Vietinis maisto adm. tyrinėja tą dalyką ir stengiasi jį pasekmingai išrišti.

SUGAUTI SLACKERIAI TUOJ KARIUMENĖN.

Washingtonas. — Provost maršalas gen. Crowder pranešė visiem valstijų gubernatoriui, kad pasidėkavojant naujiem pataisymam, drafto įstatyme, visi šviežiai sugauti slackeriai taps tuojaus paskirti karinėm tarnyston. Pirmiau gi jie dar sėdėjo metus kalėjime.

LIUOSNORIAI S. V. KARIUMENĖN AUGA.

True translation filed with the Postmaster of Brooklyn on November 7, 1917, as required by the Act of October 6, 1917 („Trading with the enemy act“).

Washingtonas. — Nuo 1 d. balandžio lig 1 d. lapkričio S. V. kariumenėn liuosnoriai įstojo 239,616 vyrų. Dabar S. V. reguliarė kariumenė turi 51,718 vyrų viršaus, negu reikalaujamo skaičiaus. Ir kasdien vis daugiau rašosi.

25 TUKSTANČIAI PRIEŠO PILIEČIŲ BUS AŠTRIAI SAUGOJAMI.

New Yorkas. — Čionai yra įvesta taip vadinami „uždaryti apskrėčiai“, kur dirbama svarbūs karės darbai ir kur inėjimas bile priešo piliečiui yra uždraustas be tam tikro leidimo. Tokių leidimų yra išduota netoli 25 tukstantiem ypatų, kurie turi šokiūs bei tokiūs biznius tuose apskrėčiuose. Kad pasekmingai juos pridabojus, policijos departamentas išdirbo aprėpnų planą. Kiekvienas policmonas tų apskrėčių gaus sąrašą ir vardus tų priešo piliečių ir turės su jais arti susipažinti, idant iš veido žinotų kas koks yra, kada jis dirba ir tt. Tokiu būdu keisti persikilnojimai bei pasielgimai tų priešo piliečių bus tuoj pranešti kur reikia ir akyvai ištyrinėjami. Tas viskas daroma, kad išvengus šnipinėjimo.

PACIFISTAS GAVO BIZUNŲ.

Cincinnati. — Žinomas pacifistas ir kunigas Žmonių Bažnyčios (socialistų) Bigelow tapo atrastas be rubų ir smarkiai bizunais nuaplaktu Florenee, Kentuckey. Jį sužiuo vakare burys vyrų prigulinių prie Ku-Klux partijos (kurios tikslu, kiek galima ligšiol nu manyti, yra keršyti pacifistams ir valdžios priešininkams) ir išvolio jė petroleume skaudžiai nuaplakė. Jis dabar guli ligonbutyje ir daktarai sako vargiai bepagybs be poros savaičių. Daugelis žmonių

rengiasi protestuoti prieš tokius Ku-Klux darbus. Vienas lakraščio leidėjas net dovana paskyrė tam, kuris nurodys kaltininkus. Bet šie kol kas nežinomi.

DVASISKIEM TĖVELIAM NESISEKA.

St. Louis. — Kunigas Seibertas tapo kumščia smogtas ir parmuštas už tai kad buk šiaip išsireiškęs: Žmogus, kurs eina muštis šioje karėje nėra krikščioniu ir aš niekadovs neatiduosiu pagarbos S. V. vėlukui. Už tokius žodžius vienas parapijonas palaukęs kol tėvelis neišeis iš bažnyčios jam davė dantis su kumšte ir parmetė. Gi paskui tėvelį areštavo ir vieną valandą laikė šiekštą, kol neprisizadėjo viešai su plika galva atiduoti pagarbą vėlukui. Ką jisai ir padarė akyvaizdoj mimios žmonių. Tas atsitiko Carmi, Ill.

SNIEGAS JAU KRINTA.

Buffalo. — Nuo dviejų lig keturių colių čia ir apielinkės prisnigta sniego, kuris užklojo didelius plotus nenukastų bulvių ir nesuimtu pupų. Tik greitas atlyžimas išgelbės juos.

Penki coliai sniego prisnigta 1 d. lapkričio Clevelande. Traukiniai nevlavo, bet garlaiviai labai vėlai atplaukė uostuose.

Darbininkų Reikalai**TEISĖ ORGANIZUOTIS.**

Jau nuo seniausių laikų organizavimas arba susibaudimas į vieną kruvą buvo galingiausių ir rankių prispaustiems ar apdalintiems jų kovoje už žmoniškės teises. Ir taip pat nuo seniausių laikų galingieji ir valdantieji šį pasaulį įvairiais būdais stengėsi neduoti tos teisės nežemintiems. Artimiausias mums pavyzdis tai Lietuva. Kuomet rusų biurokratai ją valdė, jie nedavė jai laisvę susirinkimų, inkurimo draugijų, nors pačio nekėčiausio turinio. Kodel? Delto, kad jie puikiai žinojo, jog susiorganizavę lietuviai nebevirs rusais, bet atpenč, kils savo tautinėj sąmonėj ir gerbuvių. Ir netik lietuviams biurokratai nedavė teisės organizuotis, bet ir patiems rusams, kurie per tiek šimtmečių stengėsi po jų letena.

Bet truputis po trupučio, krauju ir kančiom, nužeminti ejo vis artyn ir artyn į Demokratijos saulutę — į lygybę, laisvę, brolybę. Vis aiškiau ir aiškiau žmonių protuose emė vartalotis mintis, kad organizatīvės gyvenimas tai pamatas auštanchio demokratiško draugijos surėdymo. Ir Anglijoj, Francuzijoj, S. V. ir kitur visi žmonės ingavo tas brangiausias žmogaus teises — laisvę žodžio, spaudos, sąžinės asmens ir susirinkimų. Tos teisės plačiai vartojamos: draugijų-draugijėlių dygsta nesuskaitomoms aibėms; žmonės susirenka buriuose, aptaria kokius nors bendrus reikalus, susieina ir pasipažįsta su viens kitu, ir podraug apsigina sustoję pats į petį nuo grąšinančių priespaudų.

LAIVŲ MECHANIKAI STREIKUOJA.

Quincy, Mass. — Čionai sustrei kavo netoli trijų tukstančių įvairių mechanikų dirbančių Bethlehemo laivų statymo kompanijoj. Streiko priežastis, tai nenorėjimas kompanijos padaryti žadėtą algų pakėlimą. Streikieriai nutarė negrįžti darban, kolei kompanija nepakels algas, nepripažins unijos, Skundų komitetą ir nepadalins mechanikus į tris klases, kaip kad yra daroma valdiškose laivų statymo vietose.

NEWARKO MECHANIKAI KOL KAS SUSILAIKĖ NUO STREIKO.

Newark. — Dešimtis tukstančių mechanikų dirbančių pastatyme naujų valdiškų laivų dirbimo vietų, inprašyti valdžios atstovų nutarė nestreikuoti, bet dirbti toliau. Tuom tarpu valdžia surinkus faktus nuo darbininkų bei darbdavių atstovų ir stengis sutai-kyti. Mechanikai grąšino streiku delto, kad darbdaviai nekėlė

kalai ir vargai nebus greit išklansyti.

Lietuviai, atkeliavę iš biurokratijos nagų priespaudos, turėtų kuoplačiausiai naudotis šia teise organizuotis ir steigti draugijas, kuopeles.

Jų švenčiausia priederme yra prigulėti prie organizacijų, kurios geriausiai stengiasi jų reikalus apginti, arba kurios tobuliausiai patinka savo minčių krypsniu. Kitaip jie nepagerbtų tuos tukstančius, kurie prakilniai liejo kraują kolai pilkoji žmonija negavo brangiausių teisę susieiti su bendravargiu be baimės ir padavus jam draugišką ranką, ištarti: mudu jau du.

ANGLIAKASIAI STREIKUOJA.

Pittsburg, Kan. — 21 anglų kasykla Kansas valstijoj nedirba, kadangi streikuoja darbininkai. Priežastis streiko yra Kuro Administratoriaus nesutikimas ant sutarties, kurią angliakasiai ir savininkai neseniai padarė Kansas City konferencijoje.

ALIEJAUS DARBININKAI STREIKUOJA.

Houston, Texas. — 10 tukstančių darbininkų iš 16 aliejaus laukų išėjo streikan. Priežastis streiko yra nepanešama. Kompanijos užreikė, kad streiklaužiai nebus vartojami.

VARIO KASYKLOS VĖL DIRBA.

Washingtonas. — Arizonos valstijoj vario kasyklos, kurios buvo uždarytos jau nuo liepos mėnesio, vėl pradėjo veikti, pasidėkavojant valdiškam įsiaišymui darbininkų ir darbdavių kivirčiuose. Tos kasyklos išleidžia 10 milijonų svarų vario mėnesyje. ir juosna dirba suvirš 6 tukstančiai darbininkų.

RUSIJŲJ UŽSIDARINEJA DIRBTUVES.

Petrogradas. — Radočaja Gaz. praneša, kad bedarbė vis arčiau grąšina rusų darbininkų miniai, kadangi dirbtuvės viena po kitai užsidarinėja, tuo būdu paliuosuodamos šimtus darbininkų. Laikė balandžio, gegužės ir birželio mėnesių užsidarė 80 dirbtuvių kas pavarė nuo darbo suvirš 32 tukstančius rankpelnių. Pastarajame laike sustojė dirbė 77 kasyklos Dono rajone, kas vėl nepadėjo darbininkų paliuosavo. Priežastis užsidarinėjimo, tai stoka kapitalo su kuriu galima būtų išmokėti algas, kurios dabar pasidėkavojant darbininkų reikalavimams baisiai pakilo.

LAIVŲ MECHANIKAI STREIKUOJA.

Quincy, Mass. — Čionai sustrei kavo netoli trijų tukstančių įvairių mechanikų dirbančių Bethlehemo laivų statymo kompanijoj. Streiko priežastis, tai nenorėjimas kompanijos padaryti žadėtą algų pakėlimą. Streikieriai nutarė negrįžti darban, kolei kompanija nepakels algas, nepripažins unijos, Skundų komitetą ir nepadalins mechanikus į tris klases, kaip kad yra daroma valdiškose laivų statymo vietose.

NEWARKO MECHANIKAI KOL KAS SUSILAIKĖ NUO STREIKO.

Newark. — Dešimtis tukstančių mechanikų dirbančių pastatyme naujų valdiškų laivų dirbimo vietų, inprašyti valdžios atstovų nutarė nestreikuoti, bet dirbti toliau. Tuom tarpu valdžia surinkus faktus nuo darbininkų bei darbdavių atstovų ir stengis sutai-kyti. Mechanikai grąšino streiku delto, kad darbdaviai nekėlė

FELJETONAS**MEILĖ.**

Pas žemės dvasią Gajų nusileido mėnulio dvasia Elanas. Jiedu nutarė paleioti ties žeme. Pakilo augštai ties gražiomis pievomis, miškais, ežerais. Besigrožėdamas tais žemės gražiausiais reginiais Elanas sušuko:

— Turbut žemės žmonės puikiai gyvena!

— Taip! — pasididžiudama atsakė žemės dvasia Gajus. — Ypač jiems gerai, kuomet jie apsupti tokia puikia gamta pergyvena geriausia, kas yra ant žemės.

— O kas gi geriausiu laikoma ant žemės? — paklausė Elanas.

— Meilė, — atsakė Gajus.

Juodu taip besikalbėdami lėkė ties stogais vieno didelio miesto. Toliau ant kalnelio, apsuptas augšta siena buvo matyti puikus namas. Elanas perlėkė pauksuotą tvorą, prilėkė prie miegamojo kambario langus ir akimis inknibo kambario vidun.

Tenai ant grindų jis pamatė jauną, labai gražią moteriškę. Ji rovė nuo galvos sau plaukus ir žiurėdama į Išganytojo paveikslą šaukė:

— „Viešpatie, nedaleisk

to! Viešpatie, išgelbėk mane! Nepalik mane šiame purvyne! Pasiimk mane prieš savęs kol aš dar nepražuvau! Viešpatie, aš buvau gera motere, gera pačia, savo kudikius mylinčia motina, o dabar aš esu nuodėmės valdžioje... Tu kentėjai už visus, susimylėk ant mano nelaimės... Aš nusidedu prieš Tave net tuomet, kaip aš meldžiuosi, nes mintis mano toli klaidžioja... Viešpatie, užmušk mane, nes išgelbėti jau negalėsi!...

Ji draskė nuo savo kuno puikius rubus ir iš didžiausių kankynių daužėsi į grindis.

Elanas atsikreipė į Gajų: — Nelaiminga moteriškė. Kas-gi ją privertė taip labai kankinties?

Gajus lyg nusimines atsakė:

— Meilė.

Jiedu toliau nulėkė. Elanas užkliuvo prie vieno namo iš kurio spingsojo žiburėlis, nežiurint į tai, kad jau buvo vėlybas laikas. Tenai jis pamatė paprasčiausią kambarį, kurio kampe ant suolelio sėdėjo senelis ir senelė.

— Ji pametė mus. Ji paliko mus badu numirti. Ji apleido mus, o mes joje turėjome visą viltį, visą senat-

— Tai reiškia, kad tai tie-

— Nekankyk manęs! — verkdamas atsakė mergina. — Neklausinėk manęs to, ką pats gerai žinai.

— Nekankyk manęs! — verkdamas atsakė mergina. — Neklausinėk manęs to, ką pats gerai žinai.

— Nekankyk manęs! — verkdamas atsakė mergina. — Neklausinėk manęs to, ką pats gerai žinai.

— Nekankyk manęs! — verkdamas atsakė mergina. — Neklausinėk manęs to, ką pats gerai žinai.

vės pasilinksminimą ir nusiramimą, — verkė senelė.

— Prakeiktas tas, kuris suviliojo musų brangų kudiškį! — piktai kalbėjo senelis pakeldamas drūčiai su gniaužtą kumštį lyg kam tai grumodamas.

— Prakeiktas! — pridūrė senelė šluostydama ašaras savo baigiančiose gestu akyse.

— Gajau, tik tu pažiurėk į tuos senelius, — tarė Elanas. — Paaiškink man, kokia gi galėjo spēka atskirti nuo tų mirštančių senelių jų vienintėlę dukterį?

Gajus nulenkė žemyn galvą ir suniurnėjo:

— Meilė.

Jiedu vėl nulėkė. Staiga Elanas nusileido prie nedidelio namelio ir per mažą langutį pažiurėjo vidun. Tenai jis pamatė mažytį kambariuką ir jame pusnuogę gražią ir jauną merginą, sėdinčią ant lovos krašto. Ji su didžiausiu išgąsčiu, išbalusi žiurėjo į greta stovintį vaikiną.

— Eik sau, — ji meldė jo, — tėvas gali pabusti... Eik! Ko-gi tu iš manęs nori?

— Noriu tavęs paklausti: ar rytoj tavo vestuvės? — drebančiu balsu pratarė vaikiną.

— Nekankyk manęs! — verkdamas atsakė mergina. — Neklausinėk manęs to, ką pats gerai žinai.

— Nekankyk manęs! — verkdamas atsakė mergina. — Neklausinėk manęs to, ką pats gerai žinai.

— Nekankyk manęs! — verkdamas atsakė mergina. — Neklausinėk manęs to, ką pats gerai žinai.

sa? — sukandęs dantis sušuko vaikiną.

Mergina graudžiai verkė: — Tu juk žinai, kam priklauso mano širdis; tu juk žinai taipgi, kad...

Jis lyg beprotis žiurėdamas į ją tarė:

— Jei tu nemeluoji, tai pabučiuok mane, — pabučiuok pirmą ir paskutinį kartą. Aš to noriu!...

Jis kairiaja ranka ją pritraukė prie savęs, drūčiai prispaudė ir labai karštai pabučiavo. Tuom gi laiku dešiniąja ranka išmeigė jai į širdį aštrią plieno geleštę.

— Galingiausias Dieve! Kasgi tą jaunikaitį galėjo padaryti tokiu baisium žmogūdzium? — sušuko Elanas.

Gajus rankomis užsidengė savo veidą ir tarė:

— Meilė.

— Ir tai ta tavo meilė yra geriausiu daiktu ant žemės? — nusistebėjo Elanas. — Aš nieko nenoriu daugiau matyti. Sudiev!

— Palauk! — bandė jį sustabdyti Gajus. — Mes netyčia pataikėme ant nelaimingų. Aš tau parodysiu daug puikesnius vaizdus.

— Labai ačiū. Niekad aš negalėsiu užmiršti ir tuos vaizdus, kuriuos mačiau.

Pirmiau, negu Gajus spėjo dar ką-tai jam tarti, Elanas jau nulėkė į savo šalta tėvynę mėnulį.

— Nekankyk manęs! — verkdamas atsakė mergina. — Neklausinėk manęs to, ką pats gerai žinai.

— Nekankyk manęs! — verkdamas atsakė mergina. — Neklausinėk manęs to, ką pats gerai žinai.

algų ir nenorėjo pripažinti, kad vien tik unijon prigulintys tegali būti priimti darban. Darbdaviai ir dabar dar tebesako, kad algos esą pakaktinos.

Iš Lietuvos

(Iš „Rygos Garso“)

Badas ištiesių slaučia Vilniuje ir Vilniaus gubernijoje. Žmonės miršta šimtais. Miesto gatvėse gu li sutinę iš bado vaikiai ir seneliai. Ligonbučiai perpildyti sergančiais bado šiltine. Varšavoje susitvėrė lenkų komitetas šelpti badaujančius vilniečius. Metai pa sitaikė blogi, o ką žmonelės tu rėjo, beveik viskas atimta vokie čių. Lietuvoje prie vokiečių buvo 4 rekvizicijos. Emė viską, kas tik pasitaikė, mokėdami, nustatyta taksa dažniausiai rusų pinigais.

Lenkai ilgai netrukus po vokiečių užpludimo Lietuvon, darė gyventojų sąrašą ir anot prirašė daugelyje lenkų Vilniaus ir Grodno gubernijoje. Toje pastaroje beveik visi katalikai liko užrašyti lenkais, Vilniaus gi gubernijoje — lenkai pasirodė visur dauguma, net Trakų ir Vilniaus pavietuose lenkų užrašyta 58 nuosimčiai. Vilniaus mieste lenkų užrašyta 56 nuos, lietuvių gi 20 nuos. Sulgyt sąrašo išleisti buvo Lietuvos žemlapiai. Tėčiaus pasiskundus lietuviams ir baltgudžiams buvo padarytas antras sąrašas, kuriame lenkų Lietuvoje pasirodė daug mažiau, užtai daugians lietuvių ir baltgudžių. Tuokart pirminis žemlapis buvo panaikintas ir jo vieton išleistas antras — atsakantis teisybei. Nuo pradžios lenkai varė smarkiausia agitacija, kad Vilniaus miestas su didima Vilniaus gubernijos ir Gardino butų prjungtas prie Lietuvos, bet pamatę, kad jų Lietuvoje visgi mažuma ir kad vokiečiai nenori Lietuvos dėti prie Lenkijos, dabar emė varyti kitokia politiką, agituodami, kad Lietuva taptų neprigulminga valstija, bet sujungta su Lenkija arba nors su ja išvien einanti. Mat, lenkai pasilikę Lietuvoje tikisi lietuvių politiką nukreipti savo pusėn. Apie Lietuvos neprigulmybę esą nutarę lenkai savo tautiniame susivaziavime Varšavoje, nes paaiškėjo, kad lietuviai, kurių Lietuvoje visgi pasirodė daugiausiai, yra griežtai priešingi prjungimui Lietuvos prie Lenkijos karalystės.

Lietuvoje lietuviai tautininkai veikia išsijusę ir daug yra nuveikę, steigdami mokyklas ir aiškindami vokiečiams lietuvių reikalus. Cicilikų sauželė irgi „veikia“, trukdydama tautinį lietuvių darbą ir leisdama iš pasalų savo lapelius, proklamacijas, kur stovinčias prieš vokiečių valdžią, už ką toji paskutinioji kaltina lietuvių žymesnius veikėjus ir juos baudžia. Taip buvo sumiti A. Janulaitis ir J. Vileišis ir išsiųsti Vokietijon, taipgi areštuoti A. Smetona ir kun. Bakšis iš Vilniaus, bet jie paskui paleista. Daroma daug kratų; buvo iškrėsta ir M. Kuktos spauštuvė.

Prie „Dabarties“ laikraščio Kaune, anot amerikietiškas „Laisves“ dirbą ir Dovydaitis, buvęs „Vilties“ redaktorius. Kauno, Suvalkų ir artimesniuose Vilniaus gubernijos kraštuose gyvenimas maždaug toks kaip pas mus. Vilniuje duonos svaras — rublis, cukraus 3 rub. Ukininkai savyžemiai verčiasi neblogai, kiti net pralobę. lygiai kaip ir Vidžemio ukininkai. Miestuose pragyvenimas sunkesnis, nes truksta darbo, maistas labai brangus. Ant laukų didžiausias vargas tenai, kur buvo mušiai ir gyvenimai liko sunai-

kinti. Be pastogės likę 400,000 žm.; jie gyvena urvuose rusyse, miškuose, kaip musų trėmintiniai, kad gyvena pirmasis karės metais karės palaukėse. Badaują 150,000 žmonių.

MUSŲ PABĖGELIAI

(Iš „Rygos Garso“)

Minskas. — Birželio 29 d. š. m. m. socialistai-liudininkai rinko aukas savo partijai ir surengė spektaklį Minske — S.-L. matydami, kad „bobutės“ (taip jie vadina tuos, kurie nepriguli prie jų partijos) nepalaiko juos, kreipėsi į „didvyrius“ kitų tautų išėjimui jieškodami.

29 birželio rinko aukas gailėtingosios seseris prieglaudai kareivių vaikų ir cicilikai kaip-tik pataikė išrinkti tą pačią dieną. Mat, gudių buta, — visgi, nužūrėjo kada prieis ir jiems „lyčna“ kapeika.

Ir ištikro, girdėjau kaip kalbėjosi žmonės: „aukavom kareivių vaikams“ o prisegė raudoną s.-l. ženkluką. Tą girdėjau ne tik nuo lietuvių, bet ir nuo rusų.

Toliau — buvo spektaklis — demokratiškas. Sulošė du labai atsakančiu „demokratiškam“ vakarui veikalui: „Vyro jieškojimas“ ir „Brangusis pabučiavimas“.

Lošimas nekoks buvo. Nors tiesa, girdėjau, kad jie nelošė, o dar tik repeticiją darė. Na, kaip repeticija, tai dar atleisti.

bet kamgi darydami repeticijas skelbia: „Rengiamas lietuvių spektaklis ir tt. ir tt.“ Toliau, — prieglaudus vaikų choras pačinavo kelias daineles ir padeklemano. Klausydamas juos gerie si, kad mažutėliai lavinasi dailės srityje, bet skaudu, kad jie yra pavergti s.-l. partijos mokytojū... (apie tą kitą syk sąsijusiu). Po to buvo išpildyta kelios „štukos“ (kareivio) kilnojimo dantimis: kedžių, šautuvų, stalų ir d. k.

Stebėtis tik reik! Nežinau žmogus, ar į lietuvių vakarą papuolei ar į cirką?! ar į žydų mitinę, nes laike lošimo žydai pasieniais ir gale salės mitingus taisė, erzėjo, kiek tik norėjo. Susirinkę bureliai „sebrų“ kėlė ginčus ar į cirką ar į spektaklį pakliuvo. Kiti netgi rengėsi siusti delegatus už scenos, kad greičiau baigtų savo „repeticijas“ ir už pinigų, kuriuos taip „demokratiškai“ plėšė, greičiau pradėtų bent šokius. — Jiems besiginčijant užsidengia uždanga ir pagaliau prasideda šokiai. Valsas!... Reikia tik gėrėtis visa tvarka! Žydukas, išsitraukęs raudoną nosinę vienoj rankoj, kitoj baltą, tik dirguoja, plevesuodamas vieną į kairę, kitą į dešinę, tik šaukia „Krugom nalievo, krugom napravo.“ Lietuvių vakaras, o žydukas rusiškai dirguoja!... Ką tai reiškia?! Gal tai tiltas prie internacionalizmo? Ligišiol lietuvių vakarai, kur tik buvo taisomi, budavo visuomet tautiški: lošta, dainuota, — deklamuota; programa budavo daili ir rimta, iš kuo ištiesių galėjo atsigausti lietuvių dvasia. Lietuvių vakarai budavo visuomet lietuvių susiejimais. Pastaruoju gi laiku visokie gešftmacheriai ima taisyti lietuviškus vakarus vien del pelno ir vietoje dailių, kultūriškų pramogų užtaiso kas-žin kokius balaganus, kurie tik tuština žmonių kišenes, ir monija akis piemenų štukomis.

Lietuviams vis-gi reikėtų palai kyti savo dailius papročius ir bile lokiems balaganšėikams nemėtyti savo skatikus.

Liudiskietis.

(Iš „Liet. Balso“)

Petrapolis. — Teatras. Liepos 15 d. Girinėje „Sidabro Prudo“ teatre buvo Lietuvių vakaras. Vaidintojai mėgėjamai vaidino melodramą „Užburti turtai.“ Suži nojes, jog Girinėje taisomas lietuvių vakaras važiuoju, ypač į Lietuvių!... Kaip gi nevažiuosi, nes juk malonu, nors per vakarą buti tarp lietuvių. Taigi nuvažiuo ves nesigailėjau ir neapsivyliau, nes buvo tikrai lietuvių vakaras. Vos tik išlipus iš tramvajaus išgirdau muziką begrojančią lietuvių himną. Smagu, skubiu į tą vietą. Štai ir atsiduriau pačiame „Sidabro Prude“ — parke. Gražus parkas — panašus į Lietuvos beržyną. Žmonių daugybė. Visi lietuvi ai — jaunuomenė. Lietuvių kaip lelijų! Skamba tik lietuvių kalba. Tikra Lietuva! Valandėlei užmiršau visus nesmagumus.

Skambutis, žmonės skubiai traukia į salę. Žmonių tokia daugybė, kad net vietų truksta. Vaidinimas turėjo prasidėti 7 val., bet prasideda pusiau 9. Bet žmonės vaidintojų už tai nebara. — Gera buvo po parką vaikščioti. Štai ir vaidinimas prasidėjo. Daro labai gerą įspūdį. Taip ir ligi vaidinimo pabaigai — tas pats įspūdis. Tiesa, nemažai gadino vaidintojų sutartinę Veresas — smuklininkas (P. Kirstukas), kuris išrodė tikru klounu: grimas, apdaras ir pats vaidinimas — klouniškas. Šaržavo kiek tik galėdamas. Buvo žinoma, tokios publikos, kuriai tas tiko. Bet vaidintojas neprivalo pataikauti tai publikai, o turi laikytis autoriaus minties. Pranyš — smuklininko sumus irgi silpnai vaidino.

Bet juos išvadavo kiti vaidintojai, ypač Elena — smuklininko dukterė (p. M. Verginaite) tikrai gerai išpildė sunkiausia veikalo rolę. Taip gerai buvo supratusi veikalo mintį, taip gerai prisirėngusi ir labai daug turinti gabumo. Toliau gerai vaidino Lidi ja (p. E. Baltušytė), Vladas (K. Zukauskas) ir Šugaras (J. Matukas). Kiti taip sau. Bet matyti, jog vaidintojai visi gerai mokojo savo roles.

Po vaidinimo padainuota keletas tautinių dainelių. Paskui šokiai, žaislai ir kt. Vakarą pelnas — Mažturėjų Dr. mokykla. Pelno turėjo būti gerokai.

J. Adomickis.

Gomelis (Mogil. gub.). — Užstojus laisvės laikams, iš pradžių ir gomeliečiai, lietuviai buvo pagauti laisvės upo: atsirado didesnio gyvumo, ir jau rodėsi, kad juo tolyn, laisvės idėjos savo šaknis leis gilyn, ir netrukus galėsime pasidžiaugti gražiais vaisiais. Bet išėjo visai atbulai. Ir suširdies skausmu reikia pažymėti, kad praėjusiais metais, kada viešpatavo reakcija ir viešusis žmonių gyvenimas tebebuvo kietai suvaržytas geležies pančiais, gomeliečių lietuvių tarpe tada buvo daug daugiau gyvumo, vienybės bei santarvės. Žiemą ir esant šaltam orui, darydavo dažnai savybės vakarėlius, didelius susirinkimus ir tie susirinkimai budavo jausmingi, kupini gyvumo, kad tiesiog buvo malonu kiekvieno draugingo žmogaus širdžiai. Praeitą vasarą gomeliečiai lietuviai beveik kas šventadienis gana dideliais būriais eidavo arti mājūn miškelin žaliuon, kame savo gražiomis dainelėmis bei žaidimais, darydavo malonius įspūdius net į svetimtaučius. Šįmet gi dėku Dievui jau praleidome gražiausią vasaros laiką, bet Gomelio lietuviai dar nėra padarė nei vieno didesnio išėjimo į žaliumus; vis nėra sutarimo — vieni eina, kiti ne. Žodžiu sakant, tarp gomeliečių lietuvių nebėra

pirmosios vienybės sutarimo. O reikia pažymėti, kad Gomelio lietuvių burelio vedėjas pil. K. Levandauskis tebedirba savo tautiečių labai nemažesniu pasišventimu, kaip kad visomis savo pajėgomis darbuosi ir ligi šiol. Jis ir chorų vedėjas, ir scenos režisierius, mokina chorą, artistus, rašo jiems gaidas, scenos veikalus ir tt. Bet nelaimė, kad tokių idėjų listų Levandauskių pas mus lietuvius didelė retenybė; jo trūsą, tokių didelį pasišventimą iš musų tautiečių visai mažą kas teapvertina.

Užstojus laisvės dienoms Gomelio lietuviai iš syk buvo ir labai sukrutę; padarė kelis po kits kito didelius susirinkimus, per kuriuos daug buvo tartasi ginčytasi, bet gi iš tų visų tarybų bei ginčų beveik nieko gero neįvyko. Tiesa, inkurta „Tėvynės Mylėtojų Draugija“, kurios tikslas padėti nukentėjusiai nuo karės Lietuvai, bet gi kol kas ir toji draugija neparodė jokio veikimo.

Liudni apsiereiškimai!

Tremtinys.

LAISKAS Į REDAKCIJĄ.

Gerbiama „V. L.“ redakcija!

Ar negalėtumėt paaiškinti, kodėl „Laisvė“ priešinga toms visoms pastangoms ir žmonėms, kurie rupinasi Lietuvos neprigulmybės klausimu

Man teko girdėti p. L. Pruseiką kalbant Patersone porą mėnesių atgal. Tada p. Pruseika ragino žmones, kad nevien šelpimu Lietuvos reikia rupintis, bet ir politika. Sakė: reikalaukit Lietuvai neprigulmybės.

Dabar girdisi „Laisvės“ didelis pasipiktinimas. „Kodel Dr. Šliupas darydamas visas pastangas, kaip tą obalsį pasaulių plačiau paskleist, kad mes lietuvi ai nenorim daugiau buti kieno nors vergais, kad mes reikalaujam neprigulmybės.

Tas „Laisvei“ labai nepatinka. Kas Šliupą esą, ingaliojo taip kalbėti? Aš kiek suprantu, taip p. L. Pruseika yra „Laisvės“ redaktorius. Čia labai neaiškus dalykas, kad galima kalbėti vienaip, o rašyt laikraštyje visai priešingai — kitaip. Neįjau tai „zece riška“ klaida butų!?

P. Faltinaitis

Redakcijos prierašas. — Delko vienaip kalba, o kitaip rašo, sunku mums pasakyti. Bet visgi toks elgimasis nevisai geras.

LAISKAS Į ADMINISTRACIJĄ.

KODEL AŠ SKAITAU „VIENYBĖ LIETUVNINKŲ“ VIRŠ 25 METUS.

Gerb. „Vien. Liet.“ Adm.!

Užtėmęs „V. L.“ vieno skaitytojo išreiškimą padėkavonės žodžio „V. L.“ man norisi ką nors tarti irgi. Pirmiausia prašau vietos. Tikiu suteiksite? Aš, kaip ir visi, atkeliavau į Ameriką 1892 metais laimės jieškoji. Ir tais pačiais metais užsirašiau „gazietą“ (taip tais laikais vadindavo laikraščius) „Vienybė Lietuvninkų“ ir esmu per visą tą laiką skaitytojas. Skaityti mylėdamas, aš skaičiau tūlais laikais ir kitas „gazietas“, bet „V. L.“ visą laiką.

Turiu priminti, kad „V. L.“ man visuomet pirmutinė prie širdies, užtai kad visuomet pasako teisybės žodį; užtai kad stovi ant sargybos už Lietuvos ir lietuvių reikalus. Antra tai didžiausias lietuvių laikraštis ir sumaningai vedamas. Aš atjausdamas laikraščio dabartinį sunkų padėjimą pri kalbinau penkis skaitytojus del „V. L.“ ir prisiuočiau kartu su savo prenumerata \$12.00. Malonėčiau, kad mano pavyzdį ir kiti

„V. L.“ skaitytojai pasektų ir prikabinę bent po vieną kitą skaitytoją; tas padaryti yra labai lengva. Linkiu „V. L.“ leidėjams ir redakcijai leisti „V. L.“ ir ant toliaus švarioje formoje ir ginti Lietuvos reikalus.

Su gilia pagarba
J. Dinzgauskas

Mankato, Minn.

Prierašas „V. L.“ Adm. — Gerbiamam p. Dinzgauskui tariame didei širdingą ačiū už simpatiją „V. L.“, linkėjimus ir skaitytojus.

PRANESIMAS

Mes pranešame Rockfordo III. ir apielinkės lietuviams kad p. J. J. Petrailis yra „Vienybės Lietuvninkų“ ingaliotas užrašinėti „Vien. Liet.“ ir priima užsakymus ant knygu ir apgarsinimų. Mes už p. Petrailį pilnai atsakome „V. L.“ Administracija.

J. J. PETRAITIS
1229 Ferguson St., Rockford, Ill.

A. RUKAS
„VIENYBES
LIETUVNINKŲ“
Ingaliotas
agentas

Priima prenumeratą knygu užsakymus, ir paskelbimus; taipgi ir spaudos darbus. Pilnai „Vienybės Lietuvninkų“ administracija atsako už p. A. Ruką. Kur atsilankys p. A. Rukas pilnai jam užsitikikite.

A. RUKAS.
2544 E. York St., Philadelphia, Pa.

Pittsburgho ir apielinkės lietuvių žiniai!

Galite nusipirkti pavienius „Vien. Liet.“ numerius, užsiprenumeruoti ant metų, ir užsisakyti knygas
J. B. Ignota, 46 So. 22nd Str.
A. J. Katkus 2204 Forbes Str.

PITTSBURGH, PA.

KORESPONDENCIJOS

BROOKLYN, N. Y.

Tarkininkų vakaras. — Subatoje 27 d. spalio atsibuvo pirmasis tarkininkų vakaras. Tarkininkai apsiereiškė kaip nauja jiego dailės dirvoje ir tas pirmasis apsiereiškimas nustebino visus. Viskas, nuo plakatų atspausdinimo lig salės durų uždarymo, buvo nauja ir keista. Plakatai išrodė lyg 10-dolarinės kreditkos, lošimai buvo tokie, kurie išbarstė dangeliui visas pilvo ligas, o dainos nuramino nevieną liustančią sielą. Bet nors tarkininkai ir su nauju, taip sakant „siutu“, pasirodė dailėje, bet nuo lietuviško psichizmo neatsikratė: butent vietoj pradėti lošimus 8:17¼ val. vakare, pradėjo 8:24½. Bet vėluoti — tai prigimta kiekvienam lietuviui.

Vakaras atsidarė choro dainavimu. Dainavimas buvo tikrai šventakupriškai - futuriškas ir kaip kuriem per tat neįmanomas. Bet užtai lošimai „Aš numiriau“ ir „Mulčiai ir Mulkinė“, tai juokdino ir žavino visus: ir maistančius ir nemastančius. Mastantieji galėjo užtėmyti, jog tie veikalai ir typai paimti iš musų visuomeninio gyvenimo. Gi nemastantieji gerėjosi artistų lošimu ir trynė šonkaulius.

Roles geriausiai pirmame lošime atliko Stepas, kuris savo verk smais ir džiaugsmiais vertė manyti, kad tai žymiausia tarkininkų spēka ir Vabalas bei p. Vabalienė. Žodžiu iš šio veikalo ir artistų gabiu atlošimų publika buvo labai užganėdinta.

Neikiekb neblogiau ežosi ir antram veikalui. Čia artistai taipgi buvo yt gyvi pavyzdžiai. Labiausia atsižymėjo „revolucijonierius“ Girkakalnis, nelaimingas pacientas ir „mokytas“ daktaras Buržokas. Tai pirmame akte. O antrame, tas pats Girkakalnis, ne laimingas Barškalius ir greit greit norinti ištekėti Aljutė. Juokingiausios scenos buvo, kuomet Mulkinėjos klinikoje egzaminavosi pacientas ir kuomet Girkakalnis „prakeikęs prakeiktą surėdymą“ bandė keturis kart nusižudyti. Publika kvatojo pilvus susiėmus.

Galų-gale (tai yra pačioje pabaigoje, anot tarkininkų) buvo atvaizdintas dialogas iš tik ką išėjusio „Tarkos“ numerio. Tas dialogas nusisekė visais atžvilgiais, nes jame buvo ir meilės ir nelaimių ir dainų ir laimės, net kraušų ir artistiško skonio ir tt. ir tt. ir tt. Labiausiai visiem patiko p-lės Lukoševičiūtės dainavimas, kadangi ji turi ytin malo-

nių ir skaidrų balsų.

Laikė antraktų dainavo garsus po visą apielinkę Žemaičių kvartetas (tarkininkai taip ji vadina, aš vadinčiau jį duetu): p. Butėnas ir p. Kloniumas ir p. Butėnas solo. Visi, kas girdėjo tuos balsus, o ypač p. Butėno negali atsigrožėti.

Trumpai suglaudus ir amerikoniškai tarus tarkininkų vakaras buvo „success.“ Atsilankius publika (kurios buvo į 300 žmonių, nekurie dar iš tolimų kraštų kaip New Haven) likosi taip užganėlinta, kad ir maldaute-malduojam, gramote-grumoja tarkininkam, dant šie jai parengtų tokį vakarėlį. Lauksimė ar susimylės gi tarkininkai ir ar išpildys tuos prašymus.

Šarunas.

NEWARK, N. J.

M. Petrausko koncertas. — 28 d. spalio atsibuvo gerb. M. Petrausko koncertas su sekančiu program:

1) Romansas iš oper. Dubronay, — 2) Vai verčia, laužo žalią girelę — M. Petrauskas; 3) Romansas „Jeigu mane myli“ — p-nia Bradunienė; 4) „Ko liudīt sveteliai“ ir 5) „Skyniau skynimėlį“ — A. Sodeika; 6) piano solo iš Šopeno — p-lė E. Greenough; 7) „Dievaičiai dievuliai“ ir 8) iš melodr. „Birutė“ — p-nia R. Jurkaitienė; 9) „Il mro tero,“ aria iš Don Giovami — M. Petrauskas; 10) Skambančios stygos — Petrausko — p-lė P. Jurgeliutė ir A. Sodeika, duetas; 11) „Laivyne,“ Gaunado ir 12) „Žalioj lankoj“ Petrausko — A. Sodeika; 13) Serenada iš Šuberto ir 14) „Eisiu mamai pasakysiu“ Petrausko — p-lė Jurgeliutė; 15) „Daina iš Kanklių,“ ir 16) „Pirrodino senį žmonės man jaunam mergelę“ — M. Petrauskas; 17) „Mielaširdystė“ ir 18) „Rudens Melodija“ — M. Petrauskas ir A. Sodeika; 19) „Oi žydi, žydi, 20) „Du broliukai kunigai“ ir 21) „Lietuva, tėvynė mūsų“ — Šv. Cecilijos choras.

Pianu palydėjo P. Čiurlionis ir M. Petrauskas. Šis koncertas tai vienas iš puikiausių kokią atsibuvo šioj apielinkėj. Neikad netikėta, kad tarpe lietuvių randasi tokie gabūs artistai.

Labiausia atsižymėjo M. Petrauskas, O. Sodeika ir p-lė Jurgeliutė; juos publika išsaukė po keletą kartų. Gana gerai pasirodė ir vietiniai: p-ni Bradunienė, p-ni Jurkaitienė ir Šv. Cecilijos choras, vadovaujant A. Radzevičiumi.

Artistai paliko gražų ir malonų įspūdį ant klausytojų kurio šie niekad neužmirš.

Koncerte tarpe publikos matėsi beveik visi vietiniai inteligentai. Tik kažkur dingę mūsų nekurie artistai ir muzikantai, kurių nebuvo matyti. Publikos buvo pusėtinai.

Korespondentas.

BRIDGEPORT, CONN.

ALTS. 15 kp. teatras ir koncertas — SLA. 51 kp. lekcijos. —

21 spalio, 1917 m. ALTS. 15 kp. sulošė teatrą „Daktaras iš Prievartos“ ir surengė labai malonų koncertą. Koncerte dalyvavo pp. Butėnas ir Klioniunas iš Brooklyn, N. Y. ir p. Sossin iš Bridgeport, kuris yra plačiai žinomas amerikonių tarpe. p. Sossin dainavo neimdamas jokio užmokesio. Visiems pjanu lydėjo tulas amerikonas iš Bridgeport (pa vardės neatsimenu). Kaip dainia taip lygiai ir teatro lošėjai savo užduotis atliko gerai. Publika, (kurios prisirinko gana skaitlingai buvo pilniausiai užganėdinta ir ilgai atsimins taip malonų vakarą.

23 spalio prasidėjo lekcijos surengtos per SLA. 51 kp. Pirmą vakarą buvo skaityta lekcija iš S. L. A. istorijos per J. Sagevičių ir iš higienos per F. Naikelį. Abu du skaitytoju reikia pripažinti, buvo gerai prisirengę prie savo pareigų, todėl ir atliko kaip pridera.

Antrą vakarą, 26 spalio, buvo skaityta lekcijos „Pašalpa“ ir „Darbininkų padėjimas Amerikoje“ per p. Adomonį, kuris atliko gana gerai.

Paminėtus abudu vakaru žmonių susirinko neperdaugiausia, todėl nebuvo galima ir literatūros kiek daugiau išplatyti.

Trečias vakaras, — p. Račinan su krutomais paveikslais — kaip dar pavyks, pamatysime.

Saulius.

WATERBURY, CONN.

„Varpo“ veikimas. Spektaklis „Iš Meilės.“ — Iš visų organizacijų labai žymią vietą užima Dramatiška draugija „Varpas“, kuri jau kelintą kartą labai pasižymi savo tiesiog neišsemiamu darbštumu. Vargiai kur kitur jau nimas yra daugiau pasišventęs del labo mūsų tėvynės, negu jaunimas susispietęs į „Varpą.“ „Varpas“ vedamas mūsų artisto p. A. Vitkausko ištikro pradeda skambėti po plačiąją Ameriką.

Spalių 28 dieną varpiečiai pastatė scenon vieną puikiausių veikalų lietuvių kalboje „Iš Meilės“. Šis veikalas išpildyti gana sunkus. Tai gilus psichologijos žvilgsnis veikalas. Lošėjams reikia savo rolėmsna indėti daug spėkos, reikia gilaus pažinimo dramos meno, dailės. Apie veikalą nekalbėsime, nes tikimės skaitytojai tai jau žino. Priešime stačiai prie išpildymo.

Pirmiausiai apie sceną. Veikalui sulošti buvo paimtas didžiausias Waterburyje teatras Polis. Žinoma tokiam dideliame teatre scena buvo atsakanti kiekvienam aktui. Kaslink kostiumų ir grimmo, tai ir nieko negalima laukti geresnio, nes viskas buvo labai atidžiai pritaikyta.

Svarbiausias vyriškas roles atliko: p. A. Baniulis, Jono rolę ir p. A. Liepinis Leibos rolę. P. A. Baniulis sulošė gana puikiai. Jei galima jam būtų ką užmesti, tai tikta truputį sustingimą meilės išraiškose, bet užtat scenas, kuriose jis parodo, jog nustojo mylėti Sorę arba Marytę, atliko pastebėtinai gražiai. Ap skritai p. Baniulis apatijos scenose nepasekamas.

P-as A. Liepinis Leibos rolę indėjo daug spėkos. Tai dar kalas „Iš Meilės“ buvo atliktas gana puikiai, gerai, įspūdingai.

visiškai jaunas liuosnoris artistas, bet jam pavyzdinai viskas pavyko. Leibai reikia, jog išreikšti trejopus jausmus: meilę prie dukters ir kartu neapkentimą jos, kame ji tapo krikščione. Meilę savo religijos, žydų palaikų ir vėl iš meilės ėjimą bažnyčion, kad pamatyti ją tą savo angelėlį, Sorę prie aukuro. Tos priešgynybės taip veikia ant Leibos sąžinės, kad jis nedalaiko, jis nustoja proto. Ir reikia pasakyti, kad p. A. Liepinis viską puikiai atliko. Gražiausiai tai išpildė sceną prie bažnyčios ir paskutineją sceną, kuomet jis jau proto netekęs paima negyvos Sorės galvą, pasidėdė sau ant kelių ir supa, kad ji geriau miegotų. Tai labai įspūdingos scenos. Jam kiek silpniau pavyko pasikalbėjimas su ukininu Briedžiu. Iš p. A. Liepinio atieityje galima daug tikėtis.

Motėrų svarbiausios rolės, tai Sorės, Leibos duktės rolė, kurią atliko panelė J. Kronkaičiūtė ir Danutės rolė, kurią atliko p-lė M. Gedaminaitė. Sorės rolė tai pati sunkiausia. Ji žydė, ji myli savo tėvą, ji jo gailisi. Bet iš kitos pusės ji myli Joną, myli nekaltai, tyrai giliausiu savo jausmu. Ir vieno ji turi nustoti: ar tėvo, ar savo mylimojo Jono. Ji pasirenka antrąjį kelią: ji tampa krikščionė, stengiasi užmiršti tėvą, viską, o vien tik gyventi del Jono. P-lė J. Kronkaičiūtė pasisekė tas viskas atlikti. Kiekviename momente joje buvo jaučiama, kad ji žydė, kad ji myli savo tėvą. Jai puikiai nusisekė pabėgimo su Jonu scena ir scena, kuomet ji pamatė besimyluojantį Joną su Danute. Čia ją vargiai kas galės pasekti. Biskį kiek silpniau išėjo jos susitikimas su bepročiu tėvu. P-lė J. Kronkaičiūtė žydės-krikščionės šeimininkės (III aktas) scenos pastebėtinai gražiai pavyko. Tai zenyntas jos lošimo. Viskas ką galima pastebėti iš negatyvės pusės, tai lyg monotoniškas jos balsas.

Apie p-lę Gedaminaitę galima daug pasakyti. Jai prisidėjo išpildyti sykiu gražios merginos rolę, bet sykiu ir judošaitės rolę. Ir Gedaminaitė viskas pavyko. Ypač ji savo meiliniams prie Jono taip realistiškai atliko, kad jau ir ne vien tik Jonui, o ir visiems žiūrėtojams buvo pavydu, kam ji ne ištikrųjų myli, o tik užvedžioja. Ypač tikras jos naturalis juokas visų glamonėjo. P-lė Gedaminaitė per visą veikalą lygiai gerai lošė, ypač scenos su Jonu jai tikrai pavyko.

Antraeilėse rolėse buvo: p. J. Ramanauskas ukininio Briedžio rolėje tiesiog nepasekamas. Jis lygiai visur gerai atliko. P-lė A. Šeštokiūtė tarnaitės rolėje buvo gana naturališka lengva. Ji taip pat dainėlių solo. Šeštokiūtė yra gi gana puikiai sudainavo ir pegera lošikė, ir ji pilnai gali vistikas roles išpildyti.

P-lė P. Gedaminaitė senės našlės rolėje irgi buvo gana graži. Ji pilnai suprato savo rolę ir gerai ją atliko. Kaslink Barbutės ir Marionos rolų, kurias atliko p-lė K. Jokubaičiūtė ir p-nia M. Kazlauskienė nedaug galima ką pasakyti, jų trumpos rolės, bet ir jas jos gambiai atliko.

P-nai E. Andriunas ir A. Norkus girtuoklių rolėse atliko vidutiniškai. Jiedu nesugebėjo tinkamai parodyti, kaip užsigėrę nustoja lygsvaros, bet čia rodos būtų daugiau kaltės paties režisieriaus p. A. Vitkausko, kad nepamokino kaip parodyti nustojimą lygsvaros.

Jaunimo burys stebėtinai buvo gyvas veiklus, linksmas, kas labai reitai tenka matyti lietuvių scenoje.

Ir apskritai tas sunkus veikalas, kurį atliko, buvo atliktas gana puikiai, gerai, įspūdingai.

Iš varpiečių kalyje galima daug daug laukti. Jie jau užima beveik pirmą vietą šioje srityje tarpe visų lietuvių Amerikoje. Dar vienas kitas taip atliktas didesnis veikalas ir visiems reikės su jais skaityties, kaip su didele spēka.

Pastebėti reikia ir tas, kad gestuose ir figūrų sustatyme, bei teatralinėje technikoje klaidų nebuvo padaryta. Paskui vėl iš visko matyti, kad merginos užima svarbesnę vietą negu vyrai. Geistina būtų, kad tos spėkos nenulstų ir daug daug gražių veikalų parodytų mūsų žmonėms.

Publikos Polis teatran prisirinko gana daug, apie 700-900 žmonių. Užsilaikė pavyzdinai. Svečių ant lošimų buvo net iš tolimesnių vietų, kaip iš New Yorko ir Hartfordo, nekaltant jau apie aplinkinius miestelius. Buvo iššauktas ir režisierius artistas A. Vitkauskas.

Varpiečių draugiškas pasikalbėjimas.

— Tą patį vakarą po lošimui „Iš Meilės“ daugybė varpiečių susirinko svetainėn delei pasidalinimo įspūdžiais, delei pasikalbėjimo, kas toliau manoma veikti. Čionai pribuvo ir artistas A. Vitkauskas, taipgi p. P. Norkus „Vien. Liet.“ redaktorius. Kalbėtasi gana ilgai, karštai, energingai. Iš to pasikalbėjimo buvo matyti, kad pas varpiečius tiesiog neišsemiam energija ir noras dirbti del mūsų teatro. Tų paprastų nedirbtinų kalbų negalima aprašyti, tai reikia tą viską pergyventi, perjausti. Kad ir geriausias poetas bandytų tai aprašyti vis vien pameluotų. Čia kalbėjo jaunimas ne žodžiais, bet jausmais. Štai vienas vaikinų kalba apie savo įspūdžius, balsas jo paprastas, žodžiai irgi tokie pat, bet jauti, kad tai kalba ne burna, bet širdis. O mūsų gyvenime juk sunku surasti žmones, kurie kalbėtų širdžiai.

Štai vėl atsistoja viena artistė-liuosnorė (pavardžių nemandagu minėti) ir sako: „Dirbsiu kiek galėsiu, kad tik ką nors gero padaryčiau del tėvynės.“ Tai paprastai žodžiai, bet pasakyti tokiu tonu, kad visi sužiura ir pačios merginos akyse pasirodo ašaros. Štai vėl atsistoja jaunas vaikinai ir sako: „Niekio neturiu pasakyti, viską kiti pasakė.“ Kitur tokis pasakymas iššauktų šypsa, bet čionai jau tas vienas atsistojimo gestas, tas vienas pradėjimas kalbėti, tas tonas, rodo, kad viduryje kas tai verda, kas tai kunkuliuoja. Ir anksčiau ar vėliau iš tokių jaunų krutinių išsiverž žodžiai, nedirbtini žodžiai, bet tyri, galingi.

Tą visą pasikalbėjimą galima pavadinti pasikalbėjimu be žodžių. Pas visus buvo matyti gilus jausmai, didelis noras dirbti ir dirbti. Visį geidžia, kad tik kaip nors parsikviestį pas save į Waterbury artistą A. Vitkauską, kad su jo pagalba skiepinti žmonėms pažangumą, prakilnumą, tėvynės meilę.

Iš pasikalbėjimo paaiški, kad prieš spektaklį daugelis jaunų merginų ir jaunų vaikinų visą savaitę nedamigę dirbo, kad tik viskas pavyktų. Ir kas jiems už tai atlygins? Niekas! Jie net nedrįsta pasisakyti, kad nedamigę, jie gėdinasi tai pasisakyti, gėdinasi pasisakyti, kad daug dirbo... Ne, tokie daiktai negalimi aprašyti! Reikia tik palinkėti, reikia tik geisti, kad Waterburio jaunimui — varpiečiams neišsisemtų energija.

Reporteris.

WATERBURY, CONN.

Spalio 25 d. atsibuvo Liet. Tautos Fondo 40-to skyriaus vakaras, kuriame buvo: dainos, lošimas, deklamacijos. Tą viską išpildė Tautos puikiai, gerai, įspūdingai.

ka dr-ja „Aidas“. Pirmasis buvo sudainuota viena daina „Aido“ merginų. Nors dainavo be chorvedžio, bet neblogiausiai išėjo. Tolesnei buvo sulošta trijų veiksmų komedija, po vardu „Daktaras iš Prievartos.“

Lošimas pavyko neblogiausiai. Buvo pora aktorių, kurie lošė silpnai, bet atleistina, nes matyt pirmu kartu pasirodo scenoje. Švarbiausią rolę lošė p. K. Razmantas, butent „Zganarelo“ rolę. Nors išvaizdėje nelabai tiko, bet nudavimai buvo gana gražūs ir juokingi. P-lė F. Kronkaičiūtė Džiakavilnos rolėje taipgi gerai atliko savo užduotį. Publikos buvo apie 400.

Waterburyje veikimas dailės srityje šiuo tarpu yra gana smarkus. Kiekviena dailės draugija bei kuopa rengia teatrus, koncertus, margumynus, ir tam panašiai. Ir kaip girdėt ne po ilgam pasirodys scenoje pas Waterburiečius, didelių veikalų. Nes visi darbuojasi nejuokais, su pasišventimu ir energija, skleiskite dailę tarpe lietuvių; žadinkit kiekvieną jaunuolį kad prisidėtų prie jų su prakilnaus ir gražaus visuomeniško darbo.

Sakalas.

WATERBURY, CONN.

Jaunimo judėjimas. — Spalio 27 d. L. T. „Aušros“ dr-ja taipgi buvo surengusi teatrą ir balių. Statė scenoje 2-jų veiksmų komediją „Piršlybos.“ Aktoriai savo užduotis atliko gana gerai. Svarbesnes roles atliko: Pelėsio V. Satula; Bimbalo — M. Vilkas; Cecilijos — p-lė K. Spudžiūtė. Aušriečiai kiekvieną sykį nustebina publiką dailiu judėjimu ant scenos. Reikia pastebėti, kad ir nūgrimavimas aktorių buvo labai tinkamas.

Kaip girdėti, aušriečiai 18 d. lapkričio žada surengti margumynų vakarą. O po Kalėdų sulošti „Patamsio galybė.“

Sakas.

GARDNER, MASS.

Spalių 27 d. čia atsibuvo surengti per TMD. 30 kuopą šokiai. Susirinkusis jaunimas labai puikiai vakarą praleido: nes netruko vaikinams merginų, o merginoms vaikinų.

Reikia pažymėti, kad vietinė kuopa visai buvo nusilpnėjusi: ant vasaros nieko apart piknikų negalėjo surengti. Priežastis — traukimas vaikinų kariumenėn. Manydami, kad papuls milicijon vaikinai visai buvo sustoję veikti. Bet iš didelio griausmo mažas lietus; taip ir čia: tik du pasidavė savu noru, o trys pašaukti piliečiai išvažiavo nežinia kur ir dabar jų jėmko. Likusie vaikinai, matydami, kad nepiliečių neima ir kas-žim kada ims, pametė visą kinų drebjimą ir tvėrėsi prie kuopos, kad žiemai atėjus vėl smarkiai būtų galima darbuoties. Jau 15 naujų narių prisirašė ir visi senieji sugrįžta. Spalio 26 d. atsibuvo pirmutinės naujai susitvėrusio vietinės kuopos vardu choro repeticijos. Chore dalyvauja 20 ypatų, mokina p. Deltuva. Dabartinė vietinės kuopos valdžia yra: pirm. p. Tauginas, sekretorius p. Budris.

P. Aukštikalnis.

LOWELL, MASS.

21 d. spalio vietinės kooperatīvės draugijos buvo parengtos prakalbos. Kalbėjo p. K. Norkus iš So. Bostono. Jis plačiai ir apsičiai nurodė kooperacijos naudingumą ir parabė lietuvių spaudą, kad ši nieko nerašo apie šį judėjimą, bet pripildė špaltas niekais.

14 d. spalio TMD. kp. buvo labai nepatenkinti savo vadovu —

parengus taipgi prakalbas, kuriose kalbėjo p. J. Baniulis iš So. Bostono. Pastarasis plačiai ir energingai nurodė kokią naudą naša mūsų vienintėlė apšvietos draugija — TMD. Kvietė visus remti šią draugiją pats į pėti, kad ji įstengtų kuodaugiau naudingų mokslingų raštų praskleisti mišiose. Per pertrauką jisai dar kalbėjo apie Lietuvą ir ragino visus aukauti į L. N. Fondą, idant mūsų brangi tėvynė būtų laisva.

Publikos prakalbose buvo nedaug, nes klebonas po bažnyčios sklepu buvo surengęs prakalbas tokiem „studentam“ kaip Ramanauskas ir Rukstelis. Daug žmonių ėjo ten ir manė, ką nors rimto išgirsti, bet apart pludimų ir kolonijų nieko negirdėjo. Nekerie įsipikrinę tais nešvariais žodžiais ėmė rėkti: meluojai. Bet kunigas, pasikvietęs policistą iš-tremė juos pro duris. Šv. Cecilijos choras padainavo keletą dainučių.

Butų jau laikas mūsų broliams pamesti ėjus į tokias neapikant sėjančias prakalbas. Lai visi spiečiasi aplink TMD., kuri neša, yt saulė apšvieta žmonišką, o ne melagingą, apsuptą kerštu ir neapikanta.

G. G. S.

LAWRENCE, MASS.

Jau prasidėjo rudens-žiemos sezonas. Vietos lietuviai jau pradėjo šiek tiek veikti. Pirmiausia TMD. 7-toji kp. 14 d. spalių salėnė prakalbas P. Čibo parėję.

Kalbėjo J. Strimaitis iš Bostono. Kalbėjo labai gerai apie TMD., apie mūsų reikalus ir antrojoj kalbos dalyje apie A. L. T. Sandaros siekius. Žmonių ant prakalbų atėjo koki 6-7 šimtai. Išpardžių keletas gatvės vaikiščių trukdė kalbą ir prisidėjo keletas iš jų išmesti arba pastatyti prie jų vyrus, kad jiems neduotų pasikrutyti. Man rodos būtų geriausia, kad rengėjai kitu kartu stengtų pasigėrusių vaikiščių, kurių jau atėitis be galo tamsi ir kuriuos jau negalima pataisyti, visai į susirinkimus neįsileisti.

Ant lapkričio 4 d. vietos LSS. 64 kp. stato scenoje „Nihilistus“ Naujoje lenkų salėje ant Brook gatvės.

Dar verta priminti šis dalykas. L-co keletas biznierių pradėjo bankrutuoti. Vienas iš jų, Jonas Arlauskas, buvęs stambesnis pramonininkas, turėjęs valgomų daiktų krautuvę, jau uždarė ir išlicitavojo. Jis pirmiaus buvo nemažai pasitarnavęs lietuviams. Lietuvių Dienoje smarkiai pasidarbavo ir surinko apie 200 dolarių aukų. Pirmiaus iš savo kišenius buvo davęs 110 dol. del Lietuvos nukentėjusių. Dabar subankrutino ir paliko visai bėdnas iš priežasties, kad begalo daug gėrė, pramonės savo nežiūrėjo. Kitą mūsų pramonininką, lietuvių fotografą Vl. Šlėgų irgi tokis pat likimas laukia. Ir kiti mūsų biznierių daugiausia sėdi karčiamose, o užsimink jiems apie Lietuvą, Lietuvos vargus, laisvės troškimą ir tt., tai gausi tiek blogų žodžių, kad rodos tie žmonės yra laukiniai. Skaityt, apart „Kėlėvio“ daugiaus nieko neskaity, ne galvoja. Tai tokios tokelės iš mūsų vietos.

Beje, naujosios parapijos klebonas taiso viešą knygyną, jau knygų pirkto už 100 dolarių. Buvo tam tikslui sušauktos dvejios prakalbos ir žmonės aukų sudejo apie 130 dolarių. Daugumas pasakoja, kad kun. Mickevičia leis laikraštį „Atgimimas“, kuris eis siąs du kartų į mėnesį. Bet ar tai tiesa, tai dar tikrai nežinia.

Embė.

NEW PHILADELPHIA, PA.

Pastarąjį pusmetį parapijonys dėš mums darbuoties.

kun. Matulaciū. Siūsta net pora peticijų pas arcivyskupą reikalaujant kito kunigo. Kad tas nieko negelbėjo, ir arcivyskupas nedavė jokio atsakymo, todėl parapijonai sušaukė ekstra susirinkimą, kuris atsibuvo p. P. Narijausko salėj spal. 25 d. Susirinkime dalyvavo virš šimto žmonių. Išrinkta 3 vyrai, kad važiuoti pas arcivyskupą ir ypatiškai perstatyt jam dalyką reikalaujant pakeitimo kunigo. Jeigu arciv. nesi-teiktų išklausti delegacijos prašymą, tuomet, sulgy nutarimo, parapijonys uždarys savo kišenių ir tokiu budu privers dabartinį kleboną pasišalinti. Report.

BALTIMORE, MD.

2 d. spalio likosi palaidotas veiklus ALA. Klubo narys M. Madelis. Velionis buvo 36 metų ir dar nevedęs. Jis kokį laiką važinėjo su vienu cirku rodydamas savo mįklumą (jis labai puikiai mokėjo vaikščioti ant dratos), bet vėliau del sveikatos stokes cirka pametė ir apsigyveno Baltimorėje. Čia jis dirbo prie elektros ir prigulėjo prie A. L. A. Klubo. Visą liuoslaikį velionis pravedavo klube mokindamas narius gimnastikos, už ką klubas ant jo kapo uždėjo puikų gėlių vainiką ir nekuri nariai palydėjo grabą į kapines. Gaila mums labai velionio, bet matomai toks lietuvių tautos likimas: kurių profesionalų jai daugiausia truksta, tie tankiausiai ir miršta.

Atvėsus orui klubo nariuose įsipylė naujos energijos: pasididino choras ir 27 d. spalio tapo suloštas veikalas „Tris Mylimos“.

Nors ore ir lyjo, bet publikos prisirinko nemažai. Apart lošimo, kuris nusisekė, ir dainų, sudainuotų A. L. A. Klubo choro, buvo rodyta gimnastikos, kurios publiką užganėdino.

Klubo korespondentas.

E. CHICAGO, IND.

Iš lietuvių judėjimo. — Vietinių keturių susivienijusių draugijų atsibuvusio baliaus (spalio 21 d. š. m. delei sušelpimo lietuvių nukentėjusių nuo karės) apskaita:

Ineigos: Už tikietus 44.25
Už saldainius 51.65
Už gėrimus 141.85
Iš šalies tikiėtų parduota 17.25
Ineigų išviso \$255.00

Išmokėta:

Muzikantams 31.00
Policistui 5.00
Už gėrimus 80.65
Už saldainius 15.48
Už svetainę 10.00
Už spaudą 4.63
Išmokėta išviso \$146.76
Lieką gryno pelno ... \$108.24

Visiems dirbusiem ir rėmėjom šio prakilnaus darbo tariame vardu badaujanėiū Lietuvoje širdin-ga ačiu. Pinigai kol kas dar neišsiųsti. Jie randasi pas K. L. Kairį.

Baliaus tvarkos vedėjas:

Kl. L. Kairys.

5008 Baring Av.

GRAND RAPIDS, MICH.

TMD. vietos 28 kp. žada pradėti smarkiau darbuoties politikos bei apšvietos darbe. Spalio 14 d. turėjom mėnesinį susirinkimą, kuriame daug dalykų buvo apkalbėta, o ypač, kaip geriau supažindinus jaunimą su šiaja apšvietos draugija. Nutarėm daryti koneertą-balių ir išrinkom tam tikrą komitetą surengimui koncerto. Po tam buvo įnešimas, kad reikia išrinkti kuopos korespondentą. Įnešimas buvo printas ir kuopos korespondentu išrinktas A. G. Bernotas. Prie kuopos prisirašė naujas naris p. A. Bagdonas, iš kurio tikimės kad daug ką padės mums darbuoties.

A. G. Bernotas.

Išleista kas savaitė iš Brooklyn, N. Y.
 Juvienų tose Valstijose \$2.00
 Europoje ir kitur \$3.00
 Kanadoje \$2.50
 Prenumerata mokama iš viršaus. Prenumerata metams skaitosi nuo leidybos uždėjimo, ne nuo Naujų Metų.
J. J. PAUKSTIS & CO. (Inc.)
 120-126 GRAND STREET BROOKLYN N. Y.
 Telephone 2427 Greenpoint.

RUSIJA IR LIETUVA.

Lig šiolei mes tikrai nežinojom kaip dabartinė Rusijos valdžia žiūrį į Lietuvos ir kitų tautų pirmiau Rusijai priklausiusių klausimą. Kiek paaiški iš pranešimo, kurį neseniai davė Rusijos užsienio ministeris Tereščenko laikinam Rusijos parlamentui.

Ministeris Tereščenko pranešė, kad Kuršas (Latvija) jokiū būdu negali tikėtis ant visiškios nepriegulmės. Taip pat vargiai galės gauti pilną nepriegulmę ir Lietuva su Lenkija. Jei Lietuva su Lenkija būtų nepriegulmingomis, tai Rusija pasilikytų tokia pat, kaip ji buvo prieš Petro Didžiojo viešpatavimą. Paskui, jei tos tautos taptų nepriegulmingomis, tai vokiečiai per jas turėtų progą intriguoti ir sėti tarptautiskus nesutikimus, pagaliaus ir jos pačios pakliūtų vokiečių globon.

Tokia Tereščenko kalba parodė, kad Rusija nėra garų, toli permatančių politikų. Juk dar neseniai patįs naujosios Rusijos augstieji valdininkai skelbė, kad Lenkija turi pasilikti nepriegulminga. Dabar jau daromas žingsnis atgal.

Kaslink Lietuvos, tai pirmiau rusai nieko nesakė, tik dabar pradėjo kalbėti. Jie bijosi, kad Rusija liktųsi maža ir del tos jų baimės lietuviai savimi turi didinti jų skaičių, tai paprasta didžiųjų tautų politika.

Vienok reikia pasakyti, kad jei lietuviams nelėmta bus atgauti sau Nepriklausomą Lietuvą ir jei bus jiems galima pasirinkti po kieno globa pasilikti, tai lietuviai geis pasilikti prie rusų. Pasilikimas po vokiečių globa būtų didžiausia Lietuvai skriauda, nes vokiečiai ją visai išnaudotų, o gal dar ir bandytų kolonizuoti vokiečiais, kaip tą darė Prūsų Lietuvoje. Gi rusai dabar jau to nenorės ir nemokės padaryti.

Todel lietuviai pirmas reikalavimas, tai pasilikti nepriegulmingais. Jei jau nelėmta bus to atsiekti, tai pasilikti prie Rusijos kaipo šalis su plačiausia autonomija.

Iš to pranešimo paaiški ir tas, kad rusai neišsizada Lietuvos. Tas mums labai gerai, nes už Lietuvą bus ginčai. Mes juk neturime nei šautuvų, nei kanuolių, spėka nieko nepadarysime, todėl mūsų likimas priklausys nuo politikos ir nuo ginklų didžiųjų valstybių. Ir juom didesnės varžytinės bus už Lietuvą, tuom mums geriau.

Šiame klausime mes labai daug galime pasitikėti ant Suv. Valstijų, kurios kaipo demokratiškiausia šalis kariauja ne del užgrobumų,

bet kad išliuosuoti mažasias tautas.

AR REIKALINGAS VISUOTINASAI SUSIVAŽIAVIMAS.

Amerikos lietuviai jau turėjo du visuotinuojų susivažiavimų: vieną laikė didžiosios Rusijos revoliucijos suvirš dešimtis metų atgal, o antrą prasidedant šiai Europiniai kare, kuomet Lietuva pakliuvo karės ugnin. Ir apskritai tautos sušaukia visuotinius susivažiavimus, kuomet yra didelės permainingos ar svarbūs tautos gyvenime nuotikiai.

Anie du susivažiavimai buvo šankiami vadovų, taip sakant, susivažiavimus sumanė „viršūnės.“ Dabargi jau matome visiškai ką kitą, dabar jau patįs žmonės, patį Amerikos lietuvių liaudis reikalauja, kad būtų sušauktas visuotinasai Amerikos lietuvių susivažiavimas, kuris ir turėtų padaryti galą tai visai betvarkei, kuri yra mūsų darbe del nepriklausomos Lietuvos. Kas nors kiek prisiklausome mūsų gyvenimo pulsui, tas žino, kad kur tenai gilumoje bruzda už visuotinąjį susivažiavimą, ir tas bruzdėjimas retkarčiais lyg liepsnelė blykstelia pavidale vienos kitos rezoliucijos, vieno kito nutarimo, išnešto tai vienos, tai kitos kokios nors draugystės ar kuopos susirinkime. Paprasčiau žmonės, ne vadovai suėję tiesiog kalba, kodel negalima kartu dirbti, o jei ir nedirbti, tai ko pešties, nesufikti, kenkti vieni kitiems.

Ir ištikro mūsų vadovai ir turėtų pasimokyti iš tų prastų žmonelių. Turėtų vadovai sekti paskui vedamuosius, nes vedamieji ištikro sveikai protauja, stato gerus reikalavimus, nori darbo, nori tvarkos, bet taip vadinami vadovai viską daro, kad tik juos išskirstyti, nes kitaip juk kartais gali taip prisieiti, kad nebūtų ką vesti, nebūtų kuom girties. Juo bus mažiau burių, tuom mažiau reikės vadovų, nes juk kiekvieną burį kas nors veda, kas nors yra „lyderiu.“ Didelį burį irgi veda vienas arba du vadovai. Tai gi susijungus ir netektų kaip kas vadovystės. Ir dabar pas mus ir yra tik vadovai, bet ne darbininkai del Lietuvos labo. O mums reikia ne vadovų, bet darbininkų.

Taigi liaudis juda už susivažiavimą, tai reikia ir pa kalbėti ar dabar reikalingas visuotinasai susivažiavimas ir ar jis galimas.

Apie visuotinojo susivažiavimo reikalingumą, rodos jau būtų visiškai bereikalinga kalba. Susivažiavimas juk labai reikalingas,

juk reikia mūsų reikalus sutvarkyti, reikia išrišti daugybę klausimų bendrų visiems lietuviams.

Vėl-gi ar jis galimas? Tai irgi negali būti kalbos. Juk netaip jau sunku visuomenei išrinkti savo atstovus ir juos pasiūsti susivažiavimui.

Pačiu svarbiausiu klausimu yra ar verta rengti susivažiavimą. Juk jei susivažiavimas įvyktų ir jis suskiltų, tai vieną, kad būtų bereikalingas darbas, o antrą — jis pablogintų srovių santikius ir dar daugiau demoralizuotų visuomenę. Tokiam atvėjyje verčiau nerengti ir nešaukti visuotinojo susivažiavimo.

Mūsų nuomone, jei jau šaukti visuotinąjį susivažiavimą, tai reikia, kad bent dvi srovės pritarų. Jei viena iš trijų srovių ir nepritarų, galima dar visgi susivažiuoti.

Antru dalyku reikia iškalno gerai sutvarkyti susivažiavimo programą, kurin jokiū būdu neturėtų ineiti lietuvių viduriniai reikalai. Jei būtų svarstoma viduriniai reikalai, tai tuomet juk srovės nesutiktų, vieni norės vienaip, kiti kitaip, prieš prie skilimo. Paskui vėl svarbiausiuose klausimuose, bet principališkai turi būti iškalno apkalbėti ir susitaikyta. Tai tik tuomet verta šaukti susivažiavimą, tik tuomet visuotinasai susivažiavimas atneštų naudą.

Sroviniu žvilgsniu žiurint toks visuotinasai susivažiavimas tautininkų srovei atneštų truputį bėdies. Juk renkant atstovus į tokį susivažiavimą būtų varoma didžiausia agitacija; kiekviena srovė norėtų pasiūsti kuo daugiausiai savo šalininkų. Gi mūsų liaudis, žmonės, juk dar ne labai augštai pakilę, jiems dar reikalingi visokie žibučiai, pažados. Kleikalai su socialistais žadėtų savo šalininkams po rojų: vieni dangišką, kiti žemišką. Tautininkai gi negali žadėti joki rojų, jie juk tik ragina žmones tikėti į save, protauti, dirbti šiandieninį darbą. O atsišaukimas į protą šiandien mažai ką reiškia, šiandien valdo dar tas, kas moka žaisti ant žmogaus nekontroliuojamų jausmų, arba tas, kuris gerai moka įreikti, kuris garsiau moka šaukti.

Tokiū būdu tautininkams, žiurint sroviniu žvilgsniu mažiausiai naudos atneštų, nes juk jais pasinaudotų kiti. Bet tautininkai jau pasiaukautų del gero visos Lietuvos.

Taigi reiktų pradėti visuotinojo seimo apkalbėjimą, bendrų punktų suradimą ir principali juose susitaikymą. Tą atlikus galima būtų ruošties ir prie visuotinojo susivažiavimo.

Tik dabar jau pradeda paaiškėti. Lietuviai, latviai ir net estonai pabėgėliai nuo karės į Rusijos gilumą nori tokio susivienijimo. Taip buvo sušauktas didelis susirinkimas Tiflise, kur lietuviai, latviai ir estonai turėjo ilgą pasikalbėjimą, kur visų tų trijų tautų oratoriai prirodinėjo naudingumą tų tautų susivienijimo.

Tiesa, tai tik dalelių, taitek liaudies nuomonė. Bet mes manytume, kad ir apskritai tos tautos nori vienybės, tik mes apie tai neturime žinių.

Apie Mokykla, politika ir religija. Neseniai Rusijos lietuvių liaudis mokytojai turėjo savo susivažiavimą, kurio nutarimuose randaime iš „Santaros.“

Svarbiausiu klausimu buvo, kaip mokykla turi atsinešti į politikos ir religijos klausimus. Su-

Peržvalga

// Lietuvos seimas Vilniuje. „Darb.“ išspausdino sekančią svarbią ir džiuginančią žinią, kuriai ištiesai pakartojame:

„Darbininkas“ gavo iš kun. Dr. V. Bartuškos šitokį laišką, rašytą spalio 2, 1917:

„Rugsėjo 18 ir 22 dd. lietu-

viai laikė didelę konferenciją Vilniuje. Deleгатų buvo 213. Buvo jų iš visų Lietuvos dalių. Jie nutarė paimti civilę valdžią į savo rankas. Seimas išrinko 20 ypatų į Tautinę Tarybą. Štai jų vardai: — 1) Dr. Jonas Basanias, 2) Mykolas Biržiška, 3) Kazys Bizauskas, 4) Saliomonas Banaitis, 5) Pranas Dovydaitis, 6) Steponas Kairys, 7) Petras Klimas, 8) Donatas Malinauskas, 9) Kun. Vladislovas Myronas, 10) Stanislovas Narutavičia, 11) Kun. Alfonsas Petrusis, 12) Dr. Jurgis Šaulys, 13) Kanauninkas Kazys Šaulys, 14) Jokubas Šernas, 15) Antanas Smetona, 16) Jonas Smilgevičia, 17) Kun. Justinas Staugaitis, 18) Aleksandra Stulginskis, 19) Jonas Vailokaitis, 20) Jonas Vileišis.

Matote, jog visos partijos reprezentuojamos Tautinėje Taryboje. Mums labai linksmas matyti tokį sutarimą Taryboje.

Nuo rugsėjo 1 d. pradėjo eiti laikraštis „Lietuvos Aidas“ iš Vilniaus. Redaguoja Antanas Smetona.

Su pagarba

Dr. V. Bartuška.

Prierašas: — Be to dar gavome žinių, jog 44 Lietuvos lenkai tame skaičiuje ir Vilniaus vyskupijos administratorius Michalkevičius, siuntė vokiečių valdžiai prašymą-memoriją, kad Lietuva būtų prijungta prie Lenkijos. Tai išdavikai. Su žinojome taip pat, kad lenkai ir vokiečiai norį į Vilniaus vyskupus įstatyti arba baroną Roppą arba lenkų pralotą Skirmuntą. Lietuviams griežtai užprotestavus ir lenkai ir vokiečiai remia kun. Michalkevičių. Bet mažne visi lietuviai kunigai pasirašė ir išsiuntė šv. Tėvui prašymą, kad prašalintų nuo Vilniaus sosto kun. Michalkevičių ir kad paskirtų lietuvių į Vilniaus arcivykus. Viršausioji Tautos Taryba remianti kandidatūrą kun. kan. Konst. Olšausko.

„Darb.“ Red. Tas parodo, kad Lietuvos žmonės nežiurint į didžiausius sunkumus, dirba naudingą darbą. Tik pabėgėliai į Rusiją ar į Ameriką negali susitaikyti. Apie šį pranešimą dar prisieis vėliau pakalbėti.

// Lietuvių-latvių-estonų susivienijimas. Kuomet Dr. J. Šliupas skelbė lietuviškai-latvišką respubliką, tai mūsų daugelis ultra-demokratų šypsodavosi ir sakydavo, kas šliupą ingaliojo kalbėti varde latvių, girdi, latviai jokiū būdu nesidės prie lietuvių. Prieš tai nieko negalima buvo pasakyti, nes ištikro amerikiečiams nebuvo žinomi kokie dabar yra santikiai tarp lietuvių ir latvių.

Tik dabar jau pradeda paaiškėti. Lietuviai, latviai ir net estonai pabėgėliai nuo karės į Rusijos gilumą nori tokio susivienijimo. Taip buvo sušauktas didelis susirinkimas Tiflise, kur lietuviai, latviai ir estonai turėjo ilgą pasikalbėjimą, kur visų tų trijų tautų oratoriai prirodinėjo naudingumą tų tautų susivienijimo.

Tiesa, tai tik dalelių, taitek liaudies nuomonė. Bet mes manytume, kad ir apskritai tos tautos nori vienybės, tik mes apie tai neturime žinių.

// Mokykla, politika ir religija. Neseniai Rusijos lietuvių liaudis mokytojai turėjo savo susivažiavimą, kurio nutarimuose randaime iš „Santaros.“

Svarbiausiu klausimu buvo, kaip mokykla turi atsinešti į politikos ir religijos klausimus. Su-

sivažiavimas pripažino, kad mokytojams ne visvien, kas salį valdys, todėl jiems ir niekas negali uždrausti kišties į politiką. Bet užtai mokiniai neturi būti auklėjami kurios nors partijos dvasiokanai, bet tik laisvi šalies piliečiai.

Religijos klausime buvo daug daugiau ginčų, daug daugiau spiniotasi. Buvo prirodineta, kad jau negalima žmonių dorą remti religijos pamatais, kad religija jau atgyvenusi savo laikus. Bet iš kitos pusės buvo prirodineta, kad religija skelbianti amžnybės nemirtinguosius pradus, stiprinanti žmogaus dorą ir tam panašiai.

Vienu žodžiu šisai klausimas buvo rišamas filosofiniai. Buvo pagamintos net kelios rezoliucijos, pagaliaus visgi prieita, kad pradinų mokyklų mokiniai turi būti mokinami ir religijos kaip ir kitų dalykų, žinoma jai mokinių tėvai ar globėjai to reikalau. Religijos mokymas bus išguldomas paprastais pedagogikos priimtais budais.

// Apie Mokslo Draugiją.

Mūsų tautiniame gyvenime Mokslo Draugija, kurios pirmininku buvo Dr. Basanavičius, lošė didelę rolę. Kasgi nežino tos draugijos susivažiavimus Vilniuje. Juk ta draugija tai buvo lietuviškos minties vedėja.

Karei kilus mes nieko nežinojome apie ją. Gi vokiečiams užėmus Lietuvą, buvo manyta, kad ji visiškai paraližuota, iširus. Vienok pasirodo kitaip esama.

„Santaroje“ rašoma, kad gautos žinios iš užimtosios Lietuvos jog Mokslo Draugija veikianti ir net šią vasarą turėjusi savo susivažiavimą, kuriame buvo skaitomi referatai ir paskaitos. Tai džiuginanti žinia.

„Santara“ pataria rinkti visokią medžiagą iš karės, karės pabėgėlių ir revoliucijos laikų nuotikių, kuri paskui bus labai sugadinti. Mes irgi patartume amerikiečiams tai daryti, nors pas juos tos medžiagos mažai tegali būti. Ypač nenaikyti laiškus gautus iš Europos, kuriuose tankiausiai pasilieka plačiausi dalykų nušvietimai.

// Lietuvos kareiviai rusų armijoje. Petrogrado lietuviški laikraščiai daug rašė apie lietuvių kareivius. Dabar jau, kaip rašo „Santara“, galutinai užtvirtinta lietuvių karininkų sąjunga. Vėl reikalaujama, kad lietuviai būtų išskirti į lietuviškus pulkus su savo oficeriais priešakyje.

// Kur nueis socialistų fondo surinktos aukos. „Laisvė“ N88 rašo:

„Teko girdėti, kad Lietuvos Šelpimo Fondas greitai išleis gerb. Žemaitės raštus parašytus karės laiku.

Taigi fondas bent tuomi parodys savo gyvybę, o šiaip jau apie jį nieko negirdėti.“ Taigi pinigai surinkti Lietuvos baduoliams eis išleidimui beletristiškų raštų. Kaip tokį socialistų pasielgimą pavadinti, mes jau nežinome. Klausimas ar tik Lietuvos šelpimui surinktos aukos nenueis „Kovos“ ar „Naujosios gadynės“ palaikymu, juk ir tenai reikalingos aukos. Tai aiškus pariparodymas, kad L. Š. F. negalima pasitikėti.

Antrą „Laisvė“ pripažįsta, kad socialistų fondas neparodo jokios gyvybės. Tai kam dar jį palaikyti, juk galima likviduoti susidedant su kitais fondais.

// Naujas laikraštis. Jau pasirodė pirmas numeris

naujo laikraščio „Lietuvos atstatymas“, kurį leidžia Lietuvos atstatymo bendrovė. Laikraštis mėnesinis, 16 puslapių didumo kaip paprastai buva mėnesiniai laikraščiai. Kaina metams \$1.00. Redakcijos ir administracijos antrašas: 320 5th Av., New York, N. Y.

// Privatiški ir neprivatiški laikraščiai.

„Laisvė“ prašo draugų ir oponentų nevađinti ją privatišku laikraščiu, nes ją leidžia kooperativė bendrija susidedanti iš suvirš 150 narių.

Jei taip, tai kuris tuomet laikraštis privatiškas „Naujienas“ leidžia ir bendrija, „Ateitį“ — „Ateities“ bendrija, „V. Liet.“ — korporacija, „Draugą“ bendrija, „Tarką“ — „Tarkos“ bendrija. Jei taip tai ir visos bendrijos geležkeliai, krautuvės, dirbtuvės yra kontroliuojamos korporacijų ar koperacijų.

Čia „Laisvė“ nori suklaidinti visuomenę. Juk visuomenė neprąšo, kad „Laisvė“ kooperativai ją leistų, neigi visuomenė juos kontroliuoja.

Vargiai galima pavadinti ir „Tėv.“, „Kovą“ ir „Garsą“ visuomenės kontroliuojamais laikraščiais. Tuos laikraščius leidžia organizacijos delei skleidimo tų pačių organizacijų idėjų.

Visuomenės kontroliuojamų laikraščių mes neturime. Turime tik laikraščius, kurie tarnauja visuomenei.

// Iš komp. M. Petrausko veikimo.

Gerb. M. Petrauskas dabar važinėja po didesniausias kolonijas ir rengia koncertus.

Lapk. 3 d. įvyko koncertas Pittsburge, Pa.

Lapk. 10 d. — Detroit, Mich. Rengia Dailės mylėtojų Dr. choras.

Lapk. 11 d. — Clevelande, Ohio. Rengia tam tikras komitetas.

Pastaruosiuose dviejuose koncertuose dalyvauja geras dainininkas p. Sodeika.

Gi pirmesnieji jo koncertai Bostone, Brooklyne, Newarke, Philadelphiajog gana gerai pavyko.

// Kas kam labiausiai rupi.

Mes vis manėme, kad nors lietuviai ir pasiskirstę, bet visgi gilumoje nori gero Lietuvai ir žmoniui. Manėme, kad kiekvienas su lyg geriausio savo supratimo darbuojasi, stengiasi inkunyti savo idėjas. Kuriose idėjose glūdi absolūtiskoji teisybė, juk niekas nežino; tas tai ir duoda progą visiems savaip manyti ir veikti.

Delei to vieni geidžia, kad draugija gyventų vienaip, kiti kitaip. Vieni mano, kad žmonijos ateitis materializme, kiti spiritizme ir tt. Ir delto kiekvienas laikraštis, kiekvienas žmogus stoja už savas idėjas, apie jas rašo, jas skelbia.

Bet kokias idėjas nori praveisti akademikų vedamas „Draugas“? Jis juk ant pirmo puslapio ir tai didelėmis raidėmis išspausdino ilgiausią straipsnį pono A. Maliausko, kuris važinėja su konferencijomis (! — Red.), kuriame iššaukiamas koks ten Du bickas į diskusijas ir žada net 1,000 dolarių jei jas jis išloš.

Tas parodo vien tik tai, kad „Draugas“ neturi jokių idėjų, jokios pakraipos, jokių idealų. Jo „idealai“ — tai laižybos tokios pat kaip kad sporto mylėtojai eina laižybosna ir stato pinigus, kuris arklys pralenks, arba kuris „beisbolininkas“ išloš.

Vėl debatai turėtų būti vedami apie inkviziciją. Iš to galima spręsti, kad „Drg.“ gyvena dar viduramžiuose, kuomet bažnyčiose buvo vedami visokie ginčai už nie-

kus.

Ir taip „Draugas“ rupinasi ne idėjomis, bet cirkais ir „reisais.“

„Pavyzdinga“ kritika.

Nesenai mes patalpinome straipsnį „Liuteris“ 400 metinėms sukaktuvėms liuteranizmo. Žinoma, tas nepatiko mūsų „Darbin.“ ir jis „pavyzdingai“ kritikuoja nurodydamas kiek Liuteris blogo padarė, kaip jis Koperniką durnium vadino ir tt.

Tas viskas gerai. Bet kodėl kalbant apie Liuterio blogumus pamiršta „Darb.“ apie katalikų tuometinę bažnyčią, kuri tą patį Koperniką bažnyčioje prievarta siekdino, kuri beveik tampe pat laike sudegino astronomą Bruno ir daugelį kitų. Suprantama katalikams neparanku apie tai rašyti, bet tai reikėtų nutylėti, o ne vienpusiauti.

Kaslink liuteranizmo, tai jau galima sakyti, kad liuteronai, kai po žmonės, nei kiek neblogesni už katalikus. Galima dar pastebėti ir tai, kad liuteranizmas daug sustiprino tas tautas, kurios Liuterio mokslą išpažino. Tas šioje karėje apsiereiškia, juk liuteroniškosios valstybės pasirodė tvarkiausiomis ir stipriausiomis. Tas paeina iš to, kad liuteranizmas tautiška religija, kuomet katalikybe tarptautiška.

EUGENIKA.

Kas ji ir kame jos užduotis.

Žmonės beaugdami ir bekulturnuodami visokius gyvulius pasiekė gana augstą laipsnį. Juk žinomi gyvuliai, kurie pritaikinti prie gyvenimo neša didelę naudą ir patys yra tobuli. Nusižiūrėjęs į tai žmogus pradėjo galvoti, kad jei galima tobulinti gyvulius, patobulinti jų prigimtį, tai kodėl negalima būtų patobulinti pačio žmogaus prigimtį, patį žmogų. Kam gi turi būti išblyškę, fiziškai ir dvasiškai silpnai žmonės, kuomet gali būti sveiki, galingi.

Pirmutiniu tokiu skelbėju idėjos, kad reikia patobulinti žmonių giminę, yra Anglijos mokslinčius Francis Haltonas. Tiesa, ne jis pirmutinis sugalvojo mintį apie žmonių patobulinimą. Dar žiloje senovėje garsus graikų filosofas Platonas išsireiškė panašias mintis. Bet užėjusi krikščionybė, pastačiusi žmogų dieviškon papėdėn neleido vystytis toms mintims. Užtai tos mintys atsirado naujausiose galdynėse, kuomet žmogaus mintis pasiluosavo iš viduramžių slogučio.

Halonas pirmiausiai mokslą apie žmogaus veislės pagerinimą pavadino stiprikultura, paskui tas mokslas vadinosi biometrika, tik ant galo likosi duotas eugenikos vardas. Haltonas dirbo toje srityje, surengė anketas, įsteigė Anglijoje prie vieno universiteto kafedra, surado savo pasekėjus. Bet nežiurinti į tai eugenika kaip mokslas iki šiai dienai yra lyg persekiojamas, pajuokiamas. Į tai mažai kas atkreipia atidos. Tas paeina daugiausiai iš to, kad sulyg eugenikos žmogus pastatomas į eilę gyvūnų, kas nedaugeliui patinka.

Užėmus eugenikai šokią tokią vietą mokslo srityje, prasidėjo ir eugenikų judėjimas. Taip Francuzijoje, Anglijoje, Vokietijoje ir Suvienijose Amerikos valstijose atsirado žmonės, kurie

ištikro geidė pagerinti žmogaus veislę, naudodamiesi teoretikų mokslinčių nurodymais. Tokiu būdu Anglijoje susitvėrė tam tikra draugija vardu „Eugenics Education Society.“ Amerikoje labiausiai eugeniką proponavo laikraštis „Lucifer the Lightbearer“. Ir po intekme pastarojo laikraščio Amerikoje susitvėrė tam tikra eugenikų bendrija. Ap rašydami tos draugijos gyvenimą, mes dasižinosime kas tikrai yra tie eugenikai ir kaip jie nori pagerinti žmonių veislę.

Apie 60 metų atgal Amerikoje kamputyje, taip vadinamoje Naujoje Anglijoje susitvėrė eugenikų bendrija. Ta bendrija pripažino, kad dabartiniai moterystės ryšiai yra niekam netikę. Jie išstūmė naują moterystės būdą, kurį pavadino „sudeinama moteryste.“ Tos eugenikos bendrijos vadovu buvo pastorius John Nodges. Bet Naujosios Anglijos gyventojai negalėjo pakęsti, tos naujos eugenikų bendrijos. Joje buvo žiurima grovimas šeimynos, paleistuvystės ir tam panašiai. Persekiojami eugenikai pabėgo iš Naujosios Anglijos į New Yorko valstiją. Čionai ant Oneida upelio kranto neofili nuo gelžkelio stoties ir įsteigė eugenikų koloniją.

Toji kolonija susidėjo iš 202 narių persikėlusiu daugiausiai iš Naujosios Anglijos ir iš New Jersey ir New Yorko valstijų. Ta kolonija turėjo 664 akrus žemės ir buvo įsteigęs audimo ir verpimo dirbtuvę. Taipgi tos bendrijos šakos arba skyriai buvo įsteigti ir kitose vietose. Per daugelį metų ta eugenikų bendrija leido savo laikraštį „Cirkular“.

Pamatu viso gyvenimo buvo religijinė pusė, ji stengėsi, kad jos nariai būtų tobuli. Drauginis gi sutvarkymas — tai biblijiškas komunizmas. Jie buvo įsitikinę, kad krikščionybė yra naikintoja visokio egoizmo. Kristus atėjo išliuosuoti žmoniją nuo egoistiškos vergijos. Kas yra krikščionis, kas tvirtai tiki į Kristų, tai jau tas pats savimi esąs liuosas nuo egoizmo. Jie savo tokius išvadžiojimus remdavo citatomis iš evangelijos ir filosofo Sokrato nurodymais. Ypatingai augštai jie laikydavo susilaikymą nuo lytiško susinešimo. Jų vyrai su moterimis lytiškai susinešdavo tikta, kaip norėdavo turėti kudių. Bet apart to buvo žiurima, kad gimdytojai būtų fiziškai ir dvasiškai sveiki. Jie šliubo, ženybų nepripažinojo. Kiekvienas vyras su moteriške, jei tik jie sveiki, galėjo turėti vaikus.

taip yra. Kaslink ekonomiškojo tos bendrijos gyvenimo, tai ji buvo žymiai praturtėjusi ir gana gerai užsilaikanti. Ji paio ne delei kokios nors vidurinės priežasties, bet de lei priežasčių iš šalies. Tą bendriją labai neapkentė dvasiški, ji ant galo priverė ir New Yorko valstijos valdžią persekioti. Ji persekiojama po 30 metų gyvavimo paio, išnyko. Vienok tas jos praktiškas išbandymas mokslinčiams daug davė medžiagos. Apie tą bendriją yra prirašyta pusėtinai visokių tyrinėjimų.

Po tos bendrijos išnykimui eugenikų judėjimas kaip ir apmirė. Tik pastaraisiais metais prieš karę Europoje vėl prasidėjo koks tai neaiškus eugenikų judėjimas, bet karė jį nuslopino. Po karės be abejonės vėl pakels eugenikai galvą, nes žmogaus veislės pagerinimas jau nuo senai neduoda pasauliui ramumo.

M. R-tis.

Amerikos Lietuvaičių Pozicija

„Amerikos Lietuvaitė ir Lietuvos Ateitis“ — tokiu antgalvū patėmijome „Tėvynės“ Moterų ir Vaikų Priede, No. 10, už spalio mėn., įžanginį straipsnį; rašo tai gerb. Tamsioji Naktis. Straipsnį tą perskačius, ištikro reikia žmogui atsistat ir apsvarstyt, koki ištikro didelė pareiga gula ant mūsų Amerikoje esančių moterų-giminių. Tas pareigas ant jų kraudami, mes, Amerikos lietuviai, su didele viltimi džiaugkimės tuomi jų išnašumu ir laukime laimingos skaisčios ateities į kurią mus, eidamos priešakyje, palmomis kelius klodamos, ves lietuvaitės!.. Juk tai Vaidelytės — Perkūno dukros, šventugnės sergėtojos..

Tačiaus atvensiu aš kitą lapo pusę ir pažvelgsime į jas reališkai, o ne idealizuotus paveikslus iš jų piešdami. Eikime prie lietuvaičių ant kurių viltinčiai žadame užkrauti Lietuvos ateitį; susipažinkime su jomis, kokios jos ištiesų yra ir pagalvokime, ar ištikro Amerikos lietuvaitės bus — ir ar tikusios — nešėjomis žibintuvo, vedančiomis mus į tautos skaisčių rytojų, po karės.

Amerikos Lietuvaitė. — Gyvenimas leido susipažinti su jomis: tėmijau jų būdą, įgimtį, elgimuis, išauklėjimą, žmoniškumą bei tautystę — ir paaikškėjo netikėti ni-baisūs dalykai. Dabar kalbėsiu tik apie Amerikoje gimusias, toliaus — apie ateives.

Mergaičių (abelnai vaikų) buodas ir dvasia daugiaus paeina nuo tėvų; išauklėjimas paeina jau nuo aplinkybių ir nuo tų išsivysto jų žmoniškumas, kokiame laipsnyje ji išauklėta. Jos-gi tautystė ir išsivysto visoje toje atmosferoje, kokioje ji užaugo — ir kaip užaugo. Amerikos lietuvaitė auginta gatvės, supta vėjų ir liuliuota dirbtuvės užimo. Miesto gyvenimo aplinkybės nuo pat kudiųystės ją į savotiškus kelius įstato ir savotiškai išauklėja. O viskas tas jau yra svetimu, gi aišku, kad svetimas niekas neišauklės jos tokia, kokia ji turėtų būti.

Mokykla ją mokino ir pratino prie Amerikos kultūros, prie čionaitinio gyvenimo; pripratino ją garbinti viską, kas amerikoniška; pasididžiuoti anglų kalba, bei pasityčioti iš svetimųjų — sykiu ir lietuviškiosios. — Mokykla gi

tuo tarpu negalėjo išauklėti jos moterį ir bent vienoje linkmėje išlavinti; jos tėvų padėjimas ar atkaklumas tuoj išvarė ją į dirbtuvę, kaip greitai galėjo gauti pavelijimą eiti dirbti.

Su įžengimu į dirbtuvę užsibagia jos auklėjimas bei tobulinimas dvasios; ji tampa „savistove“ ir gyvenima tvarko pagal savą „išrokovimą“. Išrokovimai gi labai jos klaidingi, ir dar aplinkybės ją visur tampo ir galiaus tik išvysto į „snap the fingers“ ir „I don't care!“..

Jos žmoniškumas negali išsivystyti — ji liekasi tikta tvarinui, vertu pasigalėjimo; jos gyvenimas visas klaidingas ir parėmtas ant tuštybės: taip ji ir braidžioja akloja nežinėje. Parėdai, dažai, šokiai, linksmas gyvenimas, teatrėliai, daug vaikinių, su kožnu malonumas ir pasiganėdinimas, kad visi ją „myli“ — niekas kitas jos gyvenime neturi vietos.

Ar ant tokių rymos Lietuvos ateities išlaikymas?... Baisu, bet su jomis nelošime..

Yra dar pora rūšių, imant laipsniškai augstyn. Viena rūšis — tai šiaip taip apsitrynusių, pakliuvusių tarpe atėjūnų lietuvių; jos gavo progą daugiau prisiekti lietuviškumo; drauginis išveikimas daugiaus pririša jas prie lietuvių (nekalbame, ar prie Lietuvos), jos ir veikia po ateivių direktyva. Jos čia turi progą pakilti žmoniškume, tačiau jų išauklėjimas buna visgi, beveik kaip ir anų pirmųjų, tik šios save jau biskelį valdo, spaudžia. Joms visgi malonesnė anglų kalba; nors, jei su lietuviais kalba lietuviškai, tarp save — angliškai. Jose taipgi gludį neišdylama angliška kultura ir prisirišimas prie šio krašto taip, kaip mūsų prie Lietuvos.

Trečia rūšis — ir jų yra labai labai mažai — tai jau inteligentės, — turinčios šiek tiek išsilavinimo, skiriančiosios nuo pirmesniųjų. Jos, kaip ir antrosios grupės merginos, parodo pasišventimo lietuviškumui, tik vis ne Lietuvai; gaila vis — jos amerikietės. Ant jų irgi negalima remti kas lytisi Lietuvos ateities. Vieną — delto, kad jų mažai; antra — nepažįsta Lietuvos, kur kurios likimo priverstos su lietuviais gyventi ir apie tai kalbėti, trečia — kalba visada nuo darbo yra toli, — todėl bene žlunga viltis ir šiose paskutinėse..

Sufragizmas. — Visos jos yra užsikrėtusios šios galdynės „idėja“ — „moterų tiesomis.“ Gerb. Tamsioji Naktis labai apgailauja, kad lietuviose yra „vienas nenuseklumas — prie tos ugnies jie nenori prileisti lietuvaites vaidelytes.“ Tas reiškia, kad Lietuvos likimas turi remties sykiu ir ant moterų (čia turime suprastų jog kalbama apie politiškąją pusę); bet pirm to visko — joms reikia suteikti lygias politikos tieses!.. Žmonės, kurie priešinasi balsavimų sulyginimui, priešingi moterų pagalbai, kurią jos irgi galėtų suteikti, jei turėtų „lygias tiesas!“ — kitaip ne..

Tamsioji Naktis užreiškia, kad visgi „jie turės prileisti, jei lietuvaitės parodys savo dvasios tvirtumą, savo skaisčių protą ir pasiryžimą..“ Jei parodys — bet jei ne?... Gaila, labai gaila, nes kaip tik to visko lietuvaitės ir negali „išstatyti“!..

Savo veidelių gražumą, kaip užreiškė Dorothy Dix, įžymi amerikietė rašytoja, visos moters stato pirmiausia, nors jų sulyg aplinkybių, kaip kur panaudoja ir protą, visgi jos nėra užganėdintos tokių ištikimū žmogui, jeigu neintiko jos išvaizda... Kurios negali išstatyti savo „dvasios tvirtumo“ ir „skaistaus proto“ —

tos apie tai irgi nepaiso.

Perdaug dabar moters-merginos „išlieja“ dvasios kovai už tąją nesulyginamąją „lygybę.“ — bet tas yra tai vienas iš mažiausiai reiškančiųjų dalykų. Jų visa kova šiame klausime yra daliniai sunaudojimai liuso laiko, o iš kitos pusės — jos nei nekaltos, kad nenoromis tąją „nuomone“ užsikrėtė. Pasekmėje to matome, kaip įvairios grupės tą balsavimą ar lygybę supranta.

Pirmosios žino žodžius — „Votes for Women“ — daugiaus nieko. Jos yra persipylusios „lygybės“ dvasia ir tą panaudoja tik todėl, kad apie tai žino bei kad kitos apie tai kalba. Antroji rūšis — šiek tiek daugiau žinančių, bet toji pažintis perdaug jai leido nubristi svajonėse — ir tas joms kenkia. Vietoje tolimesnio lavinimosi, jos sueikvoja savo energiją diskusiuodamos ir manydamos, kaip puiku bus, kada jos galės balsuoti!..

Trečioji rūšis — „pažįstanti viską“ ir „sukritikuojanti“ visą šiandieninę tvarką, prie kurios rėdymo moters neturi teisių. Jos, su pagalba antrųjų, viršminėtų darbuojasi „savoms idėjoms“ ir svajoja apie „geresnių rytojų.“ Nesvarbu joms, kokiame laipsnyje stovi žmonija, nei kiek jos pačios, sulyginamai pakilusios. Tuo tarpu pakalbėt apie neįvykdomus dalykus visiems lengva. Jos skaito save (moterį) prakilniū elementu, vaidentuvėje piešia „didelius“ (joms išrodančius) dalykus, kokie pasaulyje turėtų būti; — tik duok balsavimą — tuoj stosis!..

Karės Žemlapis Dykai!

Visos Europos kariaujančių šalių psalvuotas žemlapis (25 per 20 col.) vėliausio išleidimo DYKAI. Kas užsirašys Vienybę Lietuvninkų ant metų arba atnaujinus prenumeratą ši puikų ir kiekvienam reikalingą žemlapį gaus dykai. Iškirpk žemiaus telpantį kuponą, parašyk savo vardą ir adresą. Kartu pasiųsk su pinigais:

„VIENYBĖ LIETUVNINKŲ“
120 Grand Str., Brooklyn, N. Y.

Gerbiamieji: —
Prisiunčiu \$2.00 „Money Order“ už ką malonesite siuntinėti Vienybę Lietuvninkų per ištisą metą ir kartu atsiųsti Europos Karės žemlapį.
Vardas
Ulyčia
Miestas
Valstija

„Rytojun Bežiurint“

Tai pirmutinė visuomeniškai-pedagoginė knyga. Nėra pasaulyje žmogaus, kuris neinteresuotųsi Rytojun. Nėra pasaulyje žmogaus, kuris nežingėdautų matyti pasaulį, žmonių gyvenimą, geresniu-malonesniu, ir kad žmonės gyventų laimingiaus.

KNYGOJE „RYTOJUN BEŽIURINT“
Viskas aiškiai-vaizdingai aprašoma. Pagal pasaulio žmonių mokslavyrius-genijus. Rytojun Bežiurint veikale daug yra neišsemiamos medžiagos mūsų žmonėms, kurie rengia viešas paskaitas.

KNYGOJE „RYTOJUN BEŽIURINT“
Telpa: 1) Visuomeniniai idealai.
2) Utopija.
3) Literatura.
4) Militarizmas ir kova prieš jį.
5) Tautiniai-patriotinis jaunuomenės auklėjimas.
6) Vaikų literatura.
Visa intalpa knygoje Rytojun Bežiurint tai yra ateities veidrodis. Jeigu dar neesį skaitęs, tuojaus užsisakyk.
Kaina 50c.
Pinigus siųskite stampoms, adresuojant:
„VIENYBĖ LIETUVNINKŲ“
120 GRAND STREET, BROOKLYN, N. Y.

lenks prieš jų silpną balsą, kuris, jeigu pakiltų, lyg pavasario ankstyvo paukštelio giesmė, tuoj nutyla — ir apie jų reikalavimus tuoj vėl būtų užmiršta...

Menka nauda būtų iš Amerikos lietuvių dar ir tuo žvilgsniu, jeigu jas prileidus prie politikos; juk jos nemoka nei paprasčiausio namų darbo, ji nėra moteriška, nesijaučia turinti kokias nors moters pareigas: ar tokia galima prileisti net prie tokio didelio dalyko, kaip šalies politika?

Lai užteks vienų vyrų, keliančių lermus dėl mažniekių, neveikia kad ir moters prie to prisidėtų. Jos ir taip pasirodo blėdinomis, matant jų pasielgimus kokiose nors viešuose susirinkimuose: tą Brooklynas jau įsitėmijo ir apie tai buvo rašyta šiam laikraštyje.

Anti-Moteristas.

Redakcijos prierasas. — Indėjome ši straipsnelį su tikslu duoti progą išsireikšti „už“ ir „prieš“ moterų lygias teises. Čia išreikšta nuomonė nėra „V.V. L.“ redakcijos nuomone.

APIE A. L. T. TARYBĄ.

Provizionalė Amerikos Lietuvių Tautinės Tarybos valdyba veikusi organizatyvų darbą nuo pat Tarybos susitvėrimo, šiose dienose visą veikimą pervedė sutvarkymui ir valdybos narių rekomendavimui didžiųjų Amerikos lietuvių organizacijų atstovams. Atstovai Tarybon įnejo nuo šių organizacijų sekantie žmonės:

- Nuo Centralio Komiteto — **V. F. Jankauskas,**
- Nuo Liet. Neprigulmybės Fondo — **J. O. Širvydas,**
- Nuo Am. Liet. Tautinės Sandaros —

Dr. A. Bacevičius (kurį, sutikus Sandaros pirmininkui ir kt., atstovavo **J. Ambraziejus**, Sandaros vice-pirmininkas),

Nuo Tėvynės Mylėtojų Draugijos —

Dr. A. Zimontas, pirmininkas; jo ingaliotiniui Taryboje dalyvauja TMD. sekr. **P. Norkus.**

Pradinėse Tarybos organizavimo dienose buvo užkviesta visos didžiosios organizacijos tautinės srovės duoti Tarybai savo atstovus; taip padarius, dabar Tarybą sudaro organizacijų atstovai su savo reprezentantais, kurie galį ant vietos dalyvauti ir būti susirinkimuose. Spalių 11 d., Tarybos valdybą nutarta rinkti iš dešimties ypatų, kurias rekomenduos pamintėtų organizacijų atstovai. Šalip tų dešimties, Tarybos valdyboje su pilnomis teisėmis dalyvauja ir veikia ir tie organizacijų reprezentantai. Tokiu būdu dabar Taryba susideda iš 14 žmonių; dar Tarybos ingaliavimo ir pridavimo atstovo nuo SLA. Liet. Spaudos Draugijos.

Iš eilės, sulig daugiausiai balsų gavusių, org-jų atstovų į Valdybą buvo perstatyta sekantie: **K. S. Karpavičius, P. S. Vilmontas, J. Ambraziejus, V. Leščinskis, M. J. Vinikaitis, A. M. Martus, A. J. Dulbis, S. E. Vitaitis, A. Ramanauskas, V. Ambrazevičius.** Išrinktieji 10 žmonių spalių 15 d., laikė susirinkimą advokato **B. S. Yankaus** ofise New Yorke ir galutinai nustatė valdybą.

Taip, išrinkta sekantie:

Pirmininku — **P. S. Vilmontas;** vice-pirmininku — **V. Leščinskis;** sekretorium (susinesimų ir prot.) — **K. S. Karpavičius;** antruoju sekr. — **P. Norkus;** išdininku — **V. Ambrazevičius.**

Su šiuo užsibaigė Tarybos proviz. valdybos veikimas, kuri, šalip organizavimo ir praplatinimo visuomenėje savo pamatų, dirbo

nekurios svarbesnius kilančius Lietuvos reikaluose klausimus. Paskutiniame susirinkime Taryba nutarė ir pasiuntė T. Rooseveltui padėkos laišką už jo prakalbas, kuriose jis reikalavo, kad, šalip kitų tautų, turi tapti neprigulminga ir Lietuva.

Tarybos svarbiausie uždaviniai — platinti pasaulyje žinias apie Lietuvą, nurodyti į Lietuvos reikalavimus ir sykiu eiti su kitomis lieta. politikinėmis organizacijomis, stovinčiomis už Lietuvos neprigulmybę ir demokratiją.

Taryboje galės būti reprezentuojamos ir kitos organizacijos, kurios eina tais pačiais keliais ir tų pačių pažiūrų. Taryba taipgi pagal savo galių skleis platesnį susipratimą tarpe lietuvių Amerikoje ir informuos juos apie bėgančius reikalus bei apie savo veikimą.

Taryba susideda tik iš vietinių — New Yorke apielinkių — visuomenės veikėjų, pasekmingesniam darbo varymui. Tuogi tarpu organizacijos, priskirdamos prie Tarybos savo atstovą, gali turėti reprezentantą New Yorke, kurs dalyvautų susirinkimuose ir ir veikty labai savo organizacijos, labai Tarybos, o tas bus **Labas Lietuvių Tautai.**

K. S. Karpavičius,
A. L. T. Tar. Sekr.

DIDMERGĖS KRONIKA.

„Naujienos“ išrado, kad jokių didvyrių nei didmergių niekadus nebuvę ant svieto. Kad prisdžius tam socialistų šventajam tėvui, jogei jisai pakėpė neteisybės blyną, nusprendžiau parašyti šios savaitės kroniką ir pasirodyti, jogei aš esmi tikra didmergė.

Montello, Mass., kokis ten „jau nų vyrų klubas“ surengė prakalbas, kad išrodyti, jogei Amerikoje yra politiškieji kankiniai ir jogei jiems reikia aukų. Surinkta aukų suvirš dvidešimts dolarių į A. Pol. kalinių šelp. Fondą.

Gaila, kad draugai Krakas-Kiaulėnas su Montvidu anksti pasimirė.

Brooklyn, N. Y., prapuolė viena „draugų“ draugija, koki ten L. D. S. A. Sykiu dingto tos „sąjungos“ ir sekretorius, turbūt ir išdininkas. „Aido“ choras per „Naujienas“ pajieško. Jei kas žinote, meldžiame nors išdininką pagauti.

New Yorke socialistai pasistatė majorui kandidatui Hillquitą-Hilkowitz. Musų draugai NN., Siru čiai ir kiti sudėjo net 8 dolarius aukų, kad „papusinus“ agitaciją už Hillquitą. Maž, sako, musų broliai žydai mažai turi pinigų savo tautiečio karjieros iškėlimui.

Chicagoje, viename SLA. susirinkime buvo sugiedota Lietuvos himnas. Kuomet visi esantys lietuviai hymną giedant sustoję, tai du „draugai“ murksojo sėdėdami, yt katinai po pelę suėdę. Už šitą jie tapo susarmatyti, ir delto „Naujienos“ labai užsigavo. Esą, ką jau čia žmogus privargęs bestoviniuos.

Patartina „draugučiams“ atinešti lovas einant į susirinkimus. Purptų sau ir gana.

Chicagos Lietuvių Daktarų Draugija su dideliu triukšmu užgyrė kandidatūrą socialistu Gugio, kuris Centralinį Komitetą įskundė Raudonajam Kryžiui.

Tie daktarėliai mislino gausią nuo socialistų po raudoną slyvą, pavaldė ateinančių raudonoms nosimis pacientų. Bet apsiriko.

„Naujienos“ gerokai iš tų daktarėlių išsijuokė ir užreikškė stačiai, kad jie apie jokia slyvas nei nesvajotų.

Kas tai yra „smalaviriai“ „Naujienos“ pasako, kad jie esą Chicagoje ant „Holstryčio.“ Tai gi „Naujienos“, kurios išeina nuo „Holstryčio,“ yra smalaviriai. Aėiu už paaiškinimą.

Viso svieto laikraščiai pranešė, jogei Rusijos Darbininkų ir Kareivių Taryba pareikalavo Lenkijai, Lietuvai ir Latvijai autonomijos. „Naujienos“, sekdamos tikrai smalavirių politiką, savo numeryj 251 taip šitą pranešimą atspausdino, kad Lietuvos ir Latvijos autonomiją visai užtylėjo. Geri kukoriai, tie „naujieniečiai!“

„Darbininkas“ kailyje nenurimsta be kokios nors kovos (tikras socialistas!). Kiek jis litarų sulaužė bekovodamas už „Lietuvių Dienos“ aukas su liberalais, tai tik ant šudo Dievo bus suskaičyta. Dabar užsiėmė kurstyti visuomenę prieš Amerikos Raudonąjį Kryžių, pas kurį tos aukos guli. Tik kas-žin ar ne perdidelį sau priešą musų karžygis „Darbininkas“ pasirinko. Dėdė Samas kartais buna labai piktas senokas. **Didmergė.**

BINGHAMTONO LIETUVIŲ VISŲ SROVIŲ VIEŠOJO SUSIRINKIMO PRANEŠIMAS.

Lietuvių progresivių, tautiškųjų ir katalikiškųjų draugijų sąryšio iniciatyva tapo suauktas viešas susirinkimas Lietuvių sveitainėje, spalio 21 d. š. m., tikslu visiem susitarti ir nutarti reikalingumą greito suaukimo Visuotinio Amerikos Lietuvių Seimo. Ilgai ir gerai išdiskusavus leista nubalsavimui, ir balsų didžiama priimta; kad būtų greit suauktas **Visuotinis Amerikos Lietuvių Seimas.**

Matydami šio momento svarbumą bei reikalus, mes nuo savęs pažymime šiuos (kurių, nebesuapėjome ar nesugebėjome išrišti) klausimus, kurie būtų **Vis. Am. Liet. Seime išrišti:**

1. Įsteigimas bendros visų srovių Amerikos Lietuvių Tarybos;
2. Lietuvos neprigulmybės klausimas;
3. Taikos priartinimo klausimas;
4. Šnipų veikimo lietuvių tarpe klausimas ir tt.

Taipgi atsišaukiame ir į kitus lietuvių kolonijas, kurias dar lig šiol neatsiliepė link **Visuotinojo Am. Liet. Seimo suaukimo**, — tai Amerikos lietuvių visuomenės šios valandos butinas reikalas.

Binghamtono Lietuvių visų srovių viešojo susirinkimo valdyba bei sąryšių bendroji komisija:
Pirm. **Joseph Klekunas.**
Pirm. pagalb. **K. Kučinskis.**
Rašt. **P. Saučiulis.**
Rašt. Pagalb. **O. Simoliuniūtė.**
Kom. nariai: **A. Palilionis, J. Leonaitis.**

PAVEIKSLAI

Dar galima gauti šie paveikslai: Algirdis Did. Liet. Kunigaikštis Miera 14 per 10 col. kaina 15c. Ringaudas Didysis Liet. Kunig. Miera 10 per 14 col. kaina 15c. Mindaugis Did. Liet. Kunig. Miera 14 per 10 col. kaina 15c. „Vytauto“ Prisiega — — 35c.

Kiti visi jau yra išsibaigę. Augščiau minėti taippat baigiasi. Norintieji pasiskubinkite su užsakymais. (Agentams neduodam). Pinigus siųskite stampoms.

„VIENYBĖ LIETUVNINKŲ“
120 Grand St., B'klyn., N. Y.

CHAS K. CHERRY.

KONFUCIUS

(TASA)

Todel sago veikalai turėjo tendenciją sujungti Chinijos imperišką spėką, ir čia, turbūt, iš vieno atžvilgio randasi paslaptis jo nepaprastos pomirtinės intekmės. Jo išaugstinimas mokslo reikalingumo valdytojams siekė prie tikslo išprausti visus viešpatijos valdininkus mokyty žmonių rankos ir yra tvirtinama, kad nesą buvę šalies, kur mokslininkai buvo ir yra taip užsiėmę valdžios klausimais, kaip Chinijoje.

Kuomet mokslo žmonės paprastai yra konservatyviški savo simpatijose, jie myli taiką ir neapkenčia karės; užtai Chinijos valdžia visuomet buvo nuolaidi ir rami. Konfuciaus intekmė yra matoma valdžios pastovume ir senų įstaigų palaikyme; taipgi žinome padorume, ir apsiėjimų jaukume ir mandagume.

Konfucius yra vadinamas „be sosto karaliumi“ ir jojo imperija yra viešpatija morališkos aspiracijos, kur tik chinų civilizacija įleido savo šaknis. Valdytojai, taip kaip ir visa valdžios mašinerija, yra organu chiniečių dvasias, — išpildytoju idėjų, kurios apsklembia tautos budą; ši dvasia bei žmonių genialiskumas yra Konfucius. Jo viešpatystė yra draugijinė tvarka, jo administracija siekia nuo pat sosto iki žemiausio pavaldinio.

Nežiurint jo tulų ydų, — iš kurių garbinimas profėvių ir laikymas moterų žemes nėmis vyrams yra didžiausios dėmės sago mokinime. — Konfucius yra užsitarnavęs augštą pagarbą už jo buvimą žemės gyvenytoju tuose laikuose, kuomet kiekvienas protingesnis žmogus buvo viliojamas tapti smėkla. Jo religija, jei taip būtų galima pavadinti, yra vientik praktiškas gyvenimo svarstymas. Mažiaus prietarų ir mistieizmo yra Konfuciaus tikyboje, negu kokioje nors kitoje. Jo pažvalgos kaslink mirusių vėlių ir mirties ypatybės yra turtinai nuspalvotos agnostieizmu. Kartą jo paklausė ką jis mano apie aprupinimą lavonų dvasių; Konfucius atsakė: „Jei mes negalime tinkamai aprupinti gyvų, kaip mes galėsime aprupinti mirusiųos.“ Apie mirtį jis taip atsiliepė: „Kuomet silpnas yra žinojimas apie gyvenimą, kaip ten gali būti žinojimas apie mirtį.“ Matomai Konfucius nematė jokios svarbos rupinties apie ateitį ir nemylėjo kalbėti apie tuos dalykus, kurie randasi už karsto. Taipgi jis nebandė slaptybių kur-nors viršuje žemės; jis buvo čia tarp žmonių ir savo vertu buvimu padailino pasaulį.

(UŽBAIGA)

L A I S V Ė —

Vyrai! kurie giriatės, buk esate ainiams mrsių bei laisvų prabočių, ar galite skaičtyti save drąsiais ir laisvais, jei kuriame nors pasaulio kampelyje vergas žvągėna pančius ir savo krauju bei ašaroms vilgo žemę? Ar nesate jūs vergais — žemais niekšiškais vergais, — jei neužjaučiat, kaip tie pančiai ēdasi tuo vergo raumenyse? Ar tai jau tikra Laisvė yra tame, kad tik sutraukus savo manelius, o palikus juos kitiem ant rankų, ir užmiršti savo akmenio širdyse, jog mes žmonijai esame skolingi? O ne, visai ne! Tikra Laisvė yra drauge kėsti visas brolio nelaimes ir su tvirta, pasirūzisia ranka, bei širdimi kovoti, iki visi bus laisvais! Tie yra vergais, kurie bijo užtart silpnąjį ir žemai slankiojantį, jie yra tikrų-tikriausiais vergais, kurie prisibijodami neapikantos, išjuokos, stumdymo, dreba ir baikštos mąstyti tą, ką jie turi neatbutinai mąstyti!

Tie yra vergais, aš sakau, tie yra vergais, kurie nedrįsta visas neteisybes paversti į teisybės, ir draugiškai naudotis ingytoms teisėmis!

Robert Lowell.

LIETUVA TIKISI GAUTI LAISVĖ
Lietuviai bus laisvi, todėl jie turi žinoti kas ta Lietuva ir kas tie Lietuviai. Kiekvieno lietuviu yra šventa pareiga pažinti *Lietuvių Tautos Praeiti, dabartį, ir kad žinoti, ingijus Laisvą Lietuvą, kaip tvarkyties.*

Butinai kiekvienas turi perskaityti

LIETUVIU TAUTA SENOVĖJE IR ŠIADIEN.

DVEJOSE TOMOSE

Parašė Dr. J. Šl.

Tomas I. — Čia istoriškai ir gana plačiai aprašyta, kaip lietuvių pratėviai gyvenė Azijoje, kokius kaimynus turėjo, kokias kares vedė, dar toli pirm Kristaus gimimo. Kaip vėliaus persikėlė gyventi ant Dunojaus krantų, ką jie davė Europai, kokie buvo jų papročiai, tikyba ir tt.

Tomas II. — Tai žingeidžiausias *Lietuvių tautos* gyvenimo periodas. Šis periodas prasideda 13 šimtmečiu ir baigiasi 16-tu šimtmečiu. Susidurimai su lenkais, kares, pagaliaus krikščionybės priėmimas. Šis laikmetis, tai augščiausias Lietuvos pakilimo laikas. Tik ši *Lietuvos istorijos* periodą žinodami galime orientuotis, kas mes lietuviai ir kas mūs priešai ar draugai. Kiekvienas pasaulyje žino savo *Tautos istoriją*, tai lietuvis irgi turi žinoti savo gilią praeitį.

Abu tomai kainuoja — puikiai apdaryti \$4.25. Pinigus siųskite Money Orderiu arba registruotame laiške Adresuojant:

J. J. PAUKŠTIS & CO.

120 GRAND STR., BROOKLYN, N. Y.

P. S. — Antrąjį tomą parduodame ir paskirai, kainuoja \$2.25. Pirmasis tomas neparsiduoda paskirai, reikia imti abu kartu.

MOTERIS

JOS GYVENIMAS, SRYTIS IR JOS PASLAPTIS

Šią knygą parašė Daktaras E. Žozanas, o lietuvių kalbon išvertė P. N.

Šioje knygoje parodyta, kaip reikia auklėti dukteris, kad jos taptų geromis motinomis, kad gimdytų sveikus vaikus, ir ką reikia daryti, kad jos būtų gražios.

Prekė: apdaryta 75c., be apdary 50c. Kuris užsirašys „Vienybę Lietuvninkų“ ir prisiųs \$2.00 į „V. L.“ Administraciją, gaus šią knygą DOVANŲ.

Šioje knygoje parodyta: kada merginos turi ištėkėti ir ką reiškia jų gyvenime lytiškas klausimas.

Kas yra mėnesinės ir ką jos reiškia moteries gyvenime.

Neštumas. Gimdymas ir nekurios ligos. Neštumo ligos. Lytiškosios ligos ir tt.

Šią knygą turi perskaityti kiekvienas suaugęs žmogus. Nežinant pačių svarbiausių reikalų, negali žmogus laimingai gyventi.

Ši knyga, tai tos rūšies pirmutinė lietuvių kalboje. Siųsdami užsakymus arba prenumeratą kreipkitės šiuo antrašu:

„VIEN. LIET.“ AD.

120 Grand Street, Brooklyn, N. Y.

Skaitytojų Ziniai!

Kiekvienas „VIENYBĖS LIETUVNINKŲ“ skaitytojas gali pajieškoti savo pažįstamą arba draugą vieną kartą ant metų DYKAI per „VIENYBĖS LIETUVNINKŲ“. Norėdamas susižinoti su savo giminėmis ar pažįstamais pajieškok jų.

Adresuokite: „VIEN. LIET.“ Administracija, 120 Grand St., Brooklyn, N. Y.

A.L.T.S. REIKLAI

ALTS. KUOPOMS DELEI BU- SIANČIO IV SEIMO 29, 30, LAPKR. IR 1 GRUODŽIO 1917. WORLD'O NAME, NEW YORK.

Jau artinasi mūsų seimas, bet įnešimų mažai teprišusta. Pasiekmingesniau seimo darbui reikia kuodaugiau įnešimų, kuodaugiau nuomonių. Seimui lengviau orientuotis, kuomet jis žino norus-nuomones iš visų organizacijos kampelių; jo sprendimai bus praktiškesni. Įnešimus malonėkite prisiųsti įnešimų Komisijos pirmininkui P. Norkui: 120 Grand Str., Brooklyn, N. Y. iki 24 d. lapkričio, kad komisija turėtų užtektinai laiko juos tinkamai sutvarkyti, nes nuo to priguli našumas seimo darbų, taigi ir nauda mūsų įnešimų. Taipgi stengkitės prisiųsti daugiau atstovų, kad didesniau skaičiuje lengviau būtų išrišti pakeltus klausimus. Tikinasi, jog gerb. ALTS. veikėjai ir kps., šiame svarbiame del Lietuvos laikotaryje pasistengs atlikti savo pilietiškas pareigas linkus mūsų ir tokiu ar kitoku būdu prisidės prie darbo, kuris lėmia Lietuvai gerbuvį.

Su augšta pagarba R. Adžgauskas, Pirm. ALTS.

ALTS. SEIMUI BESIAR- TINANT.

Nekurios ALTS. kuopos ir apskričiai jau paduoda sumanymus, kad busiantis ALTS. seimas pasirupintų įsisteigti savo looną organą. Iš vienos pusės žiurint, yra labai puikus ir remtinas sumanymas; nes joki organizacija be savo loono organo neturi pilno savo gyvumo, kadangi neturi niekur pilnai savo reikalų apsvartyti, neturi kur tinkamai varyti agitaciją, o be agitacijos, tai nėra nei pilno organizacijos gyvumo. Gi pašaliniai laikraščiai, kurie nors ir apsiima būti organizacijos organais, bet, kadangi pas juos nėra tiek vietos del organizacijos reikalų, užtai labai mažai juose yra rašoma apie tą organizaciją, kurios neva organais tie laikraščiai esti.

Tuose laikraščiuose visuomet yra apkalbami tik patys svarbiausi organizacijos reikalai, ir dar apkalbami labai trumpai; o kita syki dar ir tas pats klausimas nevisai vienodai apkalbamas, nes kas laikraštis, tai redaktorius, ir kuris gal kiek kitaip supranta tą patį klausimą, kitaip jį ir apkalba. Taigi iš tos pusės žiurint, vėl kyla klausimas: ar apsimokėtų dabartiniame laike ALTS. įsisteigti savo looną organas, prie tokio didelio pabrangimo spaustuvei reikalingų daiktų, o ypač popieriaus, kuris pabrango tris sykius tiek, negu buvo prieš porą metų. Tai viena.

O kita vėl prie taip jau didelio skaitliaus vidurinės srovės laikraščių, ar būtų galima pakaktinai gauti prenumeratorių, kad būtų galima tikėtis laikraštis užlaikyti? Tai yra svarbiausias klausimas.

Jeigu sandariečiai jau reikalauja organo savo taip brangiai organizacijai, tai žinoma ir seimas turės su jais skaityties, nes ir seime dalyvaus sandariečiai, o ne kas kitas. Tat aš čia norėčiau paduoti štai kokį sumanymą: Lai vė turėtų tokiam visuomeniškame seime dalyvauti.

reikalingu įsisteigti savo looną organą, — tai kad vieton steigti naują laikraštį, paimtų arba geriau sakant, nupirktų vieną iš dabartinių vidurinės srovės laikraščių. Mano nuomonė yra, kad Sandara galėtų paimti „Ateitį“, — nes dabartinė „Ateitis“ Bendrovė susideda vien iš sandariečių, kurie galėtų savo laikraštį perleisti Sandarai gana lengvomis išlygomis, tai yra nereikalautų jokio uždarbio ir jeigu „Ateitis“ Bendrovė sutiktų perleisti tą laikraštį Sandarai, tai seimas visai nepadarytų klaidą, paėmęs tą laikraštį, nes „Ateitis“ jau yra pergyvenus sunkiausius savo laikus ir jau atsistoja ant savo tikrų kojų, o Sandarai įsisteigus naują laikraštį prisieitų pergyventi gana sunkius laikus ir dang reiktų dar ir kapitalo patrotyti, kurio dar Sandaros centre beveik visai nėra.

Ant galo, aš geisčiau, kad „Ateitis“ Bendrovė pirmiausiai išreiktų savo nuomonę link to įnešimo, o paskui, jeigu ji sutiktų, tai ALTS. kuopos drąsiai galėtų apkalbėti šitą sumanymą ir paduoti businčiam seimui apkalbėti ir galutinai išrišti. Nors laikas yra gana trumpas, bet gal dar kas iš gerbiamųjų sandariečių daug iškalbingiau galės pakalbėti tame klausime. Butų labai malonu išgirsti. P. Jaras.

Amerikos Liet. Taut. Sandaros VIDUTVARKĖ.

(Tąsa iš „V. L.“ No. 44).

REFERENDUMAS.

I. A. L. T. Sandara vartoja referendumą sekančiuose prietikiuose se:

- a) rinkimui Centro Valdybos, b) priėmimui programo bei konstitucijos, kaip ištaisai, taip ir vairių priedų bei pataisymų.

Pasarga I. — Kiekvieną iš viršų minėtųjų sryčių klausimą, referendumu priimtą, sekantis A. L. T. Sandaros seimas turi užtvirtinti.

Pasarga II. — A. L. T. Sandaros seimas, matydamas kokį-nors klausimą, nors referendumu priimtą, bet griežtai priešingą A. L. T. Sandaros konstitucijai, gali toki klausimą arba pilnai arba daimi atidėti laikinai į šalį ir pačia ne seime tą dalyką išrišti.

c) iškilus kokiam-nors naujam ir svarbiam reikalui, kuris nei Centro Valdyba gali išrišti ir kurio negalima seimui atidėti, taipgi vartojama referendumas, kurį Centro Valdyba paduoda ir paskui užtvirtina bei vykina. (Toliaus bus)

KUOPOS APSVARSTYKITE! Apie Amerikos Lietuvių Seimą.

A. L. T. Sandaros I-ma kuopa Brooklyn, N. Y., savo susirinkime spalį 21 d., 1917, apkalbėję dabartinę betvarkę viešame Amerikos lietuvių gyvenime, atralo reikalingu suaukti Amerikos ietuvių Visuotinąjį Seimą, ir delei visų mūsų svarbiųjų gyvenimo klausimų sutaisyti tam tikrą visuomenišką programą.

Todel nutarta: kreipties į A. L. T. S. Centro Valdybą su patarimu — paimti iniciativą ir kreipties iš visų srovių didžiausias organizacijas arba jų Centrus, kad vėndrai visos srovės išdibytų programą visuomeniško seimo suaukimui.

Taipgi nutarta: kreipties į visas kuopas, per organus, kad jos savo susirinkimuose šitą klausimą apkalbėtų ir duotų instrukcijas savo delegatams, atvažiuojantiems į Sandaros busimąjį Seimą, kokiomis išlygomis vidurinė sroba vė turėtų tokiam visuomeniškame seime dalyvauti.

Nuo 1-mos A. L. T. S. kuopos, Brooklyn, N. Y., Sandaros Seimanas ir M. Stakėnas; tarp jų dalyvaus ir šie kuopos nariai, kurie yra Centralėje valdyboje ir komisijose: J. O. Širvydas, K. S. Karpavičius, P. Norkus, J. Ambraziejus.

Išrinkta įnešimų komisijon P. Norkus ir K. Brazys.

Kuopoje buvo kalbama, kaip geriaus atgaivinus dvasią tųjų tautiečių, kurie, nors išsyki karštai darbavosi Sandaros labui, dabar jau apmirę ir tuno užmirštyje visko, nors šis laikas yra svarbiausis Tėvynės atgimimui laikas, kuriame visi turėtų darbuotis. Budai tam darbai ir sumanymai atidėti ant toliaus, tačiau tikimasi, kad jie patys susipras, kad jų širdyse užliepsnos meilė Tėvynės Lietuvos ir jie stot darban, kada dar laikas, kolei dar nepervėlu! Broliai, — budėkite, bukite apsauga savo tėvynės reikalų, o tik tada jausitės laimingi!... K. S. Karpavičius.

IŠ LIETUVOS NEPRIGULMYS BĖS RAŠTINĖS.

Naujas sekretorius ir kitkas.

30 d. rugp. gerb. Pr. Bajoras L. N. F. sus. sekretorius atsakė iš savo vietos, kadangi jį imakariumenėn. 19 d. rugs. fin. sekretorius J. Sekevičius podraug su gerb. Bajoru krivulėj perstatė kandidatu gerb. S. E. Vitaitį, kuris arti stovi prie „Tėvynės“ ir pagarsėjęs kalbėtoju-agitatoriu. Krivulė tapo perleista sekančiai:

- 1) A. Ramanauskas; 2) Širvydas, 3) Jankauskas; 4) Karūza, 5) Dr. Drangelis; 6) T. Paukštis. Visi viršminėti LNF. nariai vienbalsiai užtvirtino S. E. Vitaičio kandidatūrą.

Taigi LNF. valdybai vienbalsiai užtvirtinant g. S. Vitaitį L. N. F. susinėšimų raštininku — nuo šio paskelbimo g. S. Vitaitis ir lieka juomi. Visi, turintys reikalus su LNF. kreipkitės prie g. S. Vitaičio šiuo adresu: S. E. Vitaitis, 307 W. 30th Str., New York, N. Y.

Apie kitus dalykus palytėtus gerb. LNF. valdybos narių pakalbėsiu netrukus.

J. Sekevičius, LNF. fin. sekretorius.

P. S. — Paskutiniu laiku gavus dr. Šliupo telegramą iš Stockholmo ir nuo vieno kito asmeniškai ir per laikraščius atsišaukus tik per vieną savaitę nuo spalį 9 iki spalį 16 d. sudėta aukų į LNF. \$455.15. Stambesnes aukas prisiuntė: Iš Brooklyno: M. V. Bučinskas 155 dol., P. S. Vilmontas (per Bučinską) 145 dol., P. Norkus su kolektavo 50 dol.; iš Chicago, Ill. SLA. 36 kp. per M. J. Damijonaitį 25 dol., A. M. Martus iš Brooklyno, N. Y. surinkęs 29 dol. ir keliolika dešimtinų, 80) (iš eilės numeris) R. Karūza, Phila., Pa., 81) SLA. 3 kp. Elizabeth, N. J., 82) V. K. Račkauskas, 83) P. Norkus, 84) M. Stakėnas, 85) J. Ambraziejus. Kas daugiau?

Darbuokitės visi, nes ir daktaras J. Šliupas Stockholme, švedijoje darbuojasi. Tenai atlikęs reikalus del Lietuvos ateities labo važiuos į Angliją, Francuziją, Šveicariją, o gal daėvuliai duos ir gaus dasigauti ir į Vokietiją — Lietuvą. J. Sek.

T. M. D. REIKALAI

ATVIRAS LAIŠKAS TMD. ORGANŲ REDAKTORIUI.

Gerb. Redaktoriui: —

Ne kartą TMD. organe daryta man įvairūs priekaištai, — ir dabar, viename paskutiniųjų numeriu, man prikišama pavidimas sa-

vo raštų kitoms išleistuvėms, o ne T. M. Draugijai; šino kartu nurodoma „Karę — Ko Delei“ ir L. D. L. D., kuri buk arđziusi TMD. Pavelykite man, kaipo TMD. Lit. K-to nariui, tarti keletą žodžių tame klausime.

1. — Sulyg mano prielankumo T. M. Draugijai gali abejoti tik tai tie žmonės, kurie manęs nepažįsta arba nenori pažinti.

2. — T. M. Draugijai norėjau pavesti ne vieną savo literatišką darbą. Taip, rodos 1912 m. dovanojau vertimą (arti 230 pusl.) L. Tolstojaus veikalo „Didžiųjų žmonių Mintis Kiekvienai Dienai“ — už tai susilaukiau nuo vieno T. M. D. Lit. K-to nario pabarimų laiško, ir veikalas, tur buti, guli archive. Toliaus, 1915 m. siuliau T. M. Draugijai mano išverstą Longfellowo poemą „Hiawatha“, — TMD-ja nepriėmė. Pagaliaus, svarstant naujų leidinių programą, siuliau veikalą „Literaturos Evoliucijos Historija“ ir dar pasižadėjau išversti porą brošiūrų, — bet į tai negavau jokio atsakymo.

3. — Apie tuos dalykus TMD. organo redaktorius, pats budamas Lit. K-to nariu, gerai žino, tačiau savo bendradarbiams paveli ja daryti nepamatuotus priekaištus, — kol-kas dar man ne visai aišku, kokiais tai tikslais daroma.

Tikėdamas, kad TMD. organo redaktorius teiks is nebedaryti nepamatuotų priekaištų tos Draugijos nariui, velijančiam Draugijai kuogeriausio pasisekimo jos darbuose, pasilikiu

Su pagarba, V. K. Račkauskas, TMD. Lit. K-to narys.

Prierašas redaktoriams. — Prie viršų einančio p. Račkausko laiškelio štai ką turėtume pridėti. Paimsime tuojaus nuo užbaigos, kurioje p. R. pasiulo sau viltį, jogei TMD. organo redaktorius nebedarys jam nepamatuotų priekaištų. Visupirmu, tai visai ne TMD. redaktorius padarė p-ai Račkauskui priekaištą, bet patsai TMD. prezidentas Dr. Zimontas, o paskui kitas Draugijos narys dar prie to pridėjo, nurodydamas, kad p. Račkauskas pardavė raštus socialistų draugijai, kuri griovė TMD. Todel čionai visai nėra vietos atsikreipimui su išmetinėjimu TMD. skyriaus redaktoriui, tai yra šiuos žodžius rašančiam.

Toliaus „apie kitus p. Račkausko suminėtus raštus, kuriuos jisai T. M. Draugijai pasiulė, šituos žodžius rašantis kaipo Lit. Komiteto narys, tiek turi pasakyti. „Didžiųjų žmonių Mintis“ vertimėlis rodos jau senokai yra pas mus. Bet delei to, kad jisai yra tolokas nuo mūsų raštų leidimo programos, ir delei stokos pinigų leidimui panašios rūšies raštų (po išleidimui „Širdies“) tapo atidėliota iki patogesnio laiko, o tuom tarpu reikalauta labiau mokliškaip-praktiškosios rūšies raštų. Juk mūsų Draugija negali savo narių šviesti vien tik su poezija, apysakomis ir filosofiškos rūšies rašteliais, koku yra viršų minėtas p. Račkausko vertimėlis. Tas pats yra ir su Longfellowo „Hiawatha“, kuri del tų pačių priežasčių, regis, tapo tuom tarpu nepriimta. Žmonės jau barasi už poeziją, nors tu ją ir gražiausiai dainuotum. Ko per daug, tai vis per daug. Ateityje, be abejonės, ir ji bus galima išleisti. Be to „Hiawatha“ jau buvo daugiau po gabalą spausdinama, — tai „Jaunojoje Lietuvoje“, tai „Tėvynėj“, todel daugelis jau gerokai jos pasiskaitė. Kaslink „Literaturos Evoliucijos Historijos“, tai nieko neturim pasakyti, nes tokio pasiulymo mums neteko ma-

tyti. Ant galo, be reikalo p. Račkauskas taip išsideidžia už tą, kas buvo teisybė pasakyta. Ką rašė TMD. pirmininkas ir kitas Draugijos narys, juk tas buvo teisybė. Juk buvo parduota socialistams raštelis. Taipgi, juk p. R. žino, kad jau nuo senai mūsų Draugijos nariai reikalauja ne po ezijos, bet labiau praktiškojo mokslo raštų. Jis tą žino, ir tokiems reikalavimams pritardamas anais metais vedė smarkią agitaciją per „Jaunąją Lietuvą“ ir per „Tėvynę“, kad į TMD-ja, girdi, reikia įvesdinti raštų spausdinimo reformos, t. y. nespausdinti daugiau tokių raštų, kaip Strazdelio, ar Jonilos, argu poezijos. Kodėl dabar taip karštai siulo tokius pat raštus iš savo rankos, o nariams nenorint, nuverčia kalte ant viso Lit. Komiteto ir remia savo darbu socialistų draugiją, kuri iš tikro skandino T. M. Draugiją?

IŠ KUOPŲ GYVENIMO.

So. Manchester, Conn. — Spalio 14 d. atsibuvo TMD. 103 kp. bertainimis susirinkimas. Susirinkimas buvo daug kalbėta apie 103 kuopos reikalus ir abelnai apie TMD.; kaip pasekmingiaus darbuotis apšvietos labui tarpe lietuvių. Visi kuopos susirinkime prižadėjo smarkiau darbuotis ant toliaus. Susirinkime kp. pirmininkas J. Januškevičia perskaitė T. M. D. prezidento Dr. Zimonto laišką arba TMD. Centro Valdybos pranešimą, kaslink Šerno raštų išleidimo. 103 kuopa TMD. po trumpam apkalbėjimui mielai pri tarė Centro Valdybos nutarimui išleisti Šerno raštus apie 16-kos savo izdo paskirti \$5 auksu ant iš laimėjimo ir visus pinigus laimėjimo paskyrė į TMD. Centro izdą del Šerno raštų išleidimo.

Taipgi 103 kuopa nutarė parengti prakalbas del didesnės agitacijos už TMD. Jeigu TMD. Conn. valstijos apskritis parengs maršrutą 103 kuopa rems maršrutą, o jeigu apskritis maršrutą neparengs, kuopa rengs prakalbas ir už kalbėtoją nutarė kviesti p. J. V. Lutkauską iš Brooklyn, N. Y.

Taigi mūsų kuopa pradeda rengties prie smarkaus veikimo del labo TMD.

Pirm. 103 kp. TMD.

J. Januškevičia.

Chicago, Ill. — Pažvelgus aplinkui ir pamačius kaip visi žmonės dirba, kruta, stengias mokintis, idant pasauljy geresnį gyvenimą turėtų, net gėda darosi už TMD. 22 kp. narius. Per vasarą jie taip apsnudo, kad net į reguliarius posėdžius nebeatina. Bet brangūs draugai nariai, jau laikas pabusti. Atminkim, kad Lietuvos laisvė ir jos žmonių gerbuvis guli mūsų rankose. Pažiūrėkim kaip kitų kolonijų lietuviai dirba politikos bei mokslo dirvose, idant priderančiai tapus naudingais piliečiais. Todel ir mes turim subrusti, kad neužsiplenuis nuo kitų brolių apsnudėlių ar tinginių vardo. Visi atsilankykime ant sekančio susirinkimo, kuris atsibus 25 d. lapkr. Aušros svetainėje. Tenai apkalbėsime koku būdu mes galėtume pradėti veikti žmonijai ir sau ant naudos. Atminkit, Lietuva jus laukia kaipo apšviestų, darbščių piliečių!

TMD. 22 kp. narys.

Newark, N. J. — Spalio 17 d. TMD. 41 kp. susirinkime p. A. Žiugžda pakėlė klausimą delei aukų į LNF. Jis pats paaukavo \$10 ir pasižadėjo mokėti po \$10 kas metas tol kol Lietuva neatgaus neprigulmybės. — Toliaus sudėjo J. Kralikauskas, Vl. Leščinskas,

KNYGA PO ANT GALVIU

Paskutine ašara. Geras žmogau, ar ne matei...? Kerštas. Kol saule patekes.

Parašė garsus gyvenimo vaizdelių rašytojas K. PUIDA.

Tai vienatinė knyga ir pirmutinė lietuvių kalboje, ką nušviečia Lietuvos žmonių gyvenimą, vergus ir jų laimę. Skaitytojas pradėjęs šią knygą skaityti nuskrenda ten į užjurį... į savo prigimtą kraštą... Lietuvą. Šitoji knyga yra būtina pareiga kiekvieno lietuvių ir lietuvaiteš perskaityti. Knyga didelė turi 237 puslapius.

Kaina sulyginamai žema 75 centai.

Pinigus siųskite stampoms arba Money Orderiu, adresuojant: „VIENYBĖ LIETUVNINKŲ“ 120 GRAND STREET, BROOKLYN, N. Y.

„Jaunimas, tai ateities gerbuvis.“ — Taip sako mokslo žmonės ir tas yra neužginčijama teisybė. KNYGA

„JAUNIEJI SKRAUJA“

Tai neišsemiamas šaltinis apie jaunomene. Mūsų literaturoje apie jaunomene mažai yra veikalų. Ir tą didžiausią spragą užpildo knyga „Jaunieji Skrauja“. Kiekvienas jaunuolis vyras ar mergina, norėdamas žinoti apie save, apie jaunystę, apie gamtos grožybes, apie išauklėjimą — būtinai turi perskaityti knygą „JAUNIEJI SKRAUJA.“ Perskaitęs šią knygą vyras ar mergina pakils augščiau dvasioje, paliks draugijai naudingą, pažins kas yra gera ir bloga. Taippat yra naudinga perskaityti tėvams — vaikų auklėtojams. Knyga didelė ir gražiai atspausa, pusl. 309.

Kaina \$1.00.

Pinigus siųskite Money Orderiu, adresuojant:

„VIENYBĖ LIETUVNINKŲ“ 120 GRAND STREET, BROOKLYN, N. Y.

V. K. Puodžiūnas, V. Ambrazevičius — po \$1.00. Viso \$14.00. (aukos pasiūsta LNF. įždininkui T. Paukščiui). Išrinkta komitetas iš 3 ypatų, kuris darbuosis tolesniam rinkimui aukų LNF. Nutarta paaukauti iš kuopos išdo, kiek bus galima.

Skaitytą laišką nuo mūsų gerbiam. prezidento Dr. Zimonto, kuris ragina kuopas prie veiklesnio darbo, ir prašo remti Šerno raštų leidimą. TMD. 41 kp., apsvarsčius, vienbalsiai nutarė remti Centro Valdybos užmanymą Šerno raštų leidimo delei. Aukaus tam tikslui pagal išgalę. TMD. 41 kp. pageidauja, kad Centro Valdyba plačiau paaiškintų turinį Šerno raštų (intarpa) delei aiškumo nariams.

Pakol kas — dar neaišku kas tuose raštuose telpa; todėl būtų geistina, kad tą plačiau paaiškintų, tada žmonės indomausis ir žinos, iš ko tie raštai susideda ir jų vertę.

M. Truska.

New Britain, Conn. — TMD. 23 kp. laikytam susirinkime 10 spalį 1917 m. pirmiausiai tapo perskaitytas laiškas, kuris buvo prisiūstas nuo TMD. centro valdybos su pranešimu, kad TMD. yra nupirkusi gerb. L. Šerno visus raštus, kurie susidės apie iš 16 tomų, ir kurie turės išėiti bėgyje poros metų. Čia TMD. centro valdyba kviečia visas kuopas ir tuos visus katriem tik rupi apšvieta, kad prisidėtų prie taip prakalbusio darbo, kas kaip išgalėdami. Taigi 23 kp. visi nariai vienbalsiai pritaria tam darbui ir tam tikslui nutarė parengti prakalbas apie 18 d. lapkričio, jei tik bus galima, kaip agitacijai, kad kaip galint daugiau narių būtų gauti. Tam reikalui tapo paskirta komisija susirašinėti su kalbėtojais.

Toliau buvo perskaitytas antras laiškas nuo gerb. Račiūno, kuris klausia ar būtų galima atvažiuoti su judomais paveikslais ant 4 d. lapkričio. Taigi tam TMD. 23 kp. pritarė ir paskyrė komisiją, kad parupintų svetainę ant 4 d. lapkričio 1917 m. New Britain, Conn.

TMD. 23 kp. rašt. A. Valinčius.

Sveikatos Apsauga.

Didžiausias žmogaus turtas — tai sveikata. — Kiekvieno pirmas žingsnis yra stengties apsaugoti savo sveikatą. Pavojingiausias ligos — tai vidurių bei skilvio ligos. Šitos ligos prasideda nuo įvairių priežasčių, o jų išsivystymas laipsniškai siekia nuo paprasto ir trumpo užkietėjimo iki sunkių ir pavojingų ligų.

Visad yra svarbu palaikyti normalią vidurių veikimą. Tą geriausiai galima pasiekti su tikrąja Vinco Daunoros Trejanka arba Trejomis Devyniomis, nes tai yra ištikimiausias vaistas nuo vidurių bei skilvio ligų.

Kaina dežutės su pristatymu 50 centų. Reikalaukite šiom adresu: V. J. Daunora, 229 Bedford Ave., Brooklyn, N. Y.

KAM PERGREITAI SENT?

Jūs klystate, jeigu manote, kad yra toks neatlaidus gamtiškas įstatymas, kuris nustato, kada žmogus turi pradėti senti. „Senas Amžius“ daugiausiai priklauso nuo to, kaip žmogus gyvena. Žmogus eina senyn, nes jo kuno celės nuodijasi. Jeigu jūs norite atnaujinti toki padėjimą geryn ir prailinti besirinkimą sugedusios medžiagos bei nuodingų substan-

cijų savo virškinimo kanale, tai mkite Trinerio Amerikoniskąjį Kartaus Vyno Elikisirą. Šisai vaistas niekadods neužvils, atsitikus konstipitacijai, vidurių užkietėjimie, galvos skausmui nerviškumui ir visose kitose bėdose, pasitai-kančiose nuo vidurių betvarkės. Jūs gausite jį visose aptiekose — kainos tapo truputį pakeltos, bet šiais laikais pigus preparatas turi būti aršesnis niekis, ne-gu kada nors pirmiaus. Neimk jo ir reikaluk Trinerio Amerikoniskio Kartaus Vyno Elikisiro.

Jeigu reikalaujate tikrai gero vaisto nuo reumatizmo, neuralgijos, lumbago, miksterėjimų, išsiskumų, sutinimų ir tt., tai reikalukite Trinerio Linimento. Aptiekose. Jos. Triner, Manufacturing Chemist, 1333-1343 So. Ashland Av., Chicago, Ill.

IS LNF. RASTINES, Aukos.

Table with 2 columns: Name and Amount. Includes Philadelphia, Pa. R. Karuža 10.00, Elizabeth, N. J., SLA. 3 kp., per A. P. Zailską 10.00, New York City, V. K. Račkaukas 10.00, Cleveland, O., J. Patlabas 1.00, Brooklyn, N. Y., per P. Norkų: P. Norkus 10.00, J. Ambraziejus 10.00, M. Stakėnas 10.00, J. V. Liutkauskas 10.00, J. M. Danielius 5.00, A. M. Martus 5.00, J. Kripaitis 5.00, J. Globis 5.00, Nepažymėta kas 5.00, Chicago, Ill. SLA. 36 kp., per M. J. Damijonaitį 25.00, Rochester, N. Y., vestuvėse F. Malinausko su Ona Vizbaraitė sudėta per J. Višniauską, prisintė J. O. Širvydas, Brooklyn, N. Y. 2.90, Kearny, N. J. S. Bubeno dukters krikštynose sudėta ir prisiūsta per „Lietuvos“ redakciją: aukavo: po \$1.: K. Bubenas, A. Janavičius, Z. Jaruševičius, M. Sakalauskas, A. Povilauskas; po 50c. — A. Muzikavičius, M. Augustinaitis, I. Ulčinskas, H. K. Bubenas ir S. Bubenas 25c. Viso 7.25, Hartford, Conn. prakalbose A. M. Martaus rugsėjo 16 d. surinkta 24.46, Rey Street, Conn. prakalbose A. M. Martaus 9.55, Somerville, Conn. prakalbose A. M. Martaus 6.55, (Hartforde, Rey Street ir Somerville prakalbas rengiant padaryta išlaidų, taigi fondan inėjo \$24), Brooklyn, N. Y. St. Šimkus 5.00, M. W. Bučinskas 155.00, New York City, P. S. Vilmon-tas 145.00, Viso inplaukė 455.15, Buvo lakšte 97 4,869.25, Viso inplaukė fondan \$5,324.40

101 Oak Str., Lawrence, Mass. Pastaba. — Aukos iš Kearny, N. J. Hartford, Rey Street ir Somerville, Conn., skirtos yra vien tik Lietuvos Gelbėjimo Fondui, bet kada LGEF yra inėjęs į Centralį Komitetą, tai pagal siuntėjų norą pinigai eina LNF. ir ta suma bus pasiūsta Dr. Šliupui, kad jis perduotų Lietuvos žmonėms nukentėjusiems nuo karės. Ir kada tas bus padaryta, tikiu, bus paskelbta.

Lakštas 99. Brooklyn, N. Y. — V. Struogis — \$10.00; Sim. Balčiūnas \$10.00; Ant. Dragunas \$10.00; V. Kriaučiūnas \$5.00 J. Šingūda \$5.00; A. Kairukštis \$5.00; Iz. Morkevičius \$5.00; Jurgis Šliakys \$5.00; Juoz. Daugirda \$5.00; A. Diėmanas \$2.00 ir S. P. Burneika \$2.00; viso — \$64.00. (Šias aukas surinko Juozas Ambraziejus vaikščioldamas po siu-vėjų dirbtuves. Tai jau ne pirmos ju surinktos aukos — jau ir pirmiaus buvo prisiūsta ir paskelbta: žiur. lakštą 98.)

Bridgeport, Conn. — J. Sagevičius \$10.00; F. W. Naikelis — \$10.00. Newark, N. J. TMD. 41 kp. mėnesiniame susirinkime surinkta: A. Žiugžda (pasižadėjo kas metai) \$10.00; po vieną dolari J. Kralikauskas, V. Ambrzevičia, V. K. Puodžiūnas, Vl. Leščinskas. Viso \$14.00.

New Haven, Conn. ALTS. Connecticut valstijos apskritys per J. Butkų \$25.00. Viso inplaukė 123.00, Buvo lakšte 98 5,324.40, Viso inplaukė \$5,447.40

J. Sekevičius, Liet. N. F. Fin. sekr.

101 Oak Str., Lawrence, Mass.

DYKAI! DYKAI!! DYKAI!!!

SKAITYK, SUSTOK, GALVOK!

Užlaikiau visokių knygų, kokių tik kas nori. Galite gauti pas A. S. KULBIČKAS 7602 Aberdeen Av. Cleveland, Ohio.

PAJIESKIJIMAI

Pajieskau savo švogerio, Juozapo Česnako paeina iš Kauno gub., Panevėžio pavieto, Rámigalės parapijos, kaimo Pamply, 12 metų kaip Amerikoje, pirmiaus gyveno Chicago, Ill. Meldžiu atsišaukti jis pats ar kas apie jį žino sinom antrašu: JONAS MASILIUNAS 262 Wallace Str., New Haven, Conn. (47)

Pajieskau savo brolio Jono Snapkau sko, Suvalkų gub., Vaitkabalų gmi-no, Seniaus gyveno Greenpoint, Brook-lyn, N. Y. Kas jį žino, meldžiu man pranešti JUOZAS SNAPKAUCKAS 22 Gates Str., So. Boston, Mass. (46)

Pajieskau brolio Juozapo, sunų Stasio ir Vinco Kadžių, paeina iš Suvalkų gub., ir pavieto, Punsko par. Pirmiaus gyveno Edwardsville, Pa. Dabar nežinau kur. Todėl meldžiu ju pačių atsišaukti arba pažįstamų mel-džiu duoti žinią apie juos, nes turiu svarbų reikalą.

MR. ANTANAS KADISIUS 19 Evans Str., Brooklyn, N. Y. (46)

Pajieskau Brolio Kleopo Navicko. Paeina Kauno gub., Raseinių pav., valasties Šimkaičių. Kaimo Naukaimis. Kaip Amerikoje jau 16 metų, pirmiaus gyveno Paterson, N. J. Vėliau persikėlė į Waterbury, Conn. Dabartiniu lai-ku nežinau kur. Malonės jis pats ar kas apie jį žino pranešti man. Turiu labai svarbų reikalą. Taippat pajieskau Tėvo Juliaus Navicko. Kaip Ame-rikoje virš 23 metai. Malonėtin, kad jis pats ar kas žino kur gyvena man pranešti. J. NAVICKAS 328 Henderson Str., Jersey City, N. J. (10-10-1918.)

PARSIDUODA FOTOGRAFIJŲ GALERIJA. Biznis išdirbtas per 30 metų. Biznį galima matyti nuo 8 val. ryte iki 7 val. vakare. Gera proga lietuviam. Atsišaukit: F. SVETIKAS 795 Manhattan Av., Brooklyn, N. Y. (45)

RAČIUNO NAUJI JUDANTIS PAVEIKSLAI BUS RODAMO Nedėlios vakare 11 d. lapkričio (No- vember) 1917, Lietuvių Bažnytinėje salėje, Broom Str., New York City.

DIDELIS BALIUS! Parengtas Draugystės švento Jurgio atšibus subatoje, 10 d. lapkričio (No- vember), 1917 m. Salėje A. Liutvino, 69 So. Park Str., Elizabethport, N. J. Balius prasidės nuo 6 val. vakare ir trauksis iki 12-tos val. nakties. Kviečia visus Draug. šv. Jurgio Komitetas.

FEBAI IR SOKIAI! Rengia šv. Juozapo Draugija, Toronto, Ontario, Canada. Lapkričio 17-19-20-21 pradžia nuo 7-tos valandos vakarais. Svetainėj Occident Hall, kampas Queen ir Bathurst gatvių. Kviečiame visus lietuvius ir lietuvaites. Dalis pel- no eis del nuk. del karės lietuvii. Komitetas.

Bile kas gali išmokti Bar- daskutystę, Plaukų taisymo (hairdressing), Manicuring ir tt. į labai trumpą laiką; mažai išlaidų. Mes mokiname moteris ir vyrus. Apsišaukite del platesnių in- formacijų. NOSSKOFF'S BARBER SCHOOL 1202 Penn Av., Pittsburgh, Pa.

REIKALAVIMAI MERGINŲ kaipo operatorokų ant nosinių skepetaičių (handkerchiefs). Nuolatinis darbas, gera užmokestis. WILLIAM HOLLAND 145 Roebing St., Brooklyn, N. Y. (Inėjimas per yardą) (47)

MERGINŲ del prosinimo no- sinių skepetaičių (handkerchiefs) Galima užsidirbti nuo aštuonių iki penkiolikos dolarių į savaitę. WILLIAM HOLLAND 145 Roebing St., Brooklyn, N. Y. (Inėjimas per yardą). (47)

REIKALINGAS geras kriaučius i kostumerišką storą arba i partnerius Del platesnių žinių kreipkitės pas F. JOEIS 156 Perry Ave., Maspeth, L. I. N. Y.

Tel. 4428 Greenpoint. DR. J. WALUKAS VALANDOS: nuo 8 iki 10 iš ryto nuo 1 iki 3 po pietų nuo 6 iki 8 vakare Nedėliomis pagal sutarimą. 69 SO. 3rd ST., BROOKLYN, N.Y.

Telephone 1537 R. Elizabeth. DR. A. BACEVYČĖ Gyvena Elizabethport'e, N. J. 161 Franklin st., kampas Second st. Ligonius priima: ryto nuo 8 — 9. po pietų nuo 1 — Ryto nuo 8 iki 9 val. Po pietų nuo 1 iki 2.30. Vakare nuo 6 iki 8 val.

Tel. 595 Greenpoint Dr. J. S. Message (Misevičia) 270 Berry St., Brooklyn, N.Y. Specialistas širdies ir plaučių ligų. Office Hours: 8-10 a.m., 12-2 p.m., 6-8 p.m.

Tel. Orchard 1374 RUSKAS-LIETUVISKAS DAKTARAS L. CHERUGAS 39 St. Marks Pl., 8-th St. & 2-nd Ave. New York, N. Y. Po pietų 1-3, vakare 6-7-30

DIDELIS BALIUS! Rengia Draugystė D. L. K. Mindaugio Subatos vakare 10 d. lapkričio (No- vember) 1917 m. Svetainėj J. Buloto Palace Hall, 708 — 3rd Av., tarpe 22nd ir 23rd Str., So. Brooklyn, N. Y. Pradžia 7:30 val. vak. Įžanga ypatai tik 25 centai su padėjimu drapanų. Širdingai visus kviečia atsilankyti Komitetas.

LINKSMAS IR ZINGEIDUS PASILINKSMINIMAS Rengia L. J. R. Choras, atšibus subatoje, 10 d. lapkričio (November) 1917. White Eagle Hall., 333-337 Newark Ave., Jersey City, N. J. Prasiidės 7 val. vakare. Įžanga 25c. ypatai. Užkviečia J. R. CHORAS.

KARĖ JAU BAIGIASI! Žmonės važiuos į Lietuvą. Bus reikalingos ŠIFKORTĖS, kurias galima gauti ant visų geriausių linijų ir už pigias kainas. Bile reikale visuomet pirmiausiai kreipkitės į „VIENYBĖ LIETUVNINKŲ“ 120 Grand St., Brooklyn, N. Y.

UŽSIRASYK „KANKLES“ 1918 M. Kaina VIENAS dolaris

MIKAS PETRAUSKAS, Bevažinėjant po Ameriką, davi- nės lekcijas chorams ir tt. kur tik bus prieinamos tam sąlygos. Lekcija-pamoka chorui, apie 2 val. laiko, 10 dol. Susižinot: MIKAS PETRAUSKAS Adresas: Mr. M. Petrauskas 395 Broadway, So. Boston, Mass.

V. GILIAVICIA 98 John Str., New Britain, Conn. Užrašo „Vienybė Lietuvninkų“, pri- ma knygų ir spaudos darbų užsaky- nus.

AMERIKOS LIETUVIŲ ATLETŲ KLUBO. Baltimore, Md. VIRŠININKŲ ADRESAI: — Pirmininkas: — Jonas Alyta, 639 W. Lombard Str. Vice pirm.: — Antanas Rašimas, 730 W. Lexington Str. Prot. sekr.: — Jurgis Velyvis, 320 N. Greene Str. Fin. sekr.: — Vincas Lukoševičius, 673 Columbia Ave. Kasierius: — Juozas Milunaitis, 855 W. Lombard Str. Gen. Man.: — Ant. Mackevičius, 730 W. Baltimore Str. Biznis Man.: — Juozas Bajoras, 822 Hollins Str. Susirinkimai buna laikomi po 1-mai ir 15-tai dienai žėdno mėnesio Klubo name, 7:30 val. vakare. 539 Columbia Ave. Telephone, St. Paul 8074.

Didžiausias paskolas duodame visame Brooklyne Doudam Lietuviams ant Deiman- tų, Laikrodėlių ir šiaip visokių auksinių daiktų. Taipgi ir ant visokių drabužių. M. Bruckheimer Sons. 705 Grand St. near Graham Av. Brooklyn, N. Y. Telephone 3438 Stagg

NAUJOS GAIDOS. 1) Birutė. — „Dievaičiai, dievuliai,“ Birutės aria — sopranui; kaina 30c. 4) Vestuvės. — Papuskie vėjeli, Jaunosios aria — sopranui ar mezzo-sopranui; kaina 35c. 5) Eglė (Žalčių Karalienė), Žalčio ir Gulbė-Die- vaičio duetas; kaina 75c. 6) Kregždėlė. — Duetas. Kaina 30c. Šias naujas gaidas galima gauti Karvelėli — 30c. Šią nedėlėlę — 25c. Kur bėga šesupė — 25c. Kur Bakužė Samanota — 50c. Šimkaus kompozicijos: — Nesigraudink mergužėlė ir Einu per Dvarelį. 30c. Oželis — 60c. Devynios Dainos — 60c. Važiavau dieną ir Vai žydėk — 25c. Aš jojau per girėle — 30c. Sėdžiu po langėliu — 30c. „VIEN. LIET.“ ADMINISTRACIJOJE 120 Grand Street, Brooklyn, N. Y.

DANININKAMS IR DAINŲ MYLETOJAMS. MUZIKA Dvi puikios sąsiuovs „MUZIKOS“ su daugybe dainų ir gaidomis. „MUZIKOS“ No. 1 ir No. 2 turėtų rasti pas kiekvieną dainininką, chorų mokytoją ir pas tuos, kurie nori tapti gerais dainininkais. Apart dainų su gaidomis kiekvienoje sąsiuvoje yra po keletą straipsnelių apie ab- elną dailės meną. „MUZIKOS“ No. 1. Turinys dainų — 1. „Mes padainuosim“ — 4 mišriems balsams (viena iš gražiausių dainų). 2. „Beauštanti Aušrelė“ — 4 mišriems balsams (tai ža- vėjanti dainelė). 3. „Oi močiut motinėle“ — labai gražus duetas. 4. „Vai broli, broli.“ — vyrų chorui. Apart to 2 giesmės ir viena kompozicija piano solo. Kaina 30c. „MUZIKOS“ No. 2 Turinys dainų: — 1. „Šeriau žirgelį“ — mišram chorui. 2. „Aguonėlė“ — žaislas trims lygiems balsams. 3. „Ant tėvelio dvaro“ 4 mišriems balsams. 4. „Po dvarelį vaikščiojau“ Solo prie piano. 5. „Per girią, girėle“ — Vaikų chorui. 6. „Šviesi naktis mėnesiena“ duetas. 7. „Vai vargios mano dienelės“ — solo. Apart to dvi giesmės ir viena klasiška kompozicija pianui. Kaina 30c. Visų kompozicija gerb. St. Šimkaus. „MUZIKOS“ numerių neperdaugiausiai turime. Norin- tieji su užsakymais pasiskubinkite. Chorams ir šiaip trupoms imant desėtką ar daugiau numerių duodame nu- mažinta kaina. Adresuokite: „VIENYBĖ LIETUVNINKŲ“ 120 Grand Street Brooklyn, N. Y.

TIK-KĄ IŠEJO IS SPAUDOS Visos Lietuvos Žemlapis Sutaisė ir išleido M. Šalčius Žemlapis parodo sienas, kokios turi būti laisvos Lietuvos. Kauniečiai, vilniečiai, suvalkie- čiai ir Prūsų lietuviai ras ant jos savo bažnytikiemus, miestelius ir miestus. Žemlapis didumo: 24 colių ilgio ir 20 pločio, spalvuotas, spauda aiški ir įskaitytoma. Kaina 60 centų. Pinigus siųskite money orde- riais arba stampomis. „VIEN. LIET.“ ADMIN. 120 GRAND ST., B'KLYN, N. Y.

JUOKŲ SKYRIUS

Teisybės iš dugno.
 Kitąsyk žmonės vienas kito pa-juokimui karvėmis vadindavo. Dabar karvės juokiasi iš žmonių dėl pieno pabrangimo.

Senovės žmonės išpėdavo rytojaus orą. Šiandien gi reikia meteorologiskų stočių, kad išpėti vakarykščią orą.

Vokietijoje armijoje ir laivyno sukilimai. Tai kaizeris kaltas, nes jis liepė broliautis su rusais, tai ir tenai užsikrėtė sukilimo liga.

Jau daugiau redaktorai bus nereikalingi. Visus laikraščius redaguos krasos viršininiai.

Ponia Teisybė jau paseno ir apjako. Ji jau visai neatskiria kas teisingas ir kas ne.

Negalėjo Dievo klausyti.

— Aa, tu jau vėl mušies su kuom, — tarė Jonukai jį motina.
 — Argi aš tau neaiškinau, kad Dievas liepė žmogui, kuomet kas užgauna jam per vieną žandą, tai atkreipti kitą?
 — Bet, matuše, žiūrėk, — teisingai Jonukas. — Man Juozukas sudavė per nosį, o aš tik vieną nosį teturiu.

Vilhelmas ir asilas.

Vokiečių oficerius bejodamas keliu Belgijoje sutiko nedidelį vaiką vedant asilą ir jį linksmai, pajaukiančiai sušuko: —
 — Tai labai puikūs asilas, mano sunau. Kaip tu jį šauki?... Galiau derėti, kad Albertu!
 — O ne, visai ne, — vaikas greitai atrėžė. Aš per daug gerbiu savo karalių.
 — Vokietis susiraukė ir atkišęs dantis iššvaukštė: — Ar tik ne Vilhelmu tu jį šauki?
 — O ne, visai ne; aš per daug gerbiu savo asilą.

Paradoksas.

— Aš pamelavau savo gyvenime tik tai vieną kartą.
 — Kuomet?
 — Kaip aš pasakiau, kad aš niekad nemeluojau.

Nėra išskaitliavimo.

Namų savininkas į elgetą: — Jei tu nukasi sniegą nuo šaligatvio ties mano namu, tai aš tau duosiu 10 centų.
 Elgeta. — Atleiskite, kad aš ne galiau priimti jūsų pasiūlymo. Aš jau kelis mėnesius nemokėjau į uniją sniego valytojų. Jei delegatas pamatys mane sniegą valant, tai jis palieps jį sumesti atgal ant jūsų šaligatvio.

Nuskendo.

Šmurgis. — Grigas vakar nuskendo.
 Lapasukas. — Taip — bet man regis jis mokėjo plaukti.
 Šmurgis — Mokėjo; tik jis mat prigulėjo prie unijos. Todėl paplaukęs aštuonias valandas metė darbą.

Viskas brangsta.

Dabar viskas labai brangsta, tai klausimas kiek Vokietijai reikės pinigų papirkinėjimui slapty agentų.

Baimė.

— Mano pati išėjo be lietsargio, o dabar lija.
 — Tai kas per baimė. Ji galės pabuti kur krautuvėje, kol lytus praeis.
 — To tai aš ir bijau.

A. Zdažinskas

41 Wolcott Str., New Haven, Conn. „Vienybės Lietuvninkų“ Keliaujančių agentas, P. A. Zdažinskas yra ingaliotas užrašyti naujais skaitytoms „V. Liet.“ ir priima mokėstį nuo senų skaitytųjų. Taipgi priima spaudai visokius apgarsinimus, korteles, bilas ir kitokius darbus. „VIEN. LIET.“ ADMIN.

DUODU DOVANĄ 50C. VERTES.

Kas užsirašys „Vienybės Lietuvninkų“ pas mane ant metų. Tik vietiniam gyventojams.

JUOZ. SAUNORAS.

829 Clifford Av., Rochester, N. Y.

ŠOKIŲ MOKYKLA

Vinomas per 36 metus, kaip gibiausias šokių žinovas. Prof. Sterno Šokių Mokykla, 952 Broadway, kampas Myrtle Ave., Brooklyn. Visai palei L. Sta. Seni ir jauni mokiniai. Valcas, Two step, Foxrot ir visoki kiti populiarieki šokiai. Mokina me mergines, vyrus ir vaikus. Duoda privatiškas lekcijas jei pageidaujama. Mokykla atdara kas dien nuo 9 ryte iki 11 vakare taigpi ir Nedėlios popiečiuose ir vakare. Privatiškas kambaris del mokinimo. Dedama visa atida Taigpi mokiname ir steidžiaus šokius. (Apr. 18)

Nusipirk Mosties.

TAI BUSI GRAZUSI! Ją išdirba Mentholatum Co. Prieš eisiant gulit ištepk veidą mostie per kelis vakarus, o padarys veidą tyru ir skalečiu baltu... Toji mostis isima plėtumus raudonus, juodus arba žlakus ir prašalins visokius spuogus nuo veido. Kaina dėžutės 50c. ir \$1.00. Pinigus galiu siųsti ir stampoms.

J. RIMKUS.

P. O. Box 36, Holbrook, Mass

J. STOKIS
 177 Nassau Str., kampas Bridge Str., Brooklyn, N. Y.

Kiekvienai MOTEREI žinotina

Specialistas Moteriškų Ligų. **JOSEPH LIPMAN, M. D.** 314 E. 50th St., New York. OFISO VALANDOS: iki 10 val. ryte; nuo 1 iki 2 val. po pietų ir nuo 7 iki 8 vakare. Nedėliomis pagal sutartį. Egzaminavimas DYKAI. Mes ištirame ir pasakome visas ligas ir pagalbatime. Iš kitur atvažiavusiems ligoniams parupinam vietą, kol gydosi. Reikalui esant, kreipkitės, mes apžiūrėsime ir duosime prietelišką rođ. Patarnavimas visai pigus. Neužmirškite mano antrašo. **DR. J. LIPMAN,** 314 E. 50th St. NEW YORK. Arti 2nd Avenue. Kalbame lietuviškai.

Didžiausias ir naudingiausias laikraštis. Neuzsiima barnėmis nė polemikomis. Taipina daug žinių. Taipina daug moksliskų ir pamokyančių straipsnių. „DIRVA“ verta skaityt kiekvienam lietuviiui ir lietuvei. Tik \$2.00 metams. Kanadoj ir Mexikoj \$2.50. Kitose šalyse \$3.00. Ant pažiuros vienas No. Dykai. „DIRVA“ 2004 ST. CLAIR AVE. CLEVELAND, OHIO

ŠIFKORČIU

INKURTA 1886 M. Parduodam Šifkortes visomis geriausiomis linijomis į Lietuvą ir iš Lietuvos į Ameriką, Angliją ir Argentiną, taigpi keliaujantiems suteikiame geriausius patarimus. Reikaludami Šifkorčiu, visados kreipkitės ypatisškai ar laišku į mūsų Ofisą, o mes jus aprupinsime.

SIUNČIAME PINIGUS į Lietuvą ir visas dalis svieto saugiai ir pigiai. Per mūsų Ofisą siunčiami pinigai greičiausia nueina, ir visados siuntėjams duodam žinią, kada buna priimti pinigai.

Keliaujantiems į Lietuvą parupiname konsulariškus pasportus, pasitinkame New Yorke ant dypo, aprupiname bagažus ir palydime ant laivo. Dėlei smulkesnių žinių kreipkitės per laišką pridėdami už 2 centu stampą atsakymui.

„VIENYBĖ LIETUVNINKŲ“

Prenerata metams \$2.00; pusei metų \$1.00. Kanadoje metams \$2.50; pusei metų \$1.25. Anglijoj, Lietuvoj ir kitur metams \$3.00.

Pamatymui siunčiame vieną numerį dovanai. Knygų katalogą siunčiame ant pareikalavimo dovanai.

J. J. Paukztis & Co.,
 120 Grand Street, Brooklyn, New York.

SOROL

JONAS S. LOPATTO
 Attorney and Counsellor-at-Law (Lietuvis advokatas pabaigęs Pennsilvanijos Universitetą), užsiima varymu provų visuose teismuose. Ofisas rumuose 308-9-10 Coal Exchange Bldg. Cor. River and West Market Strs., Wilkes Barre, Pa. Bell tel. — 1864. Residence 3532 J.

Tik ką išėjo iš po spaudos puiki apysaka eilėmis Parašyta **JONO VILKELIO.**

PASAKA APIE JONUKĄ KVAILIUKĄ ir Gudrujį Karalių

Tai juokingos eilės iš gyvenimo caro Nikolajaus 1 atrojo. Knygelė susideda iš trijų dalių. Skaityte ras labai daug puikaus pasiskaitymo. Eilės tinka ir deklamacijoms.

KAINA TIKTAI 25c. Galima prisijsti stampoms). Kreipkitės į: — „VIEN. LIET.“ ADMINISTRACIJA. 120 GRAND STREET, BROOKLYN, N. Y.

GYDUOLIS NUO KOSULIO

Reikaludamas gyduolių nuo kosulio, kiekvienas geidžia įgti tik geras gyduoles. Niekas nesuklys, kas pasirupins gyduolių, išmėgintų laiku ir pasekmingų, o žinomų vardu

Severa's Balsam for Lungs

(Severa's Balsamas Plaučiams). Neuztenka aptiekose reikalauti tik tai „ko nors nuo šalčio“. Paprimitas pasakyti pilną vardą reikalaujamos gyduolės yra labai pagyrimo vertas, nes apsaugoja nuo imitacijų ir padirbtų gyduolių. Pastaraisiais 37 metais Severa's Balsamas Plaučiams gydė pasekmingai kosulį ir peršalimą, taigpi sirguliuimus, kuriuose kosulys yra pirmausiu apsiereškimu, pavyzdžiui, kosulys iš priežasties influenzos, uždegimo pleuros, traheituciacijos krupo, užkūlimo arba uždegimo dusamios. Šita gyduolė yra gera kaip vaikams, taip ir suaugusiems. Kaina 25c ir 50 centų — visur aptiekose **Severa's Cold and Grip Tablets** (Severa's Plotkelės nuo Peršalimo ir Gripo) yra žinomos tuomi, kad pergalį peršalima labai trumpu laiku. **W. F. SEVERA CO.** Cedar Rapids, Iowa

KALENDORIUS 1918 METAMS

„Vienybės Lietuvninkų“

Kurie norite įsigyti puikų Sieninį Kalendorių su Lietuvos Kunigaikščių paveiksiais ir turėti gražų Namelio pagražinimo, prisiųskite stampoms 25c. Kalendorius jau spaudoje. Adresuokite: —

„VIENYBĖ LIETUVNINKŲ“
 120 Grand Street, Brooklyn, N. Y.

P. S. — Dėlei brangumo popieros ir abelnai visų spaudos dalykų, veltui šį metų niekam nebus duodama.

GRABORIUS

JUOZAS GARŠVA

Mano firma goral atlieka sekančius darbus: išbalsamuoja ir laiduoja mirasius ant visokių kapinių. Pagrabus paruošiu nuo paprasčiausių iki prakilniausių. Parsamdu karietas laidotuvėms, veselijoms, krikštynoms ir kitoms pasivažinėjimams. Viršui minėtai reikalais kreipkitės pas mane, o busit užganėdinti. 144 NORTH 5th STR. OFFISA: 264 FRONT STR. BROOKLYN, NEW YORK.

Vincas Struogis

Lietuvos Vėliavų Išdirbėjas
 155 Hope St. Brooklyn, N. Y.
 Telefonas 2989 Stagg
 Residence Tel. 3671 B-Williamsburg

VISŲ LIETUVIŲ ATYDAI!
 Nuo tulo laiko užsiėmian išdirbinėtikras LIETUVOS VĒLIAVAS mūsų Draugijoms, Klubams bei Organizacijoms. Sulygšiol, beveik žėdna mūsų draugija rupindamasi įsisteigti sau Vėliavą, pasidirbdama pagal geresnį išmanymą savo komiteto. Taigi šiuomi pranešu lietuviams, kad kur tik randasi draugijos, klubai arba organizacijos, stengtusi turėti tikrą Lietuvos Vėliavą. Dėdamai užsakymą padirbimui Lietuvos Vėliavą kreipkitės šiuom adresu:

V. STRUOGIS

155 HOPE STREET BROOKLYN, N. Y.

TEISINGIAUSIA LIETUVIŠKA AGENTURA

Siunčiu Pinigus ant geriausių ir greičiausių Laivų, keleiviai visados bus užganėdintais. Parduodu Laivakortes visas dalis svieto kuo greičiausiai ir pagal pinigų kursą. (Stoviu po kauciją \$80.000.) Teigpi Pinigus priimu kurie nori pasidėt dėl apsaugojimo ir ant kiekvieno pareikalavimo juos sugr šin **P. J. CHMIELIAUSKAS** 177 E. Main Street PLYMOUTH PA. B ell Phone 8—R

W. SLOMINSKA

Mano Dirbtuve Apdovanota Dviem Medaliais

ant Kosciuskos Parodos už rupestingą ir artistiską išdirbimą **KARUNŲ, ŠARPU, KUKARDŲ, ROZETŲ, BERLŲ, MARŠALKINIŲ LAŽŲ IR TEIP TOLIAUS.** Turiu už garbę apreikšti guodotiniems Kunigams ir guodotinoms Draugystėms, kad aš dirbu visus angščiau paminėtus daigtus **PIGLIAUSIAI, TEISINGIAUSIAI IR GERIAUSIAI**, nes per daugelį metų užsiimdama išdirbiniais įgijau geriausių praktikę ir dėl to galiau viską padirbt pigiau ir geriau negu kiti fabrikai. Su guodone **W. SLOMINSKA, 1025 Milwaukee Av., Chicago, Ill.**

IVAIRIOS ŽINIOS

TAUTINĖS TARYBOS POSĖDIS

Pereitą nedėdienį buvo Brooklyne Tautinės Tarybos posėdis. Jame p. V. Jankauskas pranešė, kas buvo nuveikta mažųjų tautų konferencijoje.

Paaikėjo, kad latviai nori dėtis kartu su lietuviais ir reikalauja lietuviškai-latviškos valstybės.

Svarstyta daugelis kitų dalykų, ypač daug paaikėjo apie amerikietiška presą ir pasaulinę politiką.

Sekantis susirinkimas nutarta 25 d. lapkričio.

Maisto Taupymo savaitė.

Maisto Taupymo savaitė tapo praėsta lig 10 d. lapkričio. Kiekviena šeimininkė, kuri nėra gavus tam tikros kortelės neužlgo gaus. Pagal pranešimų pasirodo, kad švedės, suomės ir lenkės labiausiai priešinasi pasirašymui ant tų kortelių ir tuo būdu neprisižada kiek galėdamos taupyti maistą. Bet tam kaltas nežinojimas tokiu prižado vertės.

Gaisras Patersone.

Panedėlio ryte apie 1 val. nakties užsidegė Salvation Army misija. Gaisras užpuolė sukrautus senus laikraščius ir tokiu būdu greitai išbujojo. Liepsnose žuvo apie 24 žmonės, o keturi mirė nuo žaizdų. Žuvę daugiausia tai seni vyrai, neturintys nei namų, nei pastogės.

P. M. Šalčius jau apleido „Atėities“ redakciją. Jis paimtas S. Valstijų kariumenėn.

P-as K. Karpavičius paskutiniu laiku dirbęs prie „Tėvynės“, o pirmiau prie „Vien. Liet.“ išvažiuoja Clevelandan, Ohio, dirbti prie „Dirvos“ kaip antrasai redaktorius.

GRAŽUS PAVYZDIS.

Alba, Mich.

Lapkr. 1, 1917.

Gerb. „Vien. Liet.“ Admin.:

Prisiunčiu Money Order ant \$13,00 malonėsite priimti \$3,00 už didžiai gerbiama laikraštų prenumeratą „Vien. Liet.“ ir \$10,00 persiuntimui kaip auka nuo manęs \$5,00 ir \$5,00 nuo mano draugo Juozapo Cherman ir LIET. NEPRIGULMYBĖS FONDA. Pilnai tikime, kad nors ir maža mūsų auka, bet visgi yra Plyta prie businės Laisvos Lietuvos.

Su gilia pagarba, Jamės Bellen.

Vietines Zinios

„Girių paslaptis“ scenoje.

Tas vienas puikiausių misterišku veikalų jau baigiamas ruošti scenon. Jis bus pastatytas McCaddin svetainėje subatoje 17 d. lapkričio. Tas veikalas labai indomus. Jame parodoma viskas į ką senovės žmonės tikėjo: giriniai, vandenu mergos, raganos, velniai, favnai, satyrai ir tt. Tai didelė naujiena lietuvių scenoje. Visuomenė nepasiliks kurčia, ir ateis pažiūrėti to veikalo ir tuom patim parems Dramatiškąją Draugiją, kuri užsidavusi pakelti mūsų teatrą iki augščiausio laipsnio. Nepamirškite, kad tai bus subatoje 17 d. lapkričio.

Lietuvis su bomba.

Nedėliniose New Yorko laikraščiuose tilpo senseacinė žinia, kad lietuvis Motiejus Vaitiekunas, 250 Berry Str. arba Vailiekunas (anot Times) tapo nutvertas subato

je benorint užnešti bombą ant didelio S. V. transporto. Bomba, esą, naujausios mados ir baisiai stipri. Vaitiekunas užklaustas iš kur ėmė bombą, pirma atsakė, kad rado, paskui, kad kas jam davė, vėl, kad kas slapta jam kišenėn inkišė. Jį stropiai dabar klausinėja ir kvošia išduoti sambendrus.

Laikė dvejų savaitių tai jau antra pastanga uždegti bombą ant S. V. transporto. Pirmai buvo atlikta per Charles W. Waining, kuris dabar laukia teismo.

Judantįs paveikslai. — Žinomas lietuvių visuomenei p. Račiūnas rodyt krutančius paveikslus Bažnytinėj salėje ant Broom St. New York City. Kas matė p. Račiūno paveikslus, tas niekados jų neužmirš, nepamirškite dieną — 11 d. lapkričio.

Dovanos. — Tris vyrai ir tris moteris gaus puikias dovanas ant Liet. Gimn. Klubo maskaradinio baliiaus. Reiškia apsirėdyk kuonavatniau, kožindžiau ir dovanos bus jusų. Balius bus 10 d. lapkričio Washington Park Salėje, Grand Str., Maspeth, L. I. Privažiut galima su Grand Str. karu prie pačių sodo vartų. Salė bus prišildyta, muzika bus saldi, šokiai bus dailūs, o šokėjai dar dailiesni. Todėl visi atsilankykite! Žanga 25c.

SLA. 213 kuopos susirinkimas. Pereitą pėtnyčią buvo tos kuopos susirinkimas, kuriame nutarta sekantįs dalykai: Iš kuopos išdo paaukauta 5 dolariai rengimui bazaro. Buvo taipgi pakilęs klausimas apie preso pirkimą, pasirodo, kad presas jau yra nupirktas. Bet kuopa tam nepasitikėdama nutarė oficiališkai užklausti centro valdybos ar ištikro jau tas padaryta ir tuomet išnešti savo tarimą, nes tuomi sulaužomas seimo nutarimas. Taipgi nutarta paklausti centro valdybos iš kur naujausios laidos konstitucijoj atsirado nauji paragrafai sulyg kurių SLA. prezidentas pirmininkaus SLA. seimuose, o centro sekretorius sekretoriaus seimuose. Tame yra pasikėsinimas ant pačios konstitucijos. Report.

Svečiai. — Pereitoj pėtnyčioj „V. L.“ redakciją bei ofisą atlanke p. J. Šingžda iš New Canoon, Conn.

Išsiėmė apšvedimo laisnius. — Stanislovas Belevičius, 222 No. 6th Str., ir Ona Simukaitė 62 So. 3rd Str.

Juozapas Pelius 140 No. 8th Str. ir Marija Vaitkevičiūtė iš ten pat Aleksis Kaulinskas, 256 Wythe Av., ir Kazimiera Kuntanskaitė 126 Stagg Str.

Franas Radišauskas, 558 Driggs Av., ir Marija Pockevičiūtė 222 No. 6th Str.

Michael Budrikis, 107 Waverly Av., ir Tekla Kučinskaitė, 81 Gold Str.

Paul Kečioris 59 So. 2nd Str. ir Kazimiera Šlekiūtė iš ten-pat.

Viktoras Baranauskas, 60 So. 2nd Str., ir Konstancija Pipiriūtė 135 Thames Str.

KRASOS DEŽUTĖ.

A. Z. Vaitėnas. — Labai ačiū už Jusų straipsnelį. Tilps. Meldžiame daugiau.

J. V. Z. Jusų eilutės gana silpnokos, bet istaisius gal ir sunaudosime.

Visiems bendradarbiams. — Šmet kaip ir praitais metais leisime kalėdinį numerį, kuriame tilps daug puikiasių straipsnių. Visų bendradarbių meldžiame parašyti į jį po gerą straipsnį už ką busime labai dėkingi. Rankraščius reikia prisiųsti ne vėliaus 1-mos dienos gruodžio šių metų.

Sandarėtis. — Labai ačiū už puikų straipsnelį. Su mielu noru sunaudosime.

J. Zebrauskui, Argentinon. — Neltilps, kadangi viena, perligas, o antra, jusų užmetimai neparemti jokiais rimtais faktais. Jeigu norite save apibal-

tinti, teiksėtės atrašyti trumpai ir faktingai apie tą visą dalyką.

Sakalui. — Labai ačiū. Tik meldžiame kitą kartą rašant rašyti tik ant vienos lakšto pusės.

SKAITYTOJAMS ŽINOTINA!

Pradedant lapkričio 2-ą dieną Amerikos krasa (laiškų ir atviručių persiuntimas) pabrangsta. Reikės mokėti už persiuntimą laiško 3 centai, atvirutės 2c., atviro laiško 2 c. Mes gerbiamų „Vienybės Lietuvninkų skaitytojų atkreipiame atidą, kad nuo antros dienos lapkričio reikalaujame informacijų iš Vienybės Lietuvninkų arba paaikškinimo bent reikale VISUOMET PRIDĖKITE UŽ 3 CENTUS STAMPĄ. Taippat reikia padaryti ir mums siunčiant, užlipdyti už 3c.

Taippat reikalaujame knygų KATALOGO reikia prisiųsti 5c. stampų. Reikalaujant ant pažiūrėjimo laikraščio prisiųskite už 2c. stampą. Kurie tik reikalauis bent kokiu tik informacijų ir nebus PRISIŪSTA UŽ TAM TIKRĄ VERTĘ STAMPŲ, NEBUS ATSAKYMAS SUTEIKTAS. La bai apgailaujame, kad esame verčiami atkreipti skaitytojų į tai domą.

Su gilia pagarba, „VIEN. LIET.“ ADMIN.

„VYTAUTO PRISIEGA“

Linksmiausi vieta, tai kambariai papuošti su gražiais paveikslais, vienas iš tų yra „VYTAUTO PRISIEGA“, didelio formato paveikslas. Kainuoja 30c. su prisuntimu. Šie paveikslai jau baigiasi, ir trumpam laike jų nebus galima gauti už jokius pinigus. Pasiskubinkit. Pinigus siųskite stampomis; adresuokite: „VIEN. LIET. ADMIN. 120 Grand Str., Brooklyn, N. Y.

LINKSMIAUSI SKAITYMAI

„TUKSTANTIS IR VIENA NAKTŲ“ Šią puikią ir didelę knygą galima gauti „Vienybės Lietuvninkų“ administracijoje. Kaina \$2.00. „VIEN. LIET.“ ADMIN. 120 Grand St., Brooklyn, N. Y.

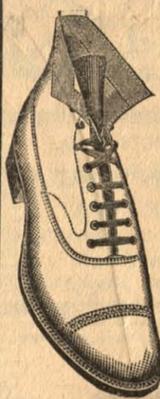
„VIENYBĖS LIETUVNINKŲ“ SPAUSTUVĖ

GREIČIAUSIAI, GRAŽIAUSIAI IR PIGIAUSIAI atlieka visokius spaudos darbus!

NAUDINGA KNYGA

LITHUANIA IN RETROSPECT AND PROSPECT. parašyta Dr. Jono Šliupo. Pirmutinė knyga anglų kalboje apie Lietuvą ir lietuvius. Įteikite ją svetimtaučiams. Knyga didelio formato ir gražiai atspausa, prekė tik 50c. Pinigus siųskite stampomis, adresuojant šiaip: „Vien. Liet.“ Adminstr. 120 Grand st., B'klyn, N. Y.

ŠEIMYNOMS ČEVERYKAI

Užlaikome Čeverykų Moteriškų, Vyriškų ir Vaikams; geriausių fabrikų išditbimo. Visiems parduodam gvarantuodami. Todėl-gi meldžiame nepamiršti atsilankyti, o atsilankę pamatysite jog nėra melas. Taip-gi patarnavimas visuomet atliekamas mandagiai. Tad-gi meldžiamieji nepamirškite musų Čeverykų Krautuvės antrašo:

JONAS SPURGA

212 Grand St. Extention Prie pat Grand St. Brooklyn, N. Y.

New Plaza Hall

Dvi DIDELĖS SALES DEL BALIU, BENKIETU, YPATINGAI VESEILIU IR LINKSMU VAKARĖLIU PUIKUS KAMBARIAI MITINGAMS ARBA ŠIAIP VISOKIEMS SUSIRINKIMAMS IR T. T.

A. Miller, Savininkas

121-81 Havemeyer Str., 265-267 So. 1st Str., 318-324 Grand Street BROOKLYN, N. Y. Telephone 4487 Stagg

NEPAMIRŠKIT

Tautiško Namu,

Extra, parankiausia Salė veseilioms,

Baliams, Teatrams ir mitingams.

Skanūs užkandžiai ir nakvynė.

A. RAZUTIS

101-103 Grand Str. Brooklyn, N. Y. Telephone 1470 Greenpoint

Tel. 5311 Greenpoint.

Jokuba Kancieriu

253 WYTHE AVE.

Kampas North 1-st Street

BROOKLYN, N. Y.

Kada nori gauti gerą fotografiją su gyvu panašumu ir kuri laikys metus, eik pas plačiausiai žinomą artistą fotografistą

STRAUSS

PHOTO ART STUDIO

301 GRAND STREET

BROOKLYN, N. J.

kampas Havemeyer Gt. Viršų Plaza teatro SPECIALISKAI!

Del skaitytojų šio laikraščio („Vien. Liet.“) 6 gražios fotografijos ir 1 malevotas portretas už 75c. Tik ši mėnesį Atsinešk šį apgarsinimą su savim.

THE LACKAWANNA

Parankiausiai geležinkelei Europos keliaujantiems. Linijos sueina prie Trans-Atlantiškųjų laivų. Nebrangiai perdavinėja bagažą ir perveža pasażierius.

The Road of Anthracite

(Kietųjų auglinių kelias). Trumpiausias kelias į Buffalo. Tiesiai į Scrantoną ir Anglijų Sritį. Tarpe New Yorko ir Buffalo penki traukiniai kasdien. Tarpe New Yorko, Chicago ir Vakarų keturi traukiniai kasdien. Tarpe New Yorko, St. Louis ir Pietvakarių, kasdien. Tarpe visų vietinių Punkų nuolatinis ir parankus susinešimas. Artymesnių informacijų apie kainas, traukinių begiojimą, etc., kreipkitės pas savo vietinį agentą arba rašykite pas: George A. Cullen, Passenger Traffic Manager, 90 West Street, N. Y.

JONAS KULBOKA Visu Draugas 291 Wythe Ave.

Kampas So 1-st Str. BROOKLYN, N. Y.

Tel. 279 Greenpoint.

Du-kart nedėlinis laikraštis

Augiausias lietuviškas laikraštis visoje pasaulėje.

ŠEIRA kas UTARNINKA ir PĖTNYCIA

Prenumerata kaštuoja:

Amerikoj Ant viso meto \$2.50 Ant pusės meto \$1.25

EURO-ROSIJOJE ir LIETUVOJE \$3.50

POJE Anglijoj ir Skotlandijoje 15 sh. Prusose 15 markų.

Prick tam pilnai užsimokėję skaitytojai kas metas gauna DOVANĄ puikų Kalendarį.

Adresavokite:

W. D. Boczkowski & Co

522-522 W. South AL.

MAHANAY CITY, PA

PIRMAS LIETUVISKAS

Fotografistas ir Maliorius

Geras darbas. Vidutiniška dienla

G. BENSON,

328 Bedford Ave. Brooklyn, N. Y.

Bell Phone, Dickinson 3995 M.

Dr. Ignotas Stankus

1210 S. Broad St., Philadelphia, Pa.

Physician and Surgeon (lietuvis gydytojas ir chirurgas pabaiges Indianos Universiteta) Gydo visokias ligas vyrų, moterių ir vaiku. Daro operacijas. Ofiso valandos: 9-11 rito, 2-4 po piet. 7-9 vakaro. Nedėlioms: 9-11 rito 1-4 po piet.

Telephone 3674 Stagg

Robertas Gabrecht's

Kasdien

Szutinti Kliamsai ir Kliamsu Sriuba

355 GRAND STREET, KAMPAS MARCY AVE. Brooklyn, N.Y.